

Økonomisk analyse

For 2020

RAUS OG
KRAFT

Sammendrag

Meløys frie inntekter og netto driftsutgifter har hatt vekst siden 2015. Problemet er at veksten ikke er proporsjonal. De frie inntektene har hatt en vekst på 13 prosent, mens netto driftsutgifter har vokst 20 prosent. Voksende ekstraintekter har dekket dette avviket, slik at driftsregnskapet ikke har endt i minus.

I 2020 klarte Meløy 2 av 3 KØB-mål:

- Netto driftsresultat i % av driftsinntekter: 2,2 % ✓
- Disposisjonsfond i % av driftsinntekter: 8,2 % ✓
- Andel lånegjeld i % av driftsinntekter: 81,0 % ×

Meløy fikk, gjennom statens inntektsmodell, 50,6 millioner kroner i utgiftsutjevning. Dette fordi modellen sier at Meløy er 14,59 prosent mer tungdrevet enn landsgjennomsnittet. Med utgangspunkt i befolkningsfremskrivingene fra SSB, så vil Meløy bli mer og mer lettdrevet i fremtiden. Demografiendringer og befolkningsnedgang vil gjøre at utgiftsutjevningen i 2025 reduseres med nesten 10 millioner kroner fra dagens nivå.

Sammenligningene med de utvalgte KOSTRA-gruppene viser at Meløy har et betydelig effektiviseringspotensiale, særlig i helse- og omsorgssektoren, grunnskole og administrasjon. I helse- og omsorgssektoren har Meløy blant annet 11.500 - 15.000 høyere netto driftsutgifter per innbygger enn utvalgte sammenligningskommuner og 2.600 - 12.000 høyere enn utvalgte KOSTRA-grupper.

Hvis utgiftene fortsetter å vokse mer enn inntektene, vil merforbruket på kort sikt, og definitivt på lang sikt, innebære likviditetsproblemer for kommunen. Er utgiftene eller utbetalingene større enn innbetalingene eller inntektene over tid, vil kommunen få betalingsproblemer. Spørsmålet er bare hvor raskt likviditetsproblemene oppstår.

Innhold

Sammendrag	i
1 Innledning	1
1.1 Oversikt nøkkeltall	2
1.2 KOSTRA	3
1.3 Grupperinger	4
2 Befolkning	8
2.1 Nåsituasjon	8
2.2 Fremskrivning	9
3 Inntekter	14
3.1 Frie inntekter	14
3.2 Inntekter 2020	14
3.3 Omfordeling	16
3.4 Fremskrivning inntekter	20
4 Bruk av ekstraintekter	23
4.1 Tjenestemrådene	25
4.2 Administrasjon og styring	26
4.3 Oppvekst	27
4.4 Helse og velferd	31
4.5 Samfunn	35
5 Meløy i forhold til landsgjennomsnittet	38
5.1 Frie inntekter	39
5.2 Netto driftsutgifter	40
5.3 Lønnskostnader	41
6 KOSTRA - analyser	43
6.1 Administrasjon og styring	47
6.2 Oppvekst	49
6.3 Helse og velferd	57
6.4 Samfunn	63
7 Oppsummering	70

1 Innledning

Denne økonomirapporten går gjennom følgende emner:

- Nye KOSTRA-grupperinger
- Inntektsmodellen
- Befolkning og demografi
- Analyse av egne tall - Bruk av ekstraintekter
- Meløy i forhold til landsgjennomsnittet
- Nøkkeltall for tjenestoområdene - KOSTRA-tall
- Fremskrivning av inntekter og utgifter
- Effektiviseringspotensialer

Kommunens inntekter er direkte knyttet til kommunenes demografiske, sosiale og geografiske forhold, gjennom *Inntektsmodellen*. Kommunens utgifter er derimot et resultat av kommunestyrets valg og prioriteringer, og er derfor ikke knyttet til de nevnte faktorene i samme grad. Prioritering og levering av de lovpålagte tjenestene for kommunen er komplekse og må ses i sammenheng med en rekke faktorer.

I denne rapporten sammenlignes Meløy med:

- Alstadhaug
- Brønnøy
- Hadsel
- KOSTRA-gruppe 6
- KOSTRA-gruppe 5

Meløy har med sine høye ekstraintekter solide muligheter for levere tjenester av høy kvalitet, drive utvikling og samtidig være godt forberedt til å møte fremtidens utfordringer. I følge statens inntektsmodell bli Meløy mer og mer lettdreven og dette gjenspeiler seg i rammetilskuddet fra staten. Dette forklares i hovedsak at Meløy får færre barn og unge, men også en lavere arbeidsstyrke. På grunn av dette er det behov for strukturelle og operasjonelle tiltak for å redusere kommunens kostnader.

1.1 Oversikt nøkkeltall

Nøkkeltallene viser konserntall som betyr at Meløy Utvikling KF og Meløys andeler av de interkommunale selskapene, og samarbeidene, er med i tallene.

Tabell 1.1: Nøkkeltall for 2020

	Beløp (1000 kr)	Andel av brutto driftsinntekter
Arbeidskapital ex. premieavvik	174 111	22,7
Avdrag (netto) i driftsregnskapet	23 390	3,1
Avsetning til bundne fond (netto)	- 7 780	-1,0
Brutto driftsresultat	9 706	1,3
Brutto investeringsutgifter totalt	168 860	22,0
Disposisjonsfond (K)	63 073	8,2
Fri egenkapital drift	63 073	8,2
Langsiktig gjeld	1 836 589	239,8
Netto driftsresultat	16 754	2,2
Netto lånegjeld	620 167	81,0
Netto renteesponering	376 483	49,2
Overskudd før lån og avsetninger	- 9 166	-1,2
Pensjonsforpliktelse	1 035 338	135,2
Regnskapsmessig merforbruk (K)	-	0,0
Renteesponert gjeld	468 644	61,2
Renter (netto)	4 361	0,6
Tap/gevinst (netto) på finansielle instrumenter	-	0,0
Utlån (netto) i driftsregnskapet	1 954	0,3
Årets merforbruk i driftsregnskapet	1 328	0,2
Årets udekket i investeringsregnskapet	- 4	0,0

Reultattall

Meløy hadde et netto driftsresultat (NDR) på 2,2 prosent, som er over den vedtatte handlingsregelen på 2,0 prosent.

Balansetall

Netto lånegjeld for Meløy var i 2020 620,167 millioner kroner og tilsvarer 81,0 prosent av driftsinntektene. Dette er over den vedtatte handlingsregelen på 75,0 prosent. **Netto renteesponering** er netto lånegjeld minus statlige rentekompensasjoner og andre fratrukk (i hovedsak startlån og vann, avløp og renovasjon (VAR)). I 2020 var netto renteesponering lik 49,2 prosent av driftsinntektene. Dersom det blir en renteoppgang på 1 prosentpoeng, vil den isolert sett spise opp 0,492 prosent av driftsinntektene, Dette tilsvarer 3.768.000 kroner. Disposisjonsfondet for 2020 er 8,1 prosent og er over den vedtatte handlingsregelen på 8,0 prosent.

1.2 KOSTRA

KOSTRA står for Kommune-Stat-Rapportering og ble startet som et prosjekt i 1995 med formål å samordne og effektivisere all rapportering fra kommunene til staten, samt å sørge for relevant styringsinformasjon om kommunal virksomhet, måle ressursinnsats, prioritering og måloppnåelse i kommuner, bydeler og fylkeskommuner. Fra 2001 var alle kommuner og fylkeskommuner med i KOSTRA.

Informasjonen om kommunale tjenester og bruk av ressurser på ulike tjenesteområder registreres og sammenstilles for å gi relevant informasjon til beslutningstakere og andre, både nasjonalt og lokalt. Informasjonen skal tjene som grunnlag for analyse, planlegging og styring, og herunder gi grunnlag for å vurdere om nasjonale mål oppnås. Regnskaps- og tjenestedata settes i KOSTRA sammen til nøkkeltall som viser kommunenes:

- Prioriteringer - viser hvordan kommunens inntekter er brukt til ulike formål
- Dekningsgrader - viser tjenestetilbudet i forhold til ulike målgrupper for tilbudet
- Produktivitet/enhetskostnader - viser kostnader/bruk av ressurser i forhold til tjenesteproduksjonen
- Utdypende tjenesteindikatorer - viser nøkkeltall som supplerer indikatorer presentert under prioritering, dekningsgrader og produktivitet/enhetskostnader, men som ikke kan plasseres under disse overskriftene

Korrigerte brutto driftsutgifter

Korrigerter brutto driftsutgifter viser kommunenes produktivitet og enhetskostnader for den aktuelle tjenesten. Hvis korrigerter brutto driftsutgifter per bruker er høyere enn gjennomsnittet i de aktuelle KOSTRA-kostragruppene, er produktiviteten lavere. Det betyr altså at kommunen har høyere enhetskostnader og bruker mer ressurser for å gi hver bruker et tilbud enn det de andre kommunene i gjennomsnitt gjør.

Årsaker til dette kan være at:

- Tilbudet er mer omfattende
- Kvaliteten er bedre
- Kommunen har flere tunge brukere som det følger ekstra ressurser med - men som også krever mer ressurser
- Det er høy gjennomsnittsalder (høy ansiennitet) og/eller høyt utdannet personale som gir høye lønnsutgifter
- Måten tjenesten blir utøvd på er lite effektiv (organisatoriske problemer)
- Ugunstig tilpasning (strukturelle problemer)

Netto driftsutgifter

Netto driftsutgifter viser samlet ressursbruk på et tjenesteområde. Hvis netto driftsutgifter på et tjenesteområde er høyere enn hos sammenligningsgruppa, viser det at kommunen prioriterer området høyt, ettersom kommunen er villig til å bruke mer ressurser på dette området.

Dekningsgrader

Dekningsgrad viser hvor stor andel av en gruppe som får et tilbud. Dekningsgraden må alltid ses i sammenheng med ressursbruken. Hvis kommunen har høy dekningsgrad, har man ofte høy produktivitet fordi kommunen har flere brukere å dele utgiftene på (stordriftsfordeler). Men det betyr ikke nødvendigvis at tilpasningen på tjenesteområdet er optimal. I forhold til innsparing vil det samlet sett som regel være billigere å tilby en tjeneste til færre.

Områder hvor kommunen har lav produktivitet dvs. høye korrigerede brutto driftsutgifter pr. bruker, eller områder der kommunen har høy prioritering dvs. høye netto driftsutgifter, vil være områder med størst potensiale til å iverksette omstillinger

1.3 Grupperinger

SSB foretar hvert femte år gruppering av kommunene etter innbyggertall,

Meløy kommune er plassert i KOSTRA-gruppe 6 (KG 6) med følgende definisjon; kommuner med 2.000 - 9.999 innbyggere, høye bundne kostnader og høye korrigerede inntekter. Gruppen består av 28 kommuner

Bundne kostnader

I den reviderte versjonen er det foreslått en mer finmasket inndeling etter folkemengde og en mer grovmasket inndeling etter bundne kostnader, sammenlignet med den tidligere versjonen. Dette på grunn av en relativt høy, negativ, korrelasjon mellom folkemengde og bundne kostnader. Det betyr at de fleste små kommuner har relativt høye bundne kostnader per innbygger, sammenlignet med store kommuner som har relativt lave bundne kostnader. Dette kan sammenlignes med stordriftsfordeler/smådriftsulemper. Ny inndeling av bundne kostnader:

- Kommuner med lav indeks for bundne kostnader - under medianen
- Kommuner med høy indeks for bundne kostnader - over medianen

Bundne kostnader må ikke forveksles med beregnet utgiftsbehov, selv om de er nært beslektet, men med

ulike operasjonaliseringer. Beregningen for bundne kostnader er:

$$\text{Indeksverdi} = \frac{\text{Bundne kostnader for gitt kommune}}{\text{Bundne kostnader landsgjennomsnitt}} = \frac{\alpha}{\bar{\alpha}}$$

Meløys verdi på denne skalen er 1,02 og er over medianen. 90 prosent av kommunene har en indeksverdi mellom 0,81 og 1,32.

Korrigerte inntekter

De frie disponible inntektene gir et anslag på den økonomiske handlefriheten og mulighetene som en kommune har til å yte tjenester av en høyere kvalitet og omfang sammenlignet med andre kommuner.

- Kommuner med lav indeks for korrigerte inntekter - under medianen
- kommuner med middels indeks for korrigerte inntekter - fra medianen til 75. prosentil
- kommuner med høy indeks for korrigerte inntekter - over 75. prosentil

$$\text{Korrigerte inntekter} = \frac{\text{Inntekter per innbygger for gitt kommune} - \alpha + \bar{\alpha}}{\text{Inntekt per innbygger landsgjennomsnitt}} = \frac{y - \alpha + \bar{\alpha}}{\bar{y}}$$

Innbyggere

Inndelingen etter innbyggertall er blitt mer finmasket i den reviderte versjonen og ser nå slik ut:

- De minste kommunene med under 600 innbyggere
- Små kommuner med 600 - 1.999 innbyggere
- Middels små kommuner med 2.000 - 9.999 innbyggere
- Middels store kommuner med 10.000 - 19.999 innbyggere
- Store kommuner med 20.000 - 29.999 innbyggere
- Store kommuner med 30.000 - 44.999 innbyggere
- Store kommuner med 45.000 - 74.999 innbyggere
- Store kommuner med 75.000 - 300.000 innbyggere
- Oslo kommune

Sammenligningsgrupper og -kommuner

Under er en oversikt over sammenligningsgrupper og -kommuner. Alle gruppene og kommunene har mellom 2.000 og 9.999 innbyggere og har sortering etter bundne kostnader og korrigerte inntekter.

Bundne kostnader / Korrigerte inntekter

- Alstadhaug Lav / Middels
- Brønnøy Lav / Middels
- Hadsel Lav / Høy
- KOSTRA-gruppe 6 Høy / Høy
- KOSTRA-gruppe 5 Høy / Middels

Dette blir videre omtalt som sammenligningsgruppa

Tabell 1.2: Dekningsgrad NDU

	Meløy	Alstadhaug	Brønnøy	Hadsel	KG 6	KG 5
Frie inntekter per innbygger	69,1	61,3	67,5	64,5	74,0	68,5
NDU per innbygger	83,6	69,3	72,0	71,9	85,0	78,7
Dekningsgrad	0,83	0,88	0,94	0,90	0,87	0,87

Oversikten over viser at Meløy har relativt høye frie inntekter per innbygger sammenlignet med de øvrige kommunene. Det samme gjelder for netto driftsutgifter (NDU) per innbygger. Netto driftsutgifter viser driftsutgiftene inkludert avskrivninger etter at driftsinntektene, som blant annet inneholder øremerkede tilskudd fra staten og andre direkte inntekter, er trukket fra. Dekningsgraden forteller hvor mye av netto driftsutgifter som dekkes av de frie inntektene. Her ligger Meløy nederst med 83 prosent.

Tabell 1.3: Utvalgte kommuner

Utvalgte kommuner			
Kommune	Innbyggere	Frie inntekter	Netto driftsutgifter
Hadsel	8 065	519 934	579 478
Brønnøy	7 803	527 054	562 184
Alstadhaug	7 394	453 200	512 447

Tabell 1.4: Kommuner KOSTRA - gruppe 6 og 5

Kostragruppe 6				Kostragruppe 5			
Kommune	Innbyggere	Frie inntekter	Netto driftsutgifter	Kommune	Innbyggere	Frie inntekter	Netto driftsutgifter
Hjelmeland	2 580	197 631	227 504	Vanylven	3 083	221 295	242 230
Sauda	4 561	320 205	338 099	Tingvoll	2 985	206 738	225 240
Smøla	2 128	155 204	176 210	Sunddal	6 956	446 561	568 831
Aure	3 468	275 897	276 994	Leirfjord	2 278	172 805	182 160
Fjord	2 502	207 824	232 836	Saltdal	4 632	313 044	398 669
Hemnes	4 428	306 524	352 655	Lødingen	2 003	163 383	190 297
Meløy	6 247	431 930	522 071	Bø	2 576	191 162	222 376
Steigen	2 586	193 691	228 211	Gol	4 636	296 857	324 640
Hamarøy	2 701	221 447	258 196	Ål	4 648	308 576	396 483
Nore og Uvdal	2 412	182 721	231 010	Stor-Elvdal	2 378	176 060	188 731
Tinn	5 604	382 041	452 537	Alvdal	2 405	173 028	183 269
Tokke	2 164	164 808	204 381	Skjåk	2 183	146 715	164 611
Vinje	3 756	260 317	338 224	Lom	2 204	157 835	167 884
Gulen	2 272	185 836	205 298	Sør-Fron	3 064	197 101	229 731
Høyanger	4 049	279 102	320 886	Vestre Slidre	2 131	143 749	164 666
Vik	2 611	194 501	228 041	Nome	6 488	405 286	474 213
Grong	2 347	173 450	205 710	Seljord	2 900	199 329	215 306
Åfjord	4 271	305 748	326 531	Gjerstad	2 430	165 279	181 881
Kvæfjord	2 822	210 834	322 692	Kvinesdal	5 922	389 413	479 183
Tjeldsund	4 209	313 486	359 965	Fitjar	3 147	207 693	226 947
Bardu	3 959	262 284	295 038	Tysnes	2 924	206 221	217 157
Salangen	2 089	156 878	171 876	Kvam	8 461	558 722	627 039
Karlsøy	2 172	177 950	195 102	Vaksdal	3 918	285 219	316 400
Kåfjord	2 072	163 377	185 192	Lærdal	2 129	150 422	167 638
Skjervøy	2 893	214 444	243 095	Luster	5 189	349 697	418 527
Kautokeino	2 920	240 331	234 590	Fjaler	2 885	213 776	240 756
Tana	2 829	234 759	239 471	Bremanger	3 597	272 318	321 678
Båtsfjord	2 200	166 135	183 919	Rennebu	2 454	172 715	181 272
				Meråker	2 413	170 117	185 131
				Snåsa	2 054	154 179	163 273
				Lyngen	2 773	230 730	238 142
				Nordreisa	4 812	319 108	357 666
				Karasjok	2 641	204 231	197 171

I sum sammenlignes Meløy med 71 andre kommuner, som tilsvarer 20 % av antallet kommuner i Norge. 28 av disse er fra Nord-Norge.

2 Befolkning

2.1 Nåsituasjon

Tabell 2.1: Befolkningsstatistikk

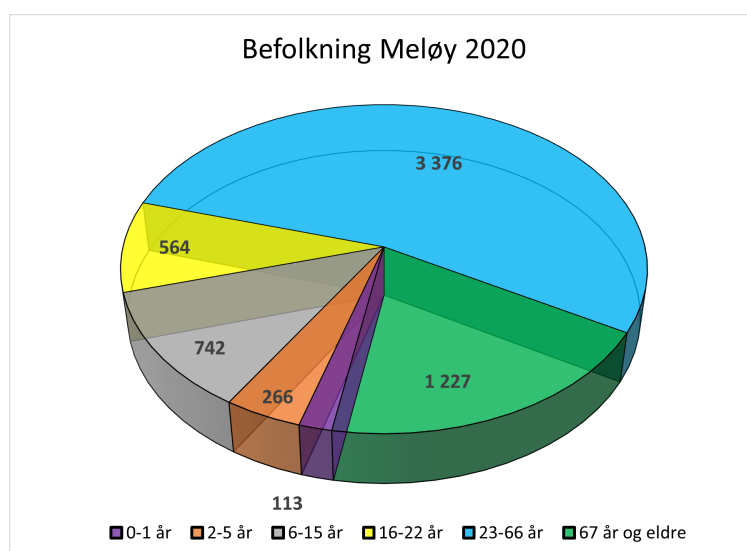
Befolkningsstatistikk	Meløy	Alstadhaug	Brønnøy	Hadsel	KG 6	KG 5
Innbyggere	6 247	7 394	7 803	8 065	88 852	115 299
Fødte i løpet av året	44	63	57	96	676	932
Døde i løpet av året	68	56	61	92	981	1 267
Netto innflytting	-15	-61	-106	0	-463	-208
Andel skilte og separerte 16-66 år	10,0	9,3	2,5	10,3	10,3	11,1
Andel enslige innbyggere 80 år og over	61,7	56,0	67,2	62,3	63,9	63,4
Registrerte arbeidsledige i prosent av befolkningen i alderen 15-74 år	1,5	1,4	1,7	1,6	1,5	1,7
Andel innvandrerbefolkning	8,4	12,1	8,3	13,3	11,3	10,8
Innbyggere som bor i tettsteder per 1.1.	3 568	6 096	5 673	5 664	40 190	58 447

Tabellen over viser utvalgt befolkningsstatistikk for Meløy og sammenligningsgruppa. Meløy har 6.247 innbyggere som er mest i KG 6, men er lavest blant sammenligningskommunene. Oversikten under viser at Meløy også har den laveste andelen av befolkningen som bor i tettsteder. Dette er et viktig punkt i prioriteringen av nivå og plassering av de lovpålagte tjenestene.

	Meløy	Alstadhaug	Brønnøy	Hadsel	KG 6	KG 5
% Innbyggere tettsted	57,1	82,4	72,7	70,2	45,2	50,7

Hadsel er den eneste fra sammenligningen som har flere fødte enn døde. Tabellen viser også at Hadsel er den eneste som ikke preges av fraflytting. Meløy har en negativ netto innflytting og samtidig et fødselsunderskudd.

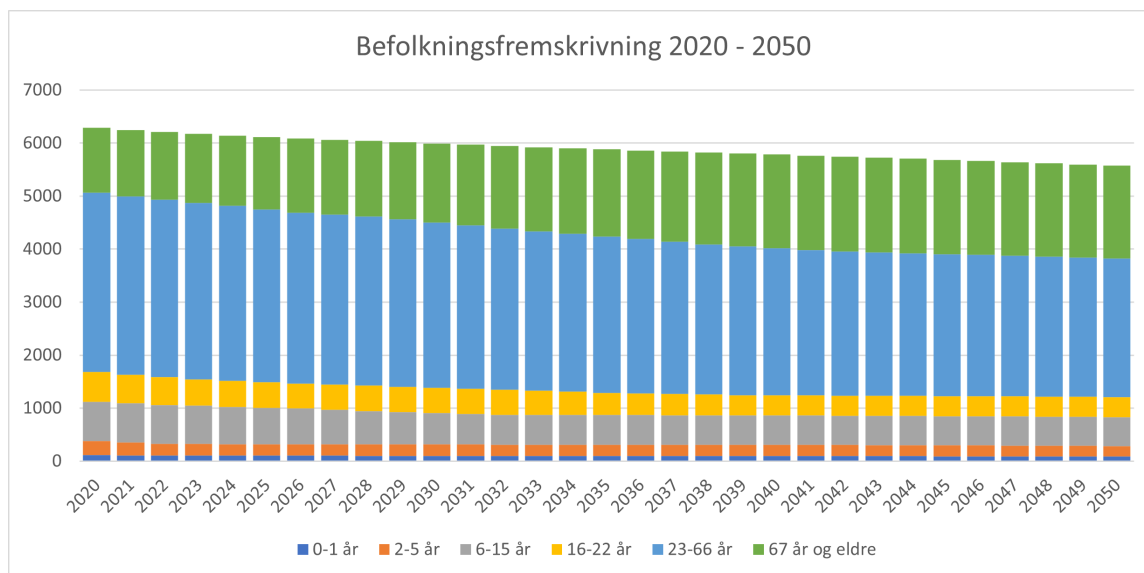
Figur 2.1 Viser sammensetningen av befolkningen i Meløy.

Figur 2.1: Illustrasjon av befolknings sammensetning

2.2 Fremskrivning

Befolkningsfremskrivninger er en beregning av hvordan befolkningen i Norge utvikler seg framover, gitt ulike forutsetninger om fruktbarhet, dødelighet, innvandring og utvandring. Disse faktorene representerer også de største usikkerhetene. Det vil være avvik mellom framskrevet og registrert folketall.

Figur 2.2: Fremskrevet befolkningsvekst for Meløy

Siden 2013 har Meløy hatt en negativ befolkningsvekst og har i snitt hatt en nedgang på 46 personer (0,7 %) per år. Fremskrivningen er gjort etter SSBs hovedalternativ, MMMM. Det vil si middels fruktbarhet, middels levealder, middels innenlandsk flytting og middels innvandring. Med utgangspunkt i figur 2.2, vil denne utviklingen fra 2013-2020 vedvare. Tabellen til høyre viser hvordan befolkningen og demografien vil endre seg

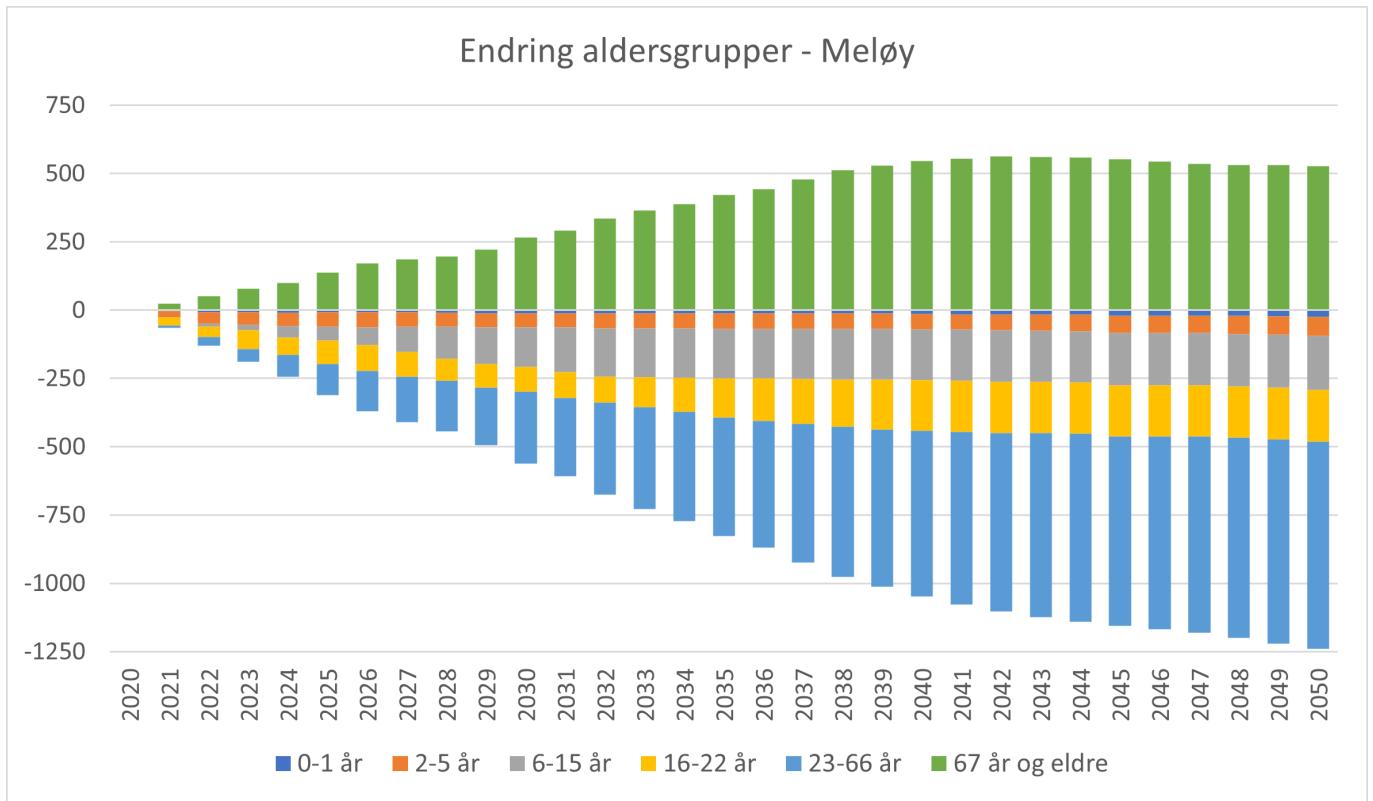
Tabell 2.2: Andeler av aldersgrupper

% aldersgruppe	2013	2020	2030	2040	2050
0-1 år	2,3	1,8	1,7	1,7	1,6
2-5 år	1,3	4,2	3,6	3,6	3,5
6-15 år	12,9	11,8	9,9	9,6	9,8
16-22 år	10,2	9,0	7,9	6,5	6,7
23-66 år	53,8	53,7	52,0	47,9	46,9
67 år og eldre	16,5	19,5	24,9	30,6	31,5
Befolkning	6.582	6.288	5.992	5.785	5.575

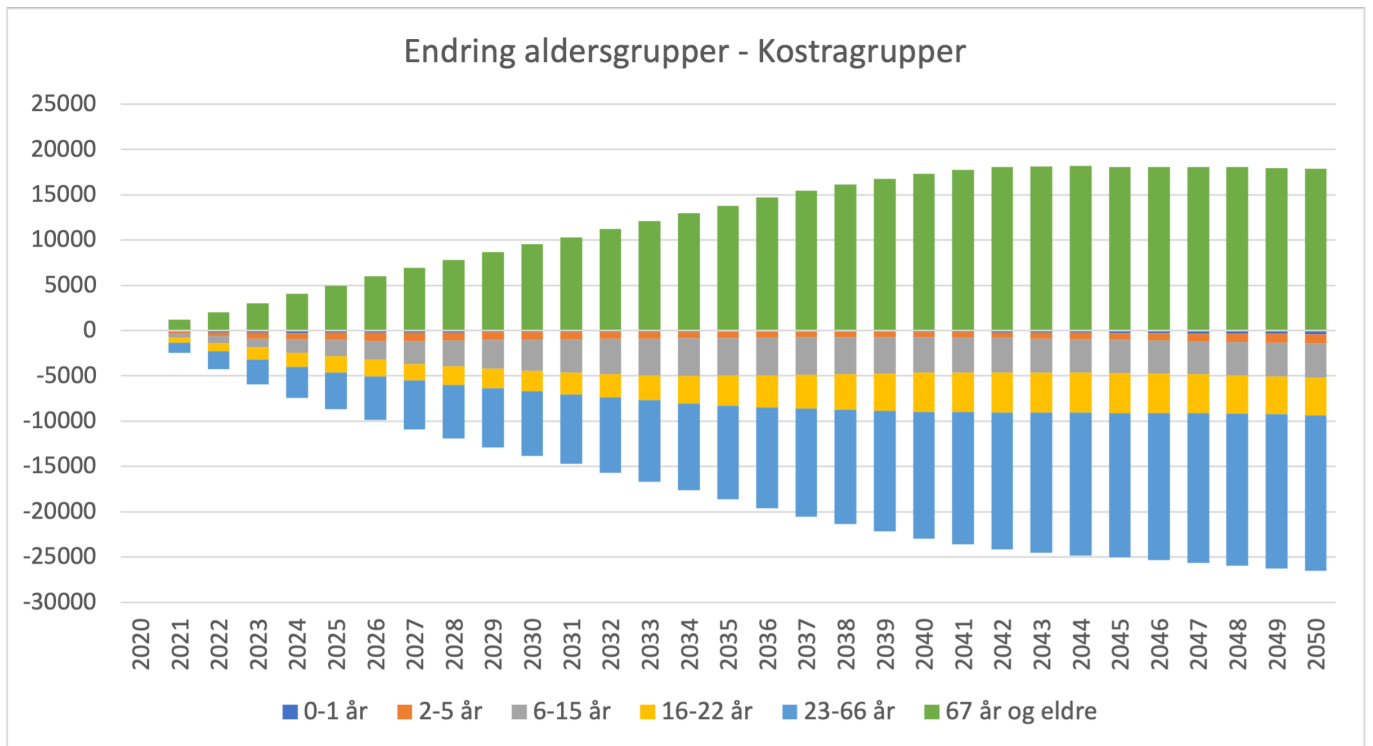
frem mot 2050. Fram til 2030 er det kun andelen *67 år og eldre* som øker, med 5,4 prosentpoeng. Andelen av de resterende aldersgruppe reduseres med 0,1-1,9 prosentpoeng.

Det har i lengre tid vært snakket om “eldrebølgen” i Norge. Figur 2.3 og 2.4 viser hvordan den blir for Meløy og KOSTRA-gruppene. i 2030 vil økningen i aldersgruppen 67 år og eldre vil i 265, samtidig som antallet 23-66 år reduseres tilsvarende.

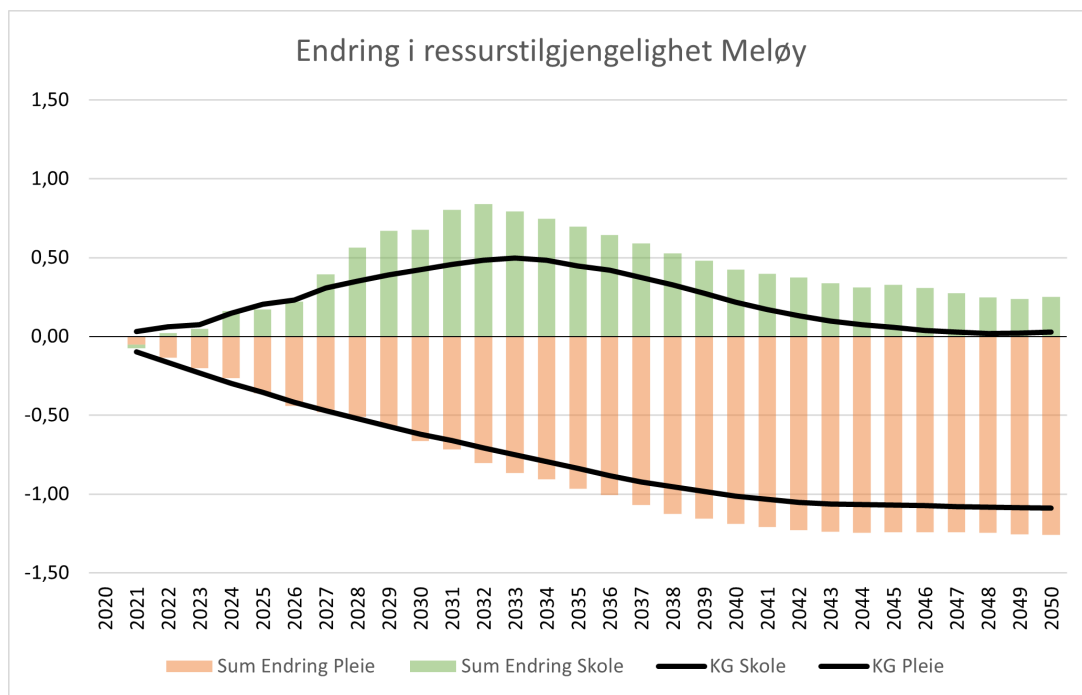

Figur 2.3: Endring av aldersgrupper 2020-2050

Figur 2.4: Endring av aldersgrupper 2020-2050

Forhold mellom ressurs og behov

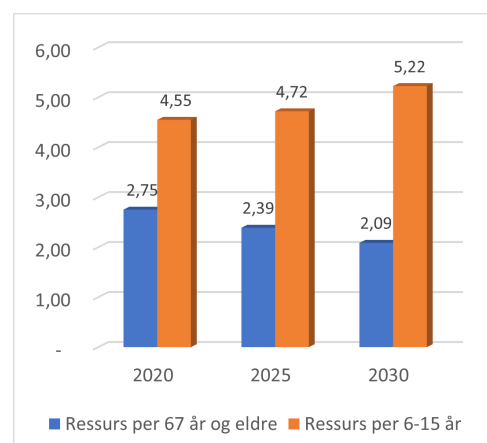
Figur 2.5: Arbeidsstyrken per 6-15 år og 67 år og eldre

Figur 2.5 viser endringen i forholdet mellom ardersgruppen 23-66 år og 6-15 år, og 23-66 år og 67 år og eldre, satt opp mot hverandre.

Formel figur 2.5: Grønn = $\frac{23 - 66 \text{ år}}{6-15 \text{ år}}$, Orange = $\frac{23 - 66 \text{ år}}{67 \text{ år og eldre}}$

I SSB er arbeidsstyrken definert som "Arbeidstakere og arbeidsledige i alderen 15-74 år", mens i denne rapporten er det definert som personer i alderen 23 til 67 år. Bakgrunnen for tilpasningen i denne rapporten er:

- Den nåværende pensjonsalderen i Norge er 67 år.
- Aldersgruppen 15-19 går fortsatt på skole.
- Lærerstudiet er i dag et 5-årig masterstudie.
- Sykepleierstudiet er et 3 årig bachelorstuie.

Figur 2.6: Arbeidsstyrken/Behov

Bakgrunnen for akkurat denne analysen er å synliggjøre endringene i arbeidsstyrken, og behovsendringene i grunnskolen og pleie- og omsorgssektoren som kommer på både kort og lang sikt. Som figur 2.5 viser så gjelder endringene både for Meløy og KOSTRA-gruppene.

Hovedbudskapet er at samtidig som behovet flytter seg fra grunnskole til pleie og omsorg, så reduseres arbeidsstyrken fra 53,7 prosent av befolkningen til 46,9 prosent. I praksis betyr det at man kan måtte samle behovet rundt ressursen i større grad enn i dag.

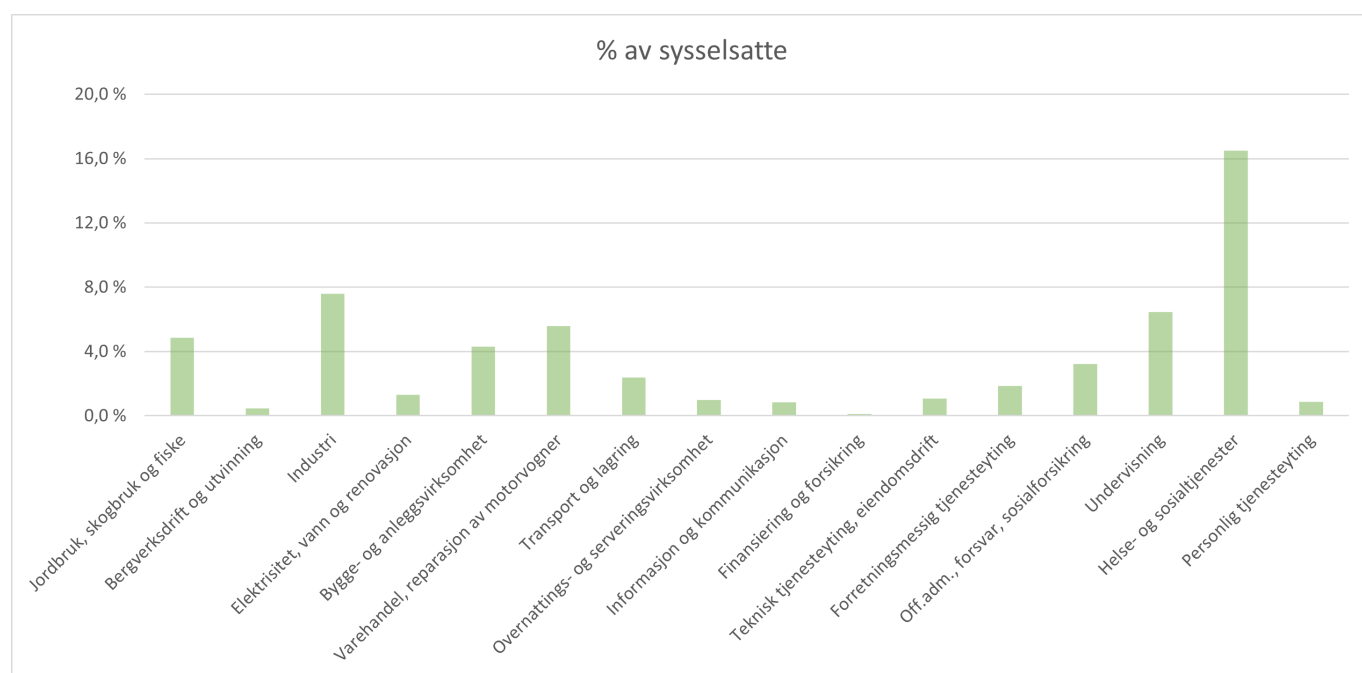
I Meløy, i 2020, var det i helse- og sosialsektoren 800 ansatte, mens 470 mottok helsetjenester i hjemmet og 56 hadde langtidsopphold på institusjon. Fra 2016 til 2020 har økningen i antall mottakere av helsetjenester i hjemmet vært 128 prosent. I samme tid har antall elever i kommunale skoler har hatt en nedgang på 9 prosent, fra 755 til 686 elever. Det var 314 som var sysselsatt i undervisningssektoren i 2020

I denne perioden mistet Meløy 118 sysselsatte, fra 4.967 til 4.853. Av disse ble det 14 færre i undervisningssektoren og 55 færre i helse- og sosialsektoren. Tabell 2.3 viser antall ansatte for fjerde kvartal fra 2016 til 2020. Sysselsettingen ved utgangen av året var 77,7 prosent av befolkningen. Antall ansatte er her det

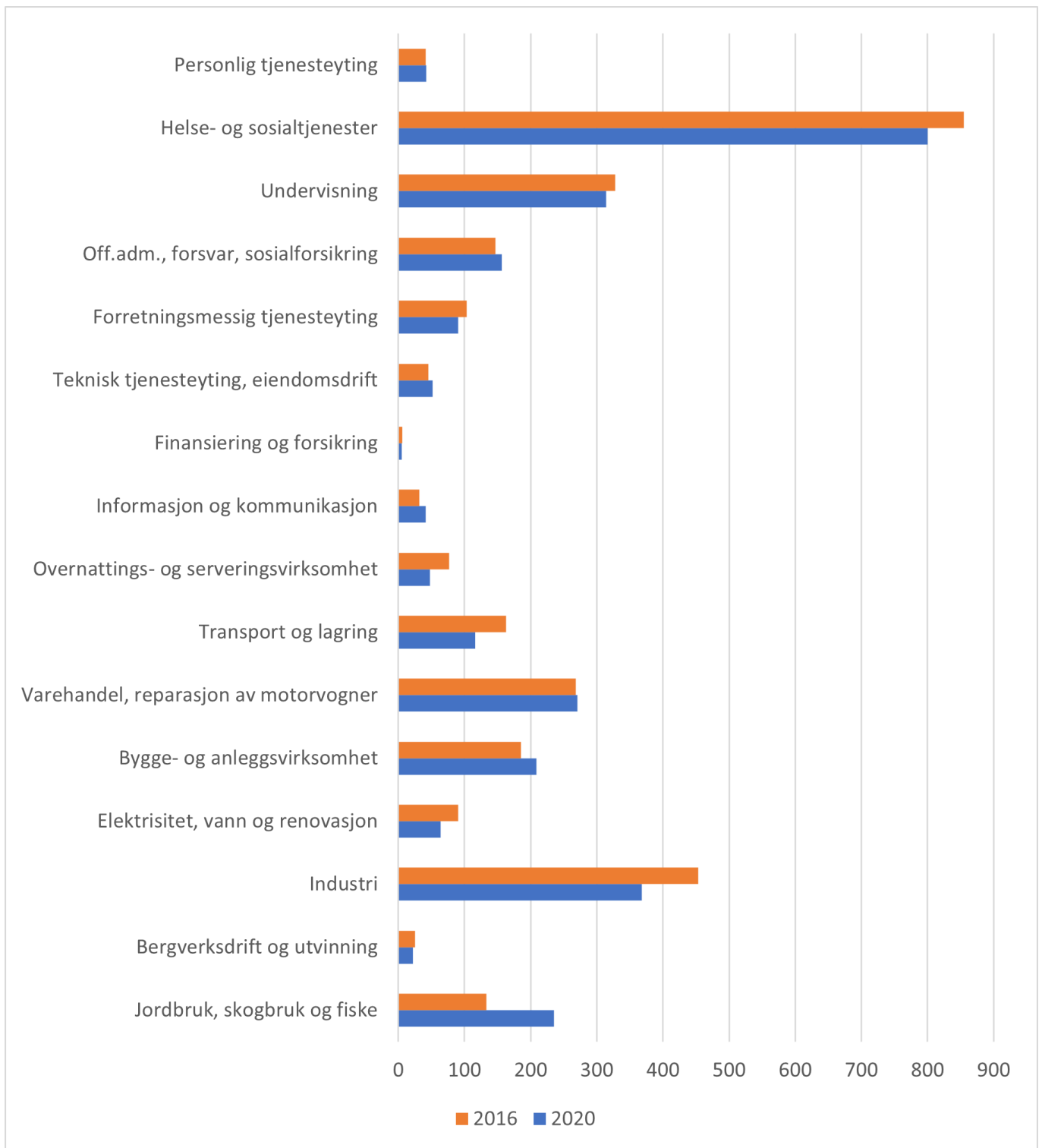
Tabell 2.3: Ansatte i Meløy 4 kvartal

	2016	2017	2018	2019	2020	2020 %
Undervisning	328	325	323	332	314	6,5
-Meløy kom.	211	206	198	200	203	4,2
Helse og sosial	855	860	815	863	800	16,2
Sysselsatte	4 967	4 992	4 853	4 936	4 853	77,7

samme som antall jobber, det er ingen aldersavgrensning og tar ikke hensyn til bosetting. Figur 2.7 viser andelen for hver næring i 2020, mens figur 2.8 på neste side viser antall sysselsatte for alle næringer i Meløy i 2016 og 2020.

Figur 2.7: Andel av sysselsatte per næring

Figur 2.8: Sysselsetting 2016 og 2020

3 Inntekter

3.1 Frie inntekter

Frie inntekter er statens inntekter til kommunene og består av rammetilskudd og skatteinntekter. Anslaget for Meløys frie inntekter i 2020 var 428.611.000 kroner. Siden Meløy har færre innbyggere enn sammenligningskommunene så får de minst i innbygger- og distriktstilskudd. I 2020 var innbyggertilskuddet 25.083 kroner og distriktstilskuddet for Nordland 1.812 kroner. Samlet har Meløy minst i frie inntekter. Anslaget innebar en nominell vekst på 1,1 prosent for Meløy og 2,2 prosent for landsgjennomsnittet.

Tabell 3.1: Frie inntekter 2020

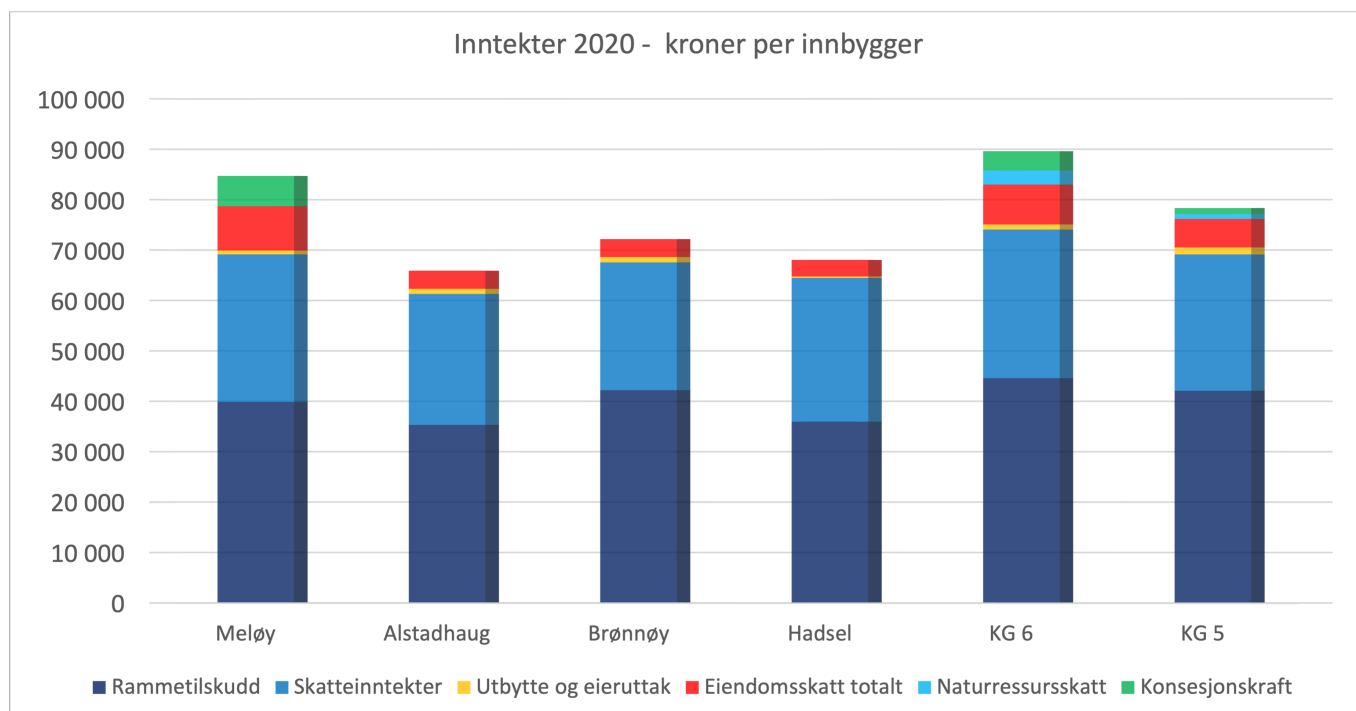
Kategori	Meløy	Alstadhaug	Brønnøy	Hadsel
Innbyggertilskudd før omfordeling	158 854 000	187 298 000	198 787 000	203 778 000
Omfordeling				
- Utgiftsutjevning	50 628 000	10 940 000	39 450 000	28 204 000
- Korreksjon for statlige og private skoler	2 030 000	3 516 000	3 964 000	3 962 000
- Tilskudd med særskilt fordeling	4 524 000	2 776 000	3 168 000	2 918 000
- Inntektsgarantiordningen	9 539 000	402 000	427 000	438 000
Regionalpolitiske tilskudd				
- Distriktstilskudd	11 472 000	13 436 000	14 344 000	14 661 000
Rammetilskudd	232 987 000	217 564 000	259 286 000	253 085 000
Anslag skatteinntekter	195 624 000	226 364 000	241 673 000	246 433 000
Sum frie inntekter	428 611 000	443 928 000	500 959 000	499 518 000

3.2 Inntekter 2020

Tabell 3.2: Inntekter 2020

Inntekter	Meløy	Alstadhaug	Brønnøy	Hadsel	KG 6	KG 5
Statlige inntekter						
Rammetilskudd	249 048	261 144	329 300	290 142	3 962 057	4 853 573
Skatteinntekter	182 883	192 056	197 752	229 795	2 617 295	3 115 797
Frie inntekter	431 931	453 200	527 052	519 937	6 579 352	7 969 370
Ekstrainntekter						
Utbytte og eieruttak	4 919	7 602	8 377	2 356	91 028	160 493
Eiendomsskatt totalt	54 728	26 502	27 727	26 458	701 260	651 714
Naturressursskatt	0	0	0	0	249 857	115 060
Konsesjonskraft	37 625	0	0	0	339 078	134 514
Sum ekstrainntekter	97 272	34 104	36 104	28 814	1 381 223	1 061 781
Sum inntekter	529 203	487 304	563 156	548 751	7 960 575	9 031 151

Tabellen 3.2 viser de faktiske frie inntektene, og ekstrainntektene, til sammenligningsgruppa. Meløy fikk cirka 16 millioner kroner mer i rammetilskudd og 13 millioner mindre i skatteinntekter enn anslaget. Siden Meløy har høye ekstrainntekter gjør det at inntektsgapet mellom Meløy og de andre kommunene blir betydelig mindre. Veksten på de frie inntektene til Meløy var 1,9 prosent

Figur 3.1: Inntekter 2020 i kroner per innbygger

Figur 3.1 viser tabell 3.2 i kroner per innbygger. KOSTRA-gruppe 6 har cirka 5 000 kroner mer per innbygger totalt. Meløy hadde i 2020, 84 719 kroner per innbygger. Betydelig høyere enn både Alstadhaug, Brønnøy og Hadsel. Se tabell 3.3.

Tabell 3.3: Inntekter 2020 per innbygger

	Meløy	Alstadhaug	Brønnøy	Hadsel	KG 6	KG 5
Rammetilskudd	39 867	35 318	42 202	35 975	44 592	42 096
Skatteinntekt	29 275	25 975	25 343	28 493	29 457	27 024
Utbytte	787	1 028	1 074	292	1 024	1 392
Eiendomsskatt	8 761	3 584	3 553	3 281	7 892	5 652
Naturressursskatt	0	0	0	0	2 812	988
Konesjonskraft	6 023	0	0	0	3 816	1 167
Sum	84 719	65 905	72 172	68 041	89 594	78 328

3.3 Omfordeling

I omfordelingen av rammetilskuddet er det tre sentrale begreper:

- Utgiftsbehov
- Utgiftsutjevning
- Behovsindeks

Utgiftsbehov

Utgiftsbehovet er et anslag på hvor mye det vil koste for kummenene samlet å gi velferdstjenester til innbyggerne sine. Vi beregner også et utgiftsbehov for hver enkelt kommune og fylkeskommune i utgiftsutjevningen ved hjelp av behovsindeksen

Utgiftsutjevning

Gjennom utgiftsutjevningen omfordeles innbyggertilskuddet mellom kommunene ved hjelp av behovsindeksen. Midler omfordeles fra kommuner med lavt beregnet utgiftsbehov til kommuner med høyt beregnet utgiftsbehov. Utgiftsutjevningen skal gi kompensasjon for forskjeller i utgiftsbehov som kommunene ikke kan påvirke selv.

Behovsindeks

Behovsindekser forteller noe om hvor dyr en kommune er å drive i forhold til landsgjennomsnittet. Den samlede behovsindeksen er beregnet ved hjelp av et sett kriterier og vekter som sier noe om hvorfor kommunenes utgifter varierer. Indeksen brukes videre til å beregne kommunens trekk eller tillegg i utgiftsutjevningen.

I tabellen under er de ulike kriteriene og deres tilhørende vekter for utgiftsutjevningen. Beregningen for kriterieindeksen er: $\frac{\text{Kommunens andel av kriterium}}{\text{Kommunens andel av innbyggere}} / \frac{\text{Landets andel av kriterium}}{\text{Landets andel av innbyggere}}$. Kriterieindeksen multiplisert med tilhørende vekt gir kommunens behovsindeks for hvert kriterium. Kriterieindeks lik 1,0000 betyr at kriteriets andel for kommune og landsgjennomsnitt er likt

Utgjevningen er videre beregnet på følgende måte:

Behovsindeksen multipliseres med landsgjennomsnittlig utgiftsbehov:

$$1,1459 \times 54.839 = 62.833$$

Deretter finner man differansen mellom landsgjennomsnittet og kommunens utgiftsbehov:

$$62.833 - 54.839 = 7.994$$

Differansen multipliseres med innbyggertallet i kommunen for å beregne trekk/tillegg:

$$7.994 \times 6.333 = 50.628.000$$

Tabell 3.4: Behovsindeks Meløy 2020

Kriterium	Vekt	Kriterieindeks		Andel utgiftsbehov ‰	Behovsindeks	Kroner i 1000
		-	+			
Innbyggere 0-1 år	0,0056	0,8642		1,0025	0,0048	- 264
Innbyggere 2-5 år	0,1374	0,9569		1,1336	0,1315	- 2 057
Innbyggere 6-15 år	0,2615		1,0098	1,1963	0,2641	890
Innbyggere 16-22 år	0,0233		1,0684	1,2657	0,0249	553
Innbyggere 23-66 år	0,1053	0,9258		1,0968	0,0975	- 2 714
Innbyggere 67-79 år	0,0565		1,2047	1,4272	0,0681	4 017
Innbyggere 80-89 år	0,0772		1,3603	1,6116	0,1050	9 660
Innbyggere 90 år og over	0,0389		1,7007	2,0148	0,0662	9 466
Landbrukskriterium	0,0021		1,6676	3,4657	0,0035	487
Reiseavstand til nærmeste sonesenter	0,0102		3,975	4,7091	0,0405	10 539
Reiseavstand til nærmeste nabokrets	0,0102		2,9963	3,5497	0,0306	7 072
Gradert basiskriterium	0,0161		2,9255	1,9755	0,0471	10 766
Innvandrere 6-15 år	0,0070		1,1163	1,3224	0,0078	283
Dødelighet	0,0458	0,9652		0,2425	0,0442	- 554
Barn 0-15 år med enslig forsørger	0,0177		1,0129	1,1435	0,0179	79
Lavinntekstkriteriet	0,0111	0,7724		1,2000	0,0086	- 877
Uføre 18-49 år	0,0065		1,2679	0,9150	0,0082	605
Flyktninger uten integreringstilskudd	0,0084	0,2047		1,5021	0,0017	- 2 320
Opphoppningsindeks	0,0096	0,6478		0,7675	0,0062	- 1 174
Psykisk utviklingshemmede 16 år og over	0,0491		1,3467	1,0486	0,0661	5 912
Ikke-gifte 67 år og over	0,0458		1,3031	1,5954	0,0597	4 821
Barn 1 år uten kontantstøtte	0,0168	0,8227		1,5438	0,0138	- 1 034
Innbyggere med høyere utdanning	0,0184	0,5752		0,9746	0,0106	- 2 715
Aleneboende 30-66 år	0,0195	0,8851		0,6815	0,0173	- 778
	1		1,32	1,5577	1,1459	50 628

Meløys andel av landets befolkningen er 1,1846 ‰, mens Meløys andel av utgiftsbehovet er 1,5577 ‰. Dette blir kommunen kompensert for gjennom utgiftsutjevningen. Tabell 3.4 viser hvilke kriterier Meløy blir trukket for og hvilke de blir kompensert for. Meløy blir kompensert mest for demografien og de største kompensasjonene kommer for innbyggere som er 80 år, og eldre og for reiseavstand til nærmeste sonesenter. Kriterieindeksen viser at Meløy har en større andel eldre enn landsgjennomsnittet.

Basiskriteriet fanger opp variasjon i kommunens utgifter til blant annet administrasjon, grunnskole og helsetjenester. Det er utformet slik at det fordeles et like stort tilskudd per kommune, for å fange opp at små kommuner kan ha smådriftsulemper. Målt i kroner per innbygger blir dermed basistilskuddet for den enkelte kommune større jo færre innbyggere kommunen har. Meløy får 10,7 millioner kroner.

Kriterieindeks - Sammenligningskommuner

I tabellen under sammenlignes Meløy, med de tre sammenligningskommunene for hvert kriterium. Etter statens modell er Meløy mer tungdrevet å drive enn de tre andre kommunene, samtidig som alle kommunene er mer tungdrevet enn landsgjennomsnittet.

Tabell 3.5: Behovsindeks Meløy og sammenligningskommuner 2020

Kriterium	Meløy	Alstadhaug	Brønnøy	Hadsel	Vekt
Innbyggere 0-1 år	0,8642	0,8715	0,6521	0,8304	0,0056
Innbyggere 2-5 år	0,9569	0,9212	1,0019	0,9393	0,1374
Innbyggere 6-15 år	1,0098	0,9311	1,0738	0,9081	0,2615
Innbyggere 16-22 år	1,0684	1,0755	1,0532	1,0274	0,0233
Innbyggere 23-66 år	0,9258	0,9660	0,9681	0,9491	0,1053
Innbyggere 67-79 år	1,2047	1,2346	1,0670	1,3047	0,0565
Innbyggere 80-89 år	1,3603	1,0758	1,1568	1,2611	0,0772
Innbyggere 90 år og over	1,7007	0,9035	0,9260	1,2092	0,0389
Landbrukskriterium	1,6676	1,2709	2,0538	1,7076	0,0021
Reiseavstand til nærmeste sonesenter	3,9750	1,5267	2,7601	2,1947	0,0102
Reiseavstand til nærmeste nabokrets	2,9963	1,0158	1,2574	1,1591	0,0102
Gradert basiskriterium	2,9255	1,5780	1,5798	1,7127	0,0161
Innvandrere 6-15 år	1,1163	1,2670	1,1151	1,1261	0,0070
Dødelighet	0,9652	1,1034	1,0899	1,1123	0,0458
Barn 0-15 år med enslig forsørger	1,0129	1,1475	1,3124	1,2182	0,0177
Lavinntektskriteriet	0,7724	0,6861	0,8075	0,8187	0,0111
Uføre 18-49 år	1,2679	1,3010	1,3197	1,0799	0,0065
Flyktninger uten integreringstilskudd	0,2047	0,7369	0,4421	1,0352	0,0084
Opphoppningsindeks	0,6478	0,3818	0,5988	0,6193	0,0096
Psykisk utviklingshemmede 16 år og over	1,3467	1,5106	1,6663	1,2868	0,0491
Ikke-gifte 67 år og over	1,3031	1,1712	1,1468	1,3189	0,0458
Barn 1 år uten kontantstøtte	0,8227	0,9505	0,6667	0,9471	0,0168
Innbyggere med høyere utdanning	0,5752	0,8478	0,7319	0,7901	0,0184
Aleneboende 30-66 år	0,8851	0,9237	0,9681	1,0053	0,0195
Gjennomsnitt kriterieindeks	1,3156	1,0583	1,1423	1,1484	
Behovsindeks 2020	1,1459	1,0267	1,0908	1,0633	1,0000
Utgiftsutjevning	50 628 000	10 940 000	39 450 000	28 240 000	

Her ser vi at Meløy har høyest behovsindeks av sammenligningskommunene for innbyggere 80 år og eldre, samtidig som de blir trukket for aldersgruppen 23-66 år. Med utgangspunkt i modellen kan vi definere Meløy som mer desentralisert enn de andre kommunene, fordi Meløy har lengst reiseavstand til både sonesenter og nærmeste nabokrets. I sum blir Meløy kompensert mest av sammenligningskommunene, med 50.628.000 kroner. Brønnøy får nest mest, men er samtidig 11.178.000 kroner mindre enn Meløy.

Kriterieindeks - Sammenligning KOSTRA-grupper

Kriterium	KG 6			Vekt
	Meløy	uten Meløy	KG 5	
Innbyggere 0-1 år	0,8462	0,7773	0,8177	0,0056
Innbyggere 2-5 år	0,9569	0,8313	0,8709	0,1374
Innbyggere 6-15 år	1,0098	0,9192	0,9499	0,2615
Innbyggere 16-22 år	1,0684	1,0175	1,0163	0,0233
Innbyggere 23-66 år	0,9258	0,9400	0,9300	0,1053
Innbyggere 67-79 år	1,2047	1,3312	1,3151	0,0565
Innbyggere 80-89 år	1,3603	1,4234	1,4406	0,0772
Innbyggere 90 år og over	1,7007	1,4736	1,5553	0,0389
Landbrukskriterium	2,9255	6,5140	5,6441	0,0021
Reiseavstand til nærmeste sonesenter	3,9750	3,4768	2,2860	0,0102
Reiseavstand til nærmeste nabokrets	2,9963	2,6855	1,9818	0,0102
Gradert basiskriterium	1,6676	3,6790	4,1168	0,0161
Innvandrere 6-15 år	1,1163	1,1620	1,1910	0,0070
Dødelighet	0,2047	0,3542	0,4199	0,0458
Barn 0-15 år med enslig forsørger	0,9652	1,0809	1,0663	0,0177
Lavinntektskriteriet	1,0129	0,9039	0,9019	0,0111
Uføre 18-49 år	0,7724	0,8674	0,8594	0,0065
Flyktninger uten integreringstilskudd	1,2679	1,0432	1,0973	0,0084
Opphoppningsindeks	0,6478	0,5341	0,4773	0,0096
Psykisk utviklingshemmede 16 år og over	0,8851	0,9627	0,9400	0,0491
Ikke-gifte 67 år og over	1,3467	1,4413	1,5642	0,0458
Barn 1 år uten kontantstøtte	1,3031	1,4525	1,4055	0,0168
Innbyggere med høyere utdanning	0,8227	0,7766	0,7872	0,0184
Aleneboende 30-66 år	0,5752	0,6883	0,6970	0,0195
Gjennomsnitt kriterieindeks	1,3149	1,5140	1,4305	
Sum Behovsindex	1,1459	1,1795	1,1668	1,0000

Tabell 3.6: Behovsindex Meløy og KOSTRA-gruppene

I tabell 3.6 sammenlignes Meløys kriterieindeks med gjennomsnittsverdiene for KOSTRA-gruppene. Gjennomsnittsverdien for kriteriumene i KG 6 er uten Meløys verdier. Modeller forteller at Meløy er mer tungdrevet å drive enn KG 3, men mindre tungdrevet enn både KG 6 og KG 5.

3.4 Fremskrivning inntekter

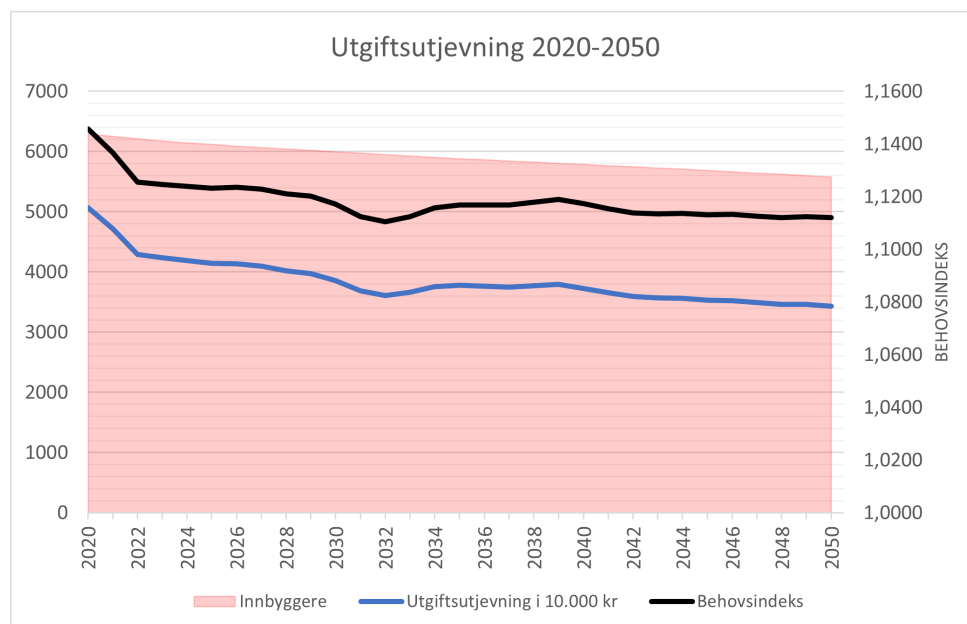
	0-1 år	2-5 år	6-15 år	16-22 år	23-66 år	67-79	80-89	90 og eldre	Sum
2020	0,846	0,957	1,010	1,068	0,926	1,205	1,360	1,701	0,762
2021	0,848	0,925	1,005	1,045	0,932	1,218	1,331	1,645	0,753
2022	0,841	0,870	0,999	1,018	0,938	1,239	1,292	1,650	0,742
2023	0,839	0,851	0,997	0,992	0,938	1,246	1,300	1,688	0,741
2024	0,846	0,858	0,990	0,980	0,938	1,243	1,332	1,643	0,740
2025	0,853	0,862	0,985	0,971	0,935	1,251	1,354	1,594	0,739
2026	0,860	0,865	0,991	0,938	0,932	1,275	1,344	1,568	0,740
2027	0,861	0,875	0,983	0,933	0,931	1,281	1,326	1,605	0,739
2028	0,852	0,892	0,964	0,950	0,932	1,260	1,348	1,603	0,737
2029	0,836	0,901	0,951	0,959	0,931	1,243	1,380	1,595	0,736
2030	0,828	0,900	0,946	0,959	0,926	1,264	1,382	1,531	0,733
2031	0,828	0,898	0,939	0,963	0,921	1,286	1,388	1,430	0,729
2032	0,829	0,890	0,928	0,973	0,916	1,287	1,418	1,429	0,727
2033	0,829	0,882	0,930	0,973	0,910	1,290	1,443	1,461	0,729
2034	0,829	0,880	0,939	0,958	0,907	1,285	1,450	1,498	0,732
2035	0,828	0,874	0,946	0,940	0,905	1,287	1,450	1,517	0,733
2036	0,826	0,870	0,950	0,926	0,902	1,289	1,460	1,499	0,733
2037	0,825	0,871	0,951	0,922	0,898	1,294	1,457	1,495	0,733
2038	0,828	0,872	0,950	0,916	0,892	1,304	1,454	1,540	0,734
2039	0,833	0,871	0,950	0,909	0,889	1,298	1,464	1,574	0,735
2040	0,832	0,871	0,949	0,911	0,887	1,297	1,462	1,545	0,733
2041	0,823	0,875	0,947	0,921	0,885	1,302	1,437	1,539	0,731
2042	0,822	0,878	0,942	0,930	0,885	1,302	1,406	1,580	0,730
2043	0,831	0,878	0,939	0,937	0,885	1,286	1,406	1,602	0,730
2044	0,840	0,880	0,939	0,941	0,886	1,265	1,416	1,609	0,730
2045	0,833	0,880	0,937	0,941	0,888	1,242	1,432	1,607	0,729
2046	0,825	0,884	0,935	0,940	0,892	1,213	1,449	1,604	0,729
2047	0,836	0,889	0,938	0,940	0,894	1,197	1,448	1,569	0,729
2048	0,846	0,886	0,942	0,939	0,896	1,180	1,442	1,569	0,728
2049	0,848	0,888	0,944	0,937	0,898	1,164	1,434	1,596	0,729
2050	0,840	0,894	0,944	0,935	0,900	1,148	1,444	1,568	0,728
Vekt	0,6 %	13,7 %	26,2 %	2,3 %	10,5 %	5,7 %	7,7 %	3,9 %	71 %

Tabell 3.7: Fremskrivning av 9 første kriterier i utgiftsutjevningen for Meløy

Tabell 3.7 viser fremskrivningen av kriterieindeksen til de ni første kriteriene i utgiftsutjevningen. Kriteriene handler om alderssammensetting og innbyggertall. Endringen i behovsindeksen står for 71 prosent av vektene i indeksen. I beregningen av av fremtidig utjevning er de resterende kriteriumene uendret. Med utgangspunkt i 2020s landsgjennomsnittlige utgiftsbehov, 56.318 kroner, vil Meløy i 2025 få cirka 9 millioner mindre i utgiftsutjevning. - Se figur 3.2, side 21.

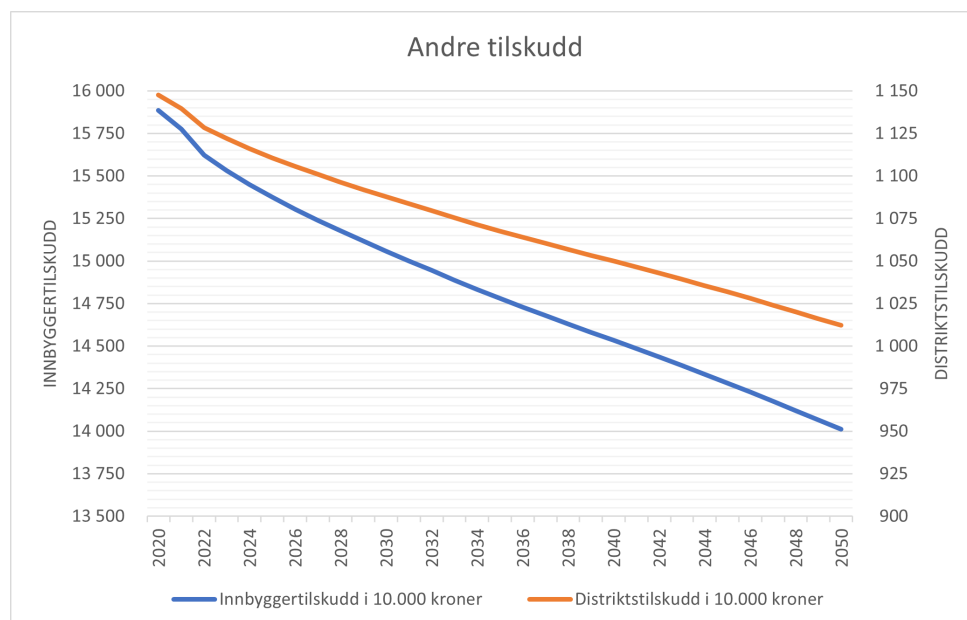
Inntektene for Meløy vil sannsynligvis kun gå ned nedover fra 2020, på grunn av avhengighetene mellom inntekter, innbyggertall og befolkningsstruktur. Det er viktig å se kriterieindeksen i sammenheng med kriterienes tilhørende vekt. Meløy vil i framtiden bli trukket betydelig for aldersgruppene 2-5, 6-15 og 23-66, da disse kriteriene står for 50,4 prosent av de totale vektene i behovsindeksen. Kompensasjonen for aldersgruppene 67 år og eldre veier ikke opp for trekkene. Dette illustrerer blant annet de økonomiske konsekvensene av eldrebølgen.

Figur 3.2 og 3.3 viser utviklingen i innbyggertilskudd, distriktstilskudd og utgiftsutjevning basert på befolkningsfremskrivningen og tilskuddstall for 2020. Mens Meløy hadde en nominell vekst på 1,9 prosent i frie inntekter i 2020 var inflasjonen 3,7 prosent og lønnsveksten i kommunal sektor 0,7 prosent.

Figur 3.2: Fremskrevet utgiftsutjevning 2020-2050 for Meløy

Innbyggertilskudd 2020 = 25.083 kroner, Nord Norge-tilskudd = 1.812.

Figur 3.3: Andre tilskudd

Fram til 2025 vil Meløys inntektsfall i inntektskomponentene over være 9,8 millioner. I 2050 vil inntektsfallet være 18,3 millioner.

	0-1 år	2-5 år	6-15 år	16-22 år	23-66 år	67-79	80-89	90 og eldre	Sum
2020	0,827	0,849	0,940	1,004	0,935	1,320	1,429	1,548	0,734
2021	0,831	0,851	0,939	1,001	0,933	1,325	1,421	1,551	0,734
2022	0,826	0,858	0,935	0,993	0,931	1,331	1,422	1,546	0,733
2023	0,820	0,861	0,934	0,980	0,929	1,333	1,442	1,521	0,734
2024	0,824	0,864	0,931	0,968	0,927	1,337	1,449	1,516	0,733
2025	0,828	0,871	0,927	0,957	0,925	1,340	1,446	1,523	0,733
2026	0,829	0,870	0,931	0,945	0,922	1,345	1,438	1,526	0,733
2027	0,831	0,869	0,933	0,939	0,920	1,348	1,426	1,531	0,732
2028	0,834	0,872	0,932	0,935	0,918	1,348	1,420	1,529	0,732
2029	0,834	0,876	0,934	0,928	0,916	1,346	1,424	1,522	0,732
2030	0,833	0,877	0,935	0,926	0,913	1,341	1,433	1,512	0,733
2031	0,834	0,879	0,936	0,925	0,911	1,332	1,444	1,495	0,733
2032	0,834	0,880	0,937	0,924	0,909	1,322	1,453	1,498	0,733
2033	0,835	0,881	0,939	0,926	0,907	1,315	1,452	1,521	0,734
2034	0,834	0,882	0,941	0,925	0,905	1,306	1,454	1,528	0,734
2035	0,834	0,882	0,944	0,923	0,903	1,298	1,461	1,514	0,734
2036	0,834	0,882	0,945	0,926	0,900	1,292	1,464	1,506	0,734
2037	0,834	0,882	0,945	0,928	0,898	1,286	1,467	1,494	0,733
2038	0,833	0,882	0,947	0,929	0,897	1,278	1,467	1,481	0,733
2039	0,834	0,881	0,949	0,931	0,896	1,269	1,464	1,484	0,732
2040	0,834	0,882	0,950	0,933	0,895	1,262	1,456	1,497	0,732
2041	0,833	0,882	0,951	0,937	0,894	1,256	1,444	1,512	0,732
2042	0,833	0,883	0,951	0,940	0,894	1,248	1,433	1,522	0,731
2043	0,834	0,883	0,951	0,942	0,895	1,237	1,426	1,524	0,730
2044	0,836	0,884	0,952	0,943	0,896	1,226	1,415	1,528	0,729
2045	0,836	0,885	0,952	0,944	0,898	1,217	1,401	1,530	0,728
2046	0,837	0,886	0,953	0,946	0,900	1,207	1,389	1,526	0,727
2047	0,838	0,887	0,953	0,948	0,902	1,197	1,378	1,522	0,726
2048	0,841	0,888	0,953	0,949	0,904	1,186	1,370	1,516	0,725
2049	0,845	0,889	0,953	0,950	0,907	1,173	1,362	1,512	0,724
2050	0,848	0,891	0,954	0,950	0,909	1,160	1,353	1,502	0,723
Vekt	0,6 %	13,7 %	26,2 %	2,3 %	10,5 %	5,7 %	7,7 %	3,9 %	71 %

Tabell 3.8: Fremskrivning 9 første kriterier i utgiftsutjevningen for gjennomsnitt av KG

Med bakgrunn i de ni kriteriene i tabell 3.8 så Meløy vil være mer tungdrevet enn gjennomsnittet av KG 3, 5 og 6 i fremtiden. Meløy vil ha lavere andel 0-1 år og en større andel eldre. I motsetning til Meløy vil KOSTRA-kommunene sin kompensasjon være lik fram til perioden 2030-2040.

4 Bruk av ekstrainntekter

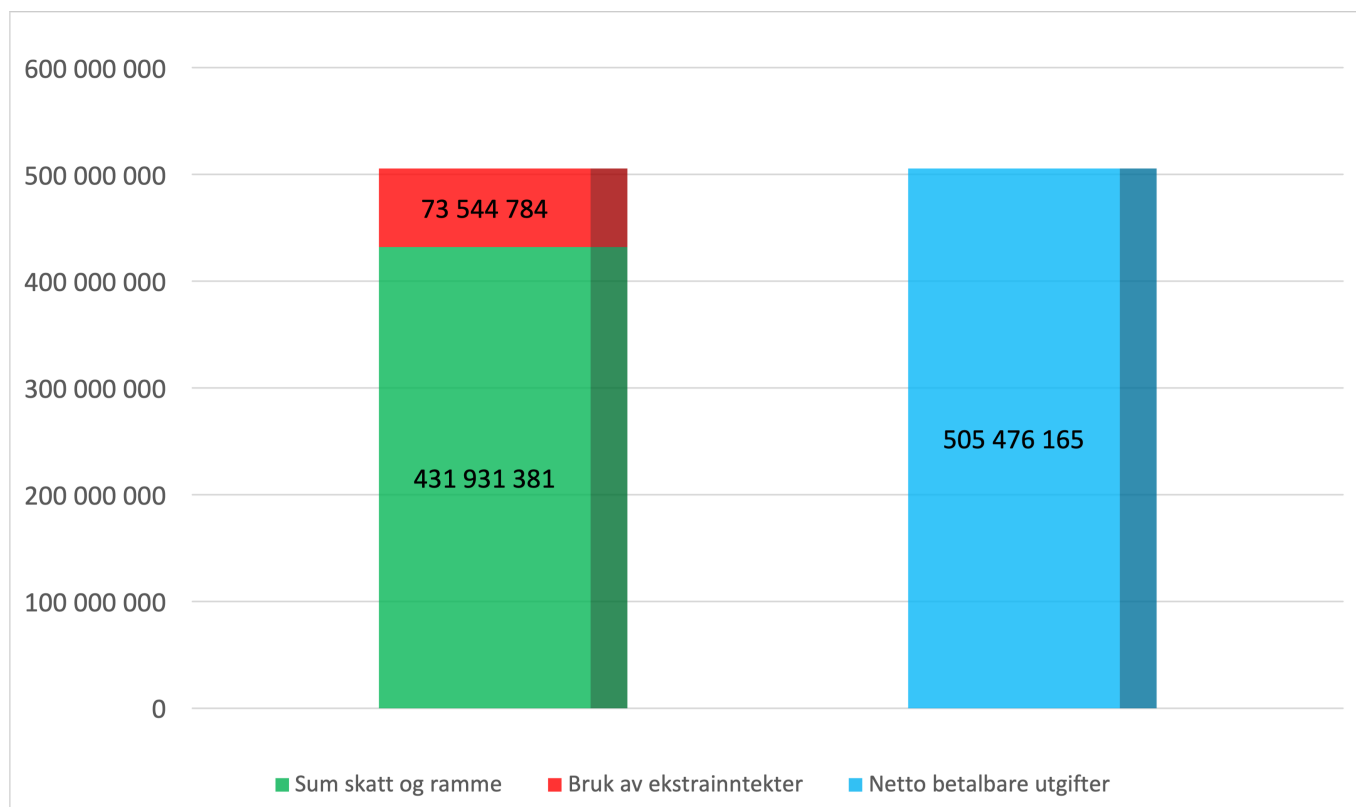
Dette kapitlet tar utgangspunkt i kommunens eget regnskap og tabell 4.1 viser regnskapet for Meløy for 2020. Hensikten er å vise hvor mye av kommunens ekstrainntekter som brukes og hva de brukes til. Analysen forutsetter at ekstrainntektene fordeles flatt. Det vil si at 14,55 prosent av hvert enkelt ansvars utgifter dekkes av kommunens ekstrainntekter. Denne forutsetningen gjøres fordi det ikke er mulig å spore ekstrainntektene. I denne analysen er

Tabell 4.1: Driftsregnskap 2020

Konto	Sum
Brukerbetaling	23 426 955
Salgs og leieinntekter	57 968 873
Overføringer fra andre	84 815 946
Andre tilskudd fra staten - eks. ressurskrevende	27 009 384
Refusjon ressurskrevendebrukere	16 782 000
Renteinntekter	2 438 129
Sum Inntekt	212 441 287
Lønnsutgifter	- 431 910 412
Sosiale utgifter	- 62 728 236
Kjøp av varer og tjenester	- 138 993 755
Overføringer og tilskudd til andre	- 47 491 764
Renteutgifter	- 11 555 692
Sum betalbare driftsutgifter	- 692 679 859
Avdrag på lån	- 25 237 594
Sum betalbare utgifter	- 505 476 165
Rammetilskudd	249 048 260
Inntekts- og formueskatt	182 883 121
Sum skatt og ramme	431 931 381
Bruk av ekstrainntekter	73 544 784
Inntekt	Andel utgifter
Ekstrainntekter	14,55 %
Skatt og ramme	85,45 %
Kontrollsum	100,00 %

Beregningen av andelen ekstrainntekter er beregnet på følgende måte: $\frac{\text{Sum betalbare inntekter} - \text{Sum skatt og ramme}}{\text{Sum betalbare inntekter}}$.

Meløys frie inntekter dekker 85,45 prosent av utgiftene. De resterende 14,45 prosent dekkes av ekstrainntektene. Dette tilsvarte i 2020, 73 544 784 kroner. Figur 4.1 på neste side illustrerer dette.

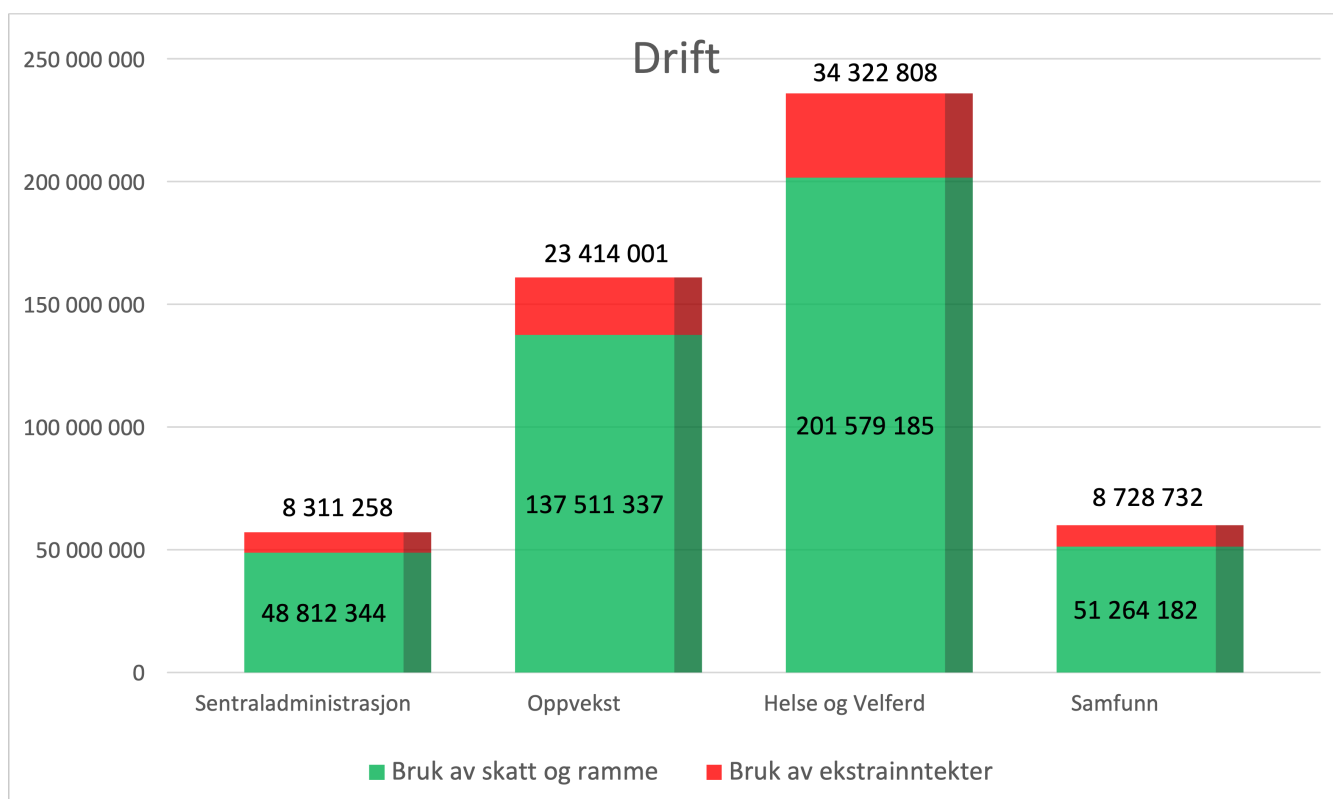
Figur 4.1: Bruk av ekstraintekter

I figur 4.1 er den blå søylen Meløys netto betalbare utgifter. Den grønne søylen illustrerer de bruken av de frie inntektene, mens den røde delen illustrer bruken av ekstraintektene. Som figuren viser så må Meløy bruke 73 544 784 kroner av ekstraintektene sine for å dekke utgiftene.

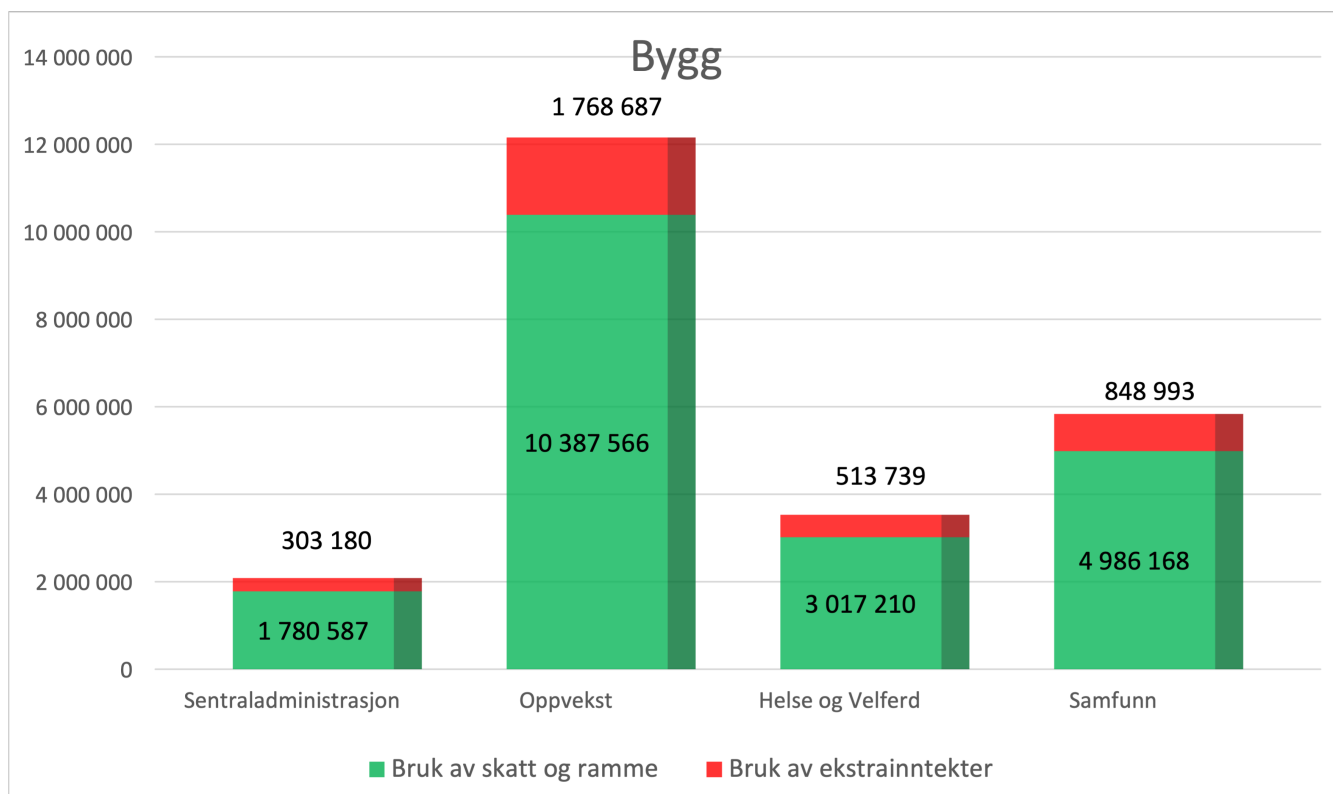
Bygg

Byggdriften har egne ansvar. For eksempel har driften av Ørnes Skole ansvarskode 212, mens driften av skolebygget har 4713 og ligger dermed under tjenesteområde 4, Samfunn. På grunn av denne organiseringen vil enkelte enheter ikke ha byggdriftskostnader. Ørnes Omsorgssenter huser både sykehjemsfunksjonen og Hjemmetjenesten Ørnes. Det er ikke blitt brukt noen kostnadsfordeler mellom disse, så alle byggdriftskostnadene er kun registrert som Ørnes Sykehjem. Skole- og barnehagebyggene har noen felleskostnader som ikke har blitt fordelt ut til de enkelte byggene. Dermed vil det å summere figur 4.9 og 4.11 ikke gi samme svar som figur 4.7.

4.1 Tjenesteområdene

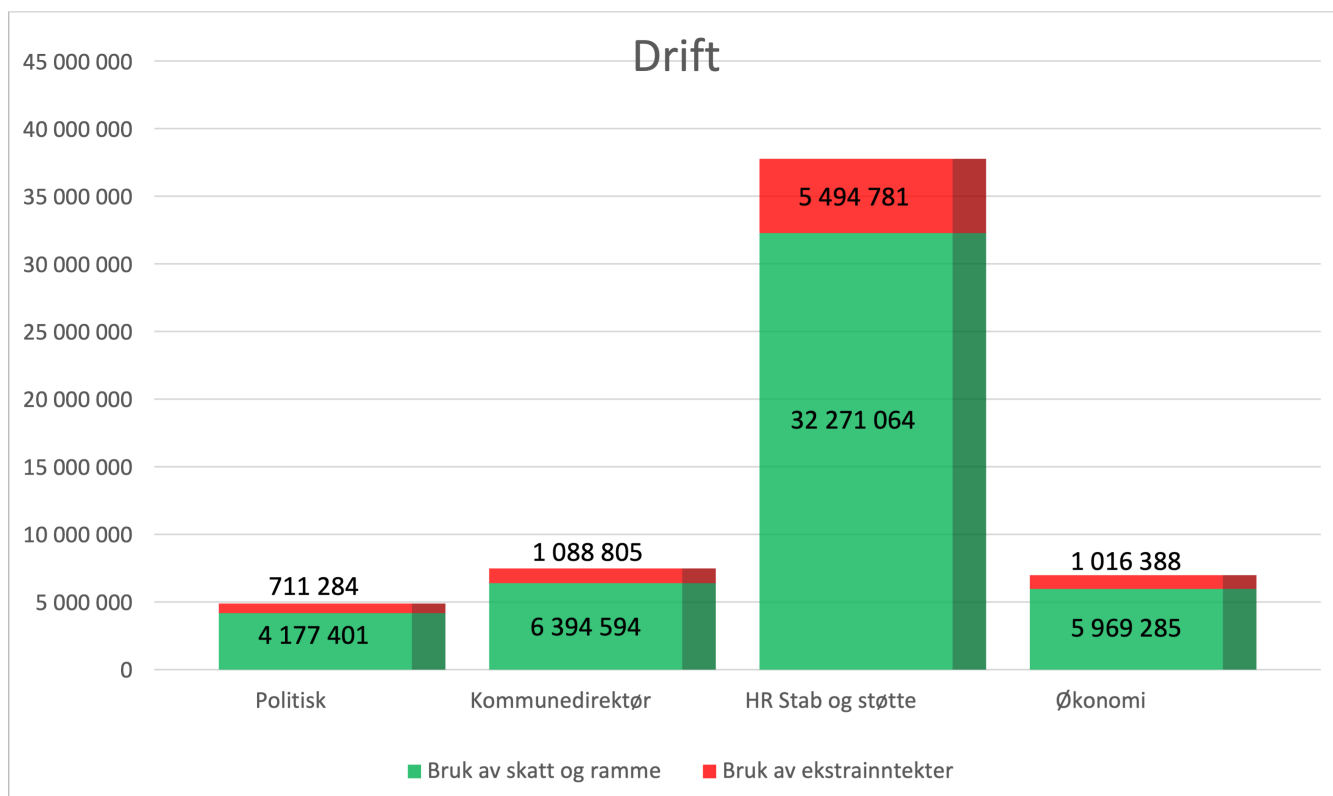
Figur 4.2: Drift: Tjenesteområde 1-4

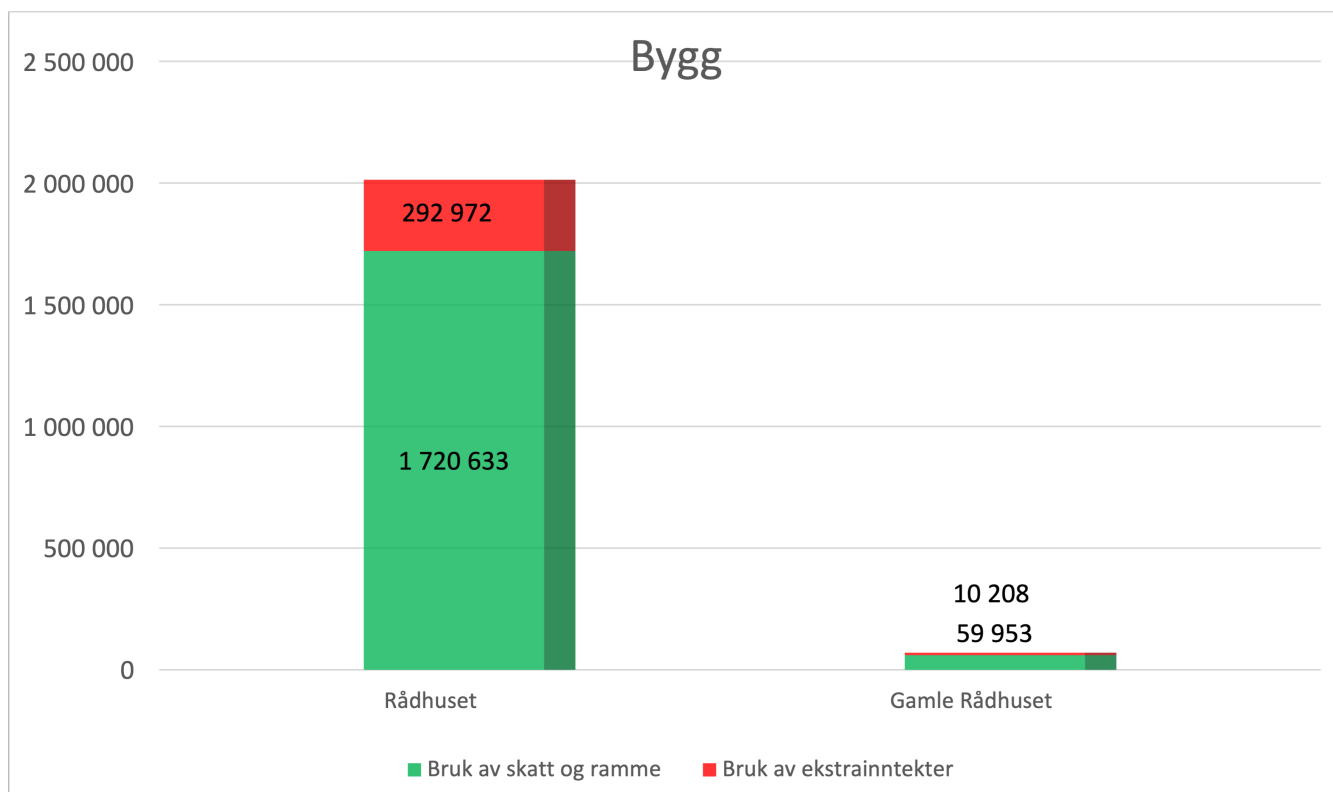
Figur 4.3: Bygg: Tjenesteområde 1-4

4.2 Administrasjon og styring

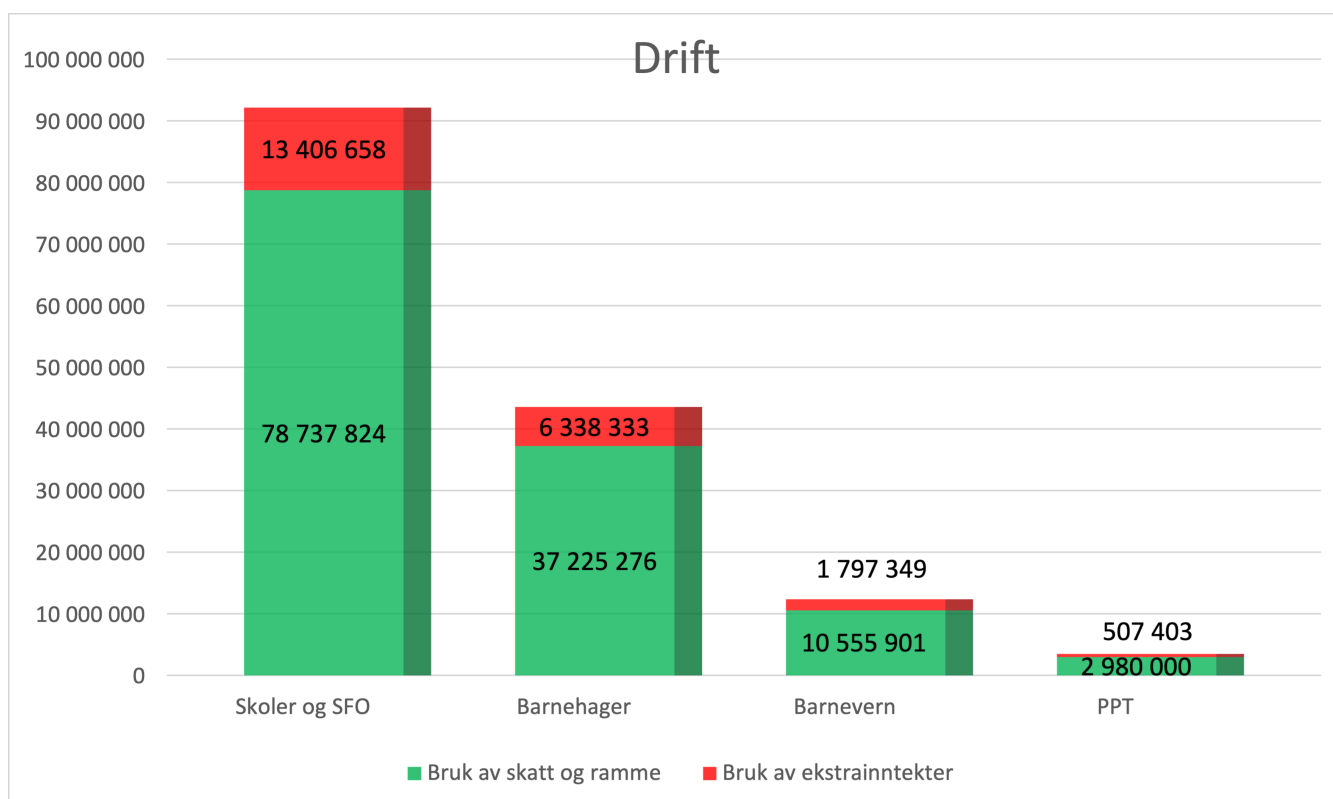

Figur 4.4: Drift: Sentraladministrasjon

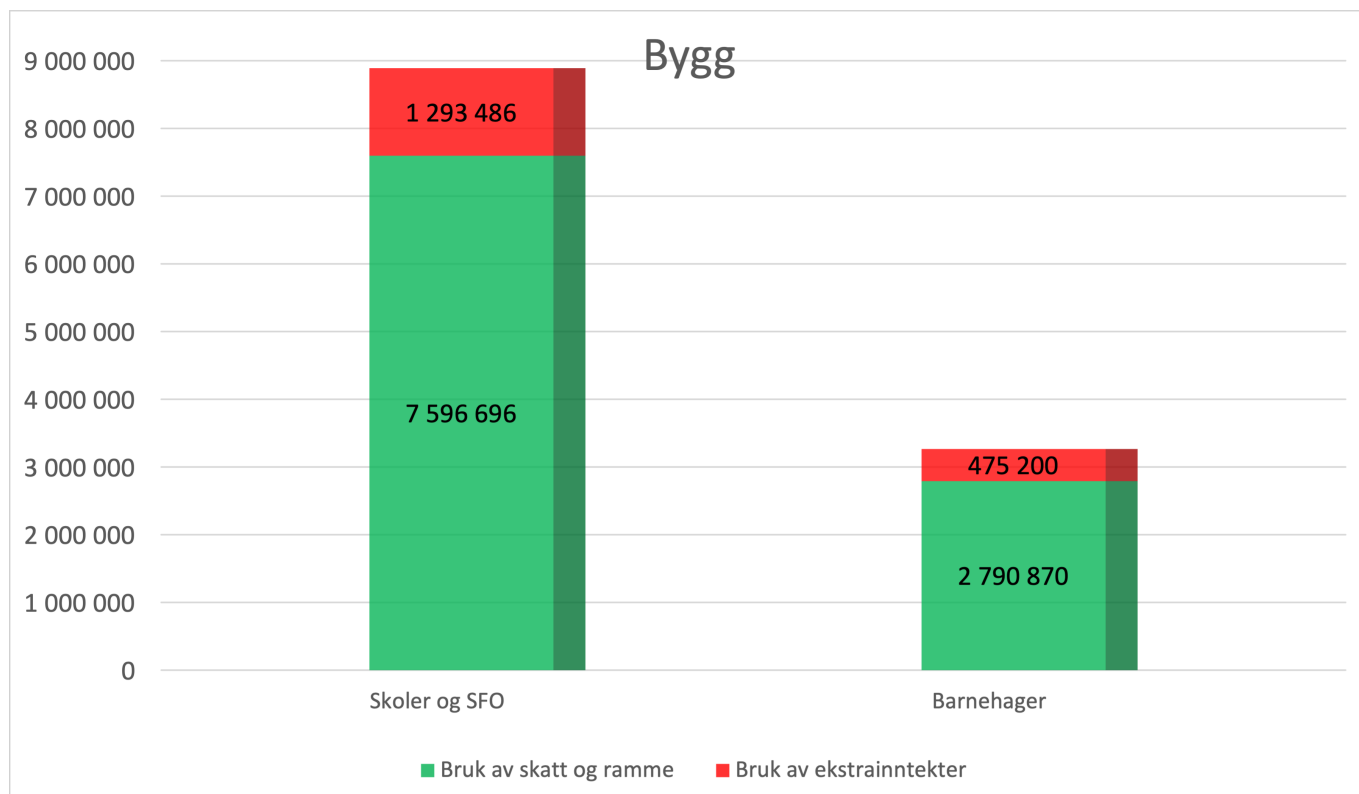

Figur 4.5: Bygg: Sentraladministrasjon

4.3 Oppvekst

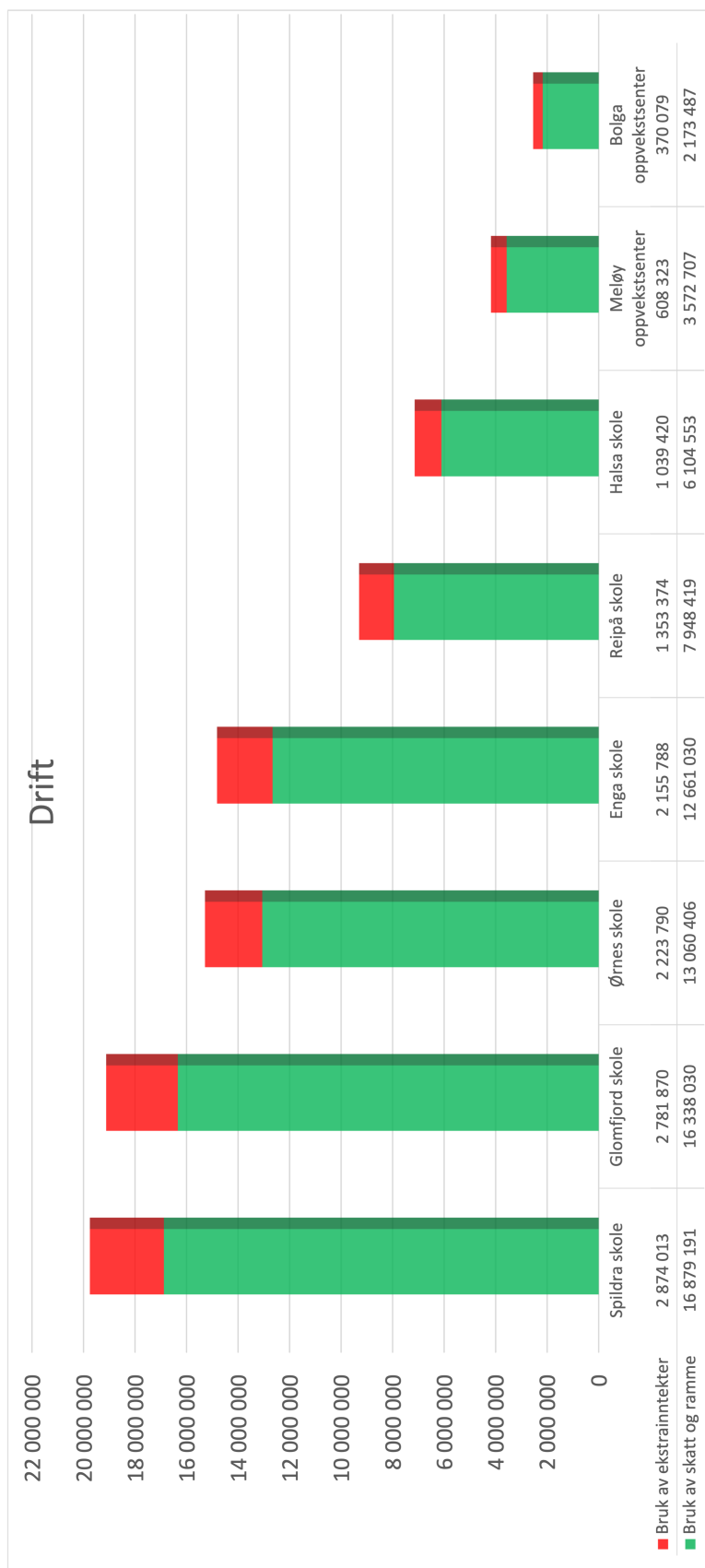

Figur 4.6: Drift: Oppvekst

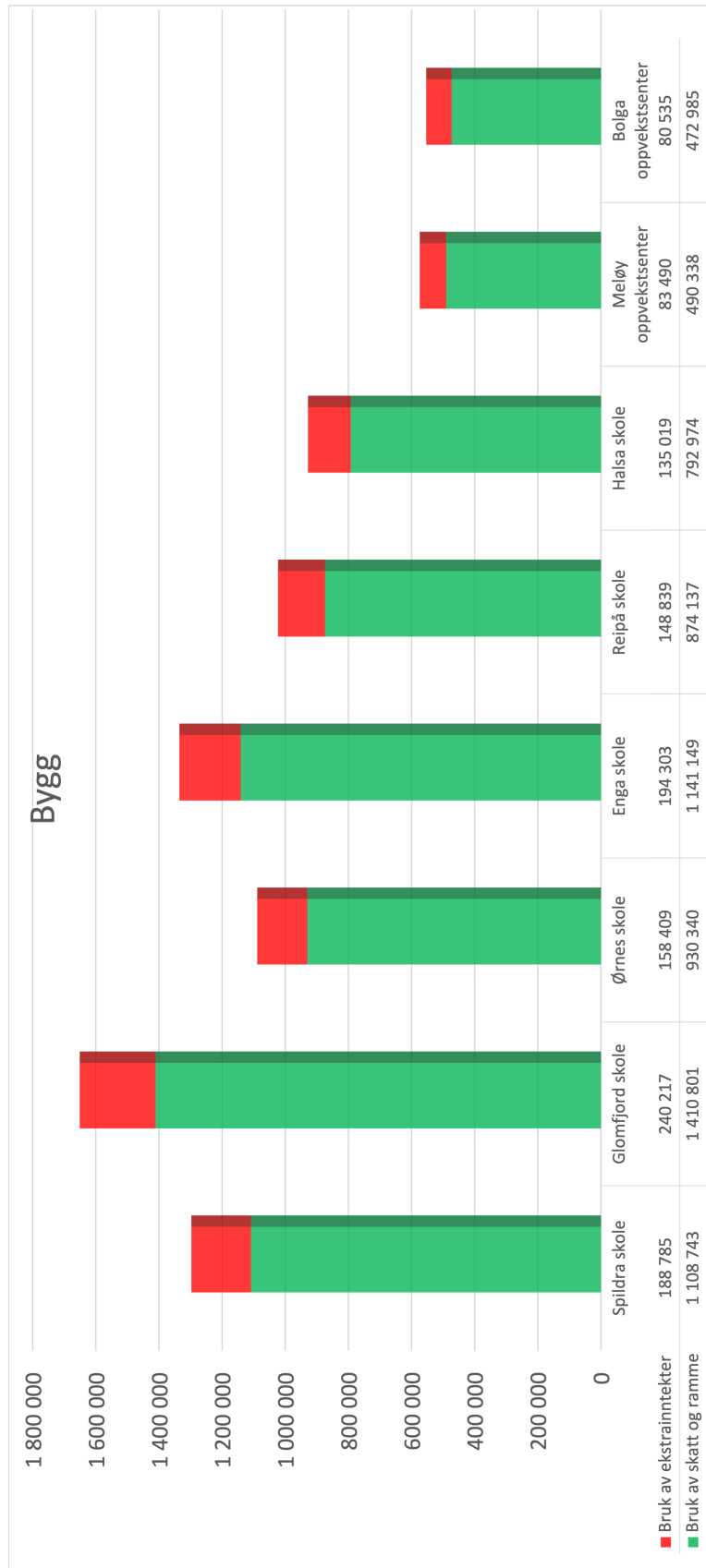

Figur 4.7: Bygg: Oppvekst

4.3.1 Grunnskole

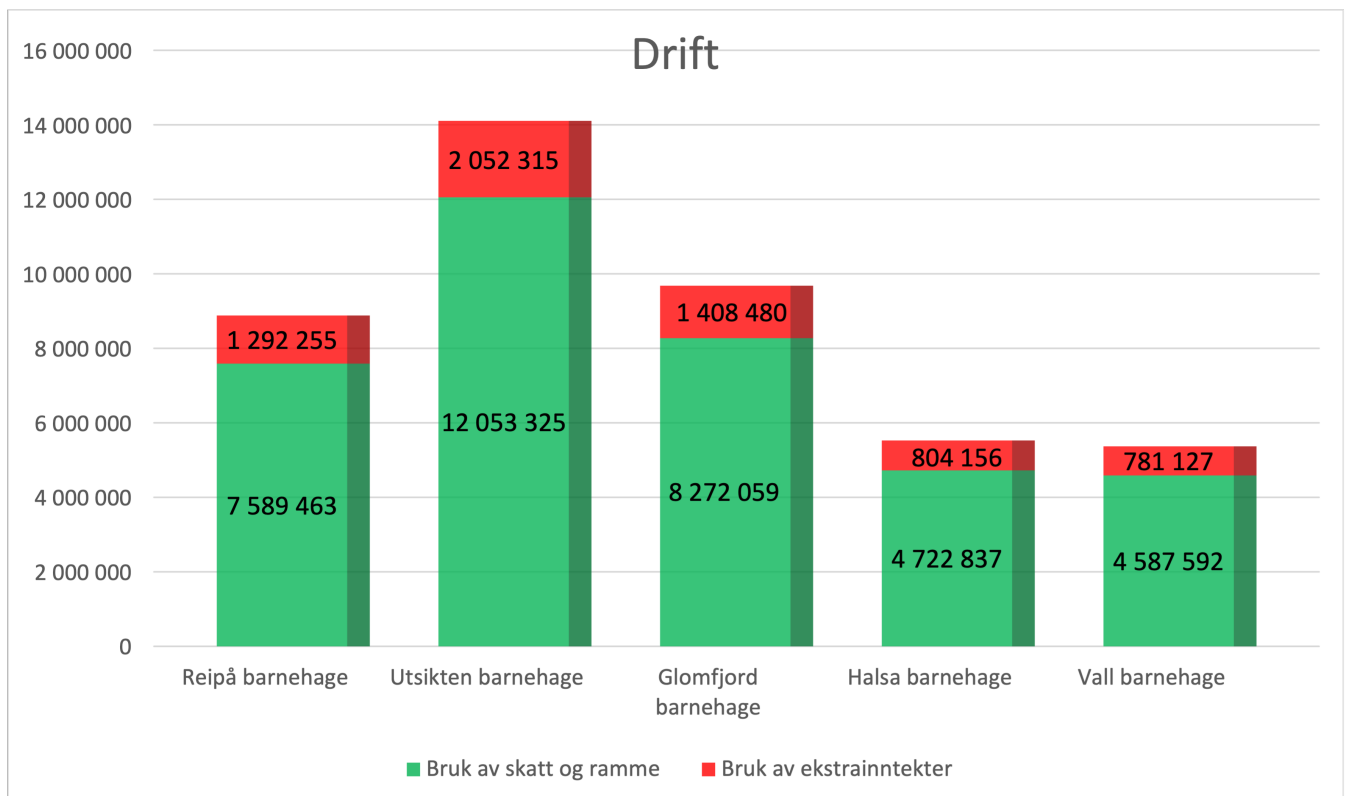

Figur 4.8: Drift: Skoler

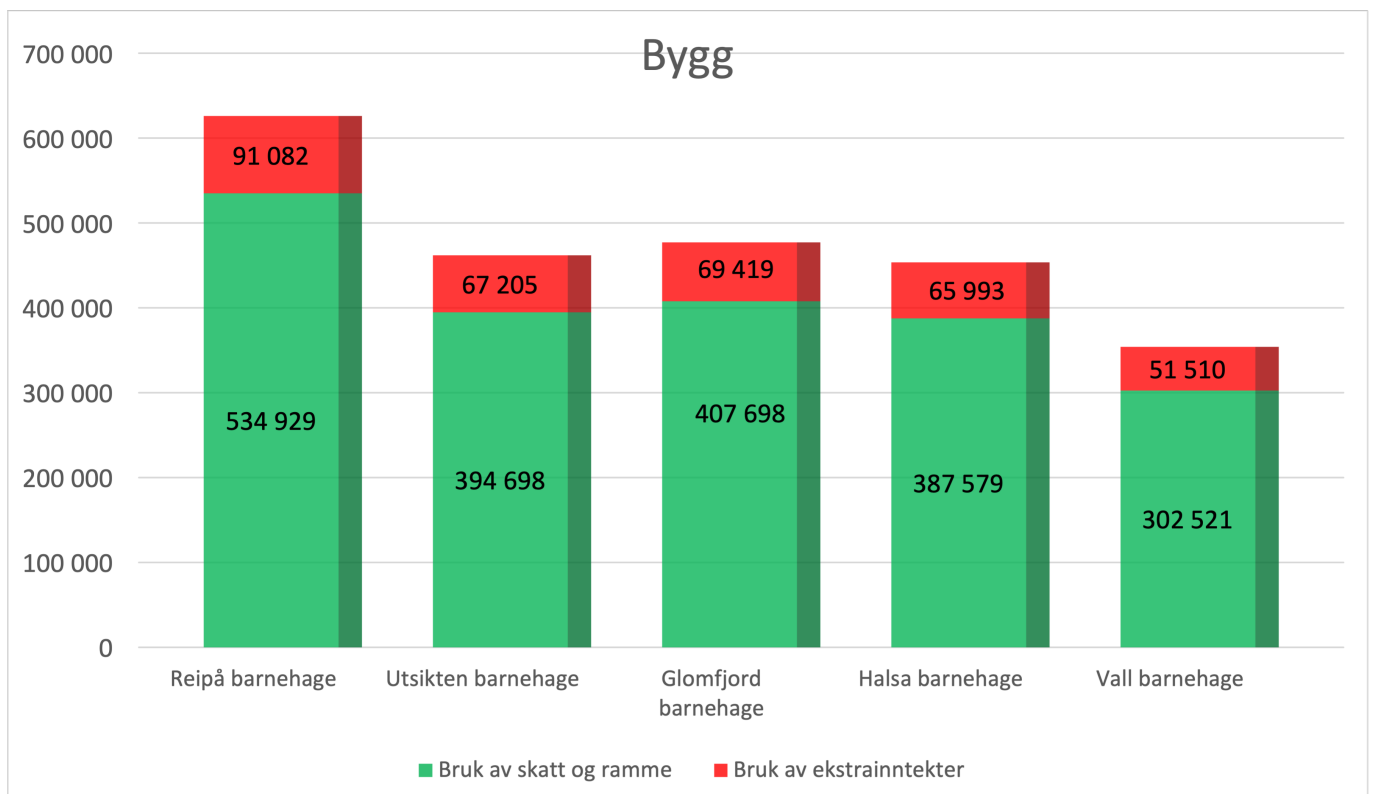

Figur 4.9: Bygg: Skoler

4.3.2 Barnehager

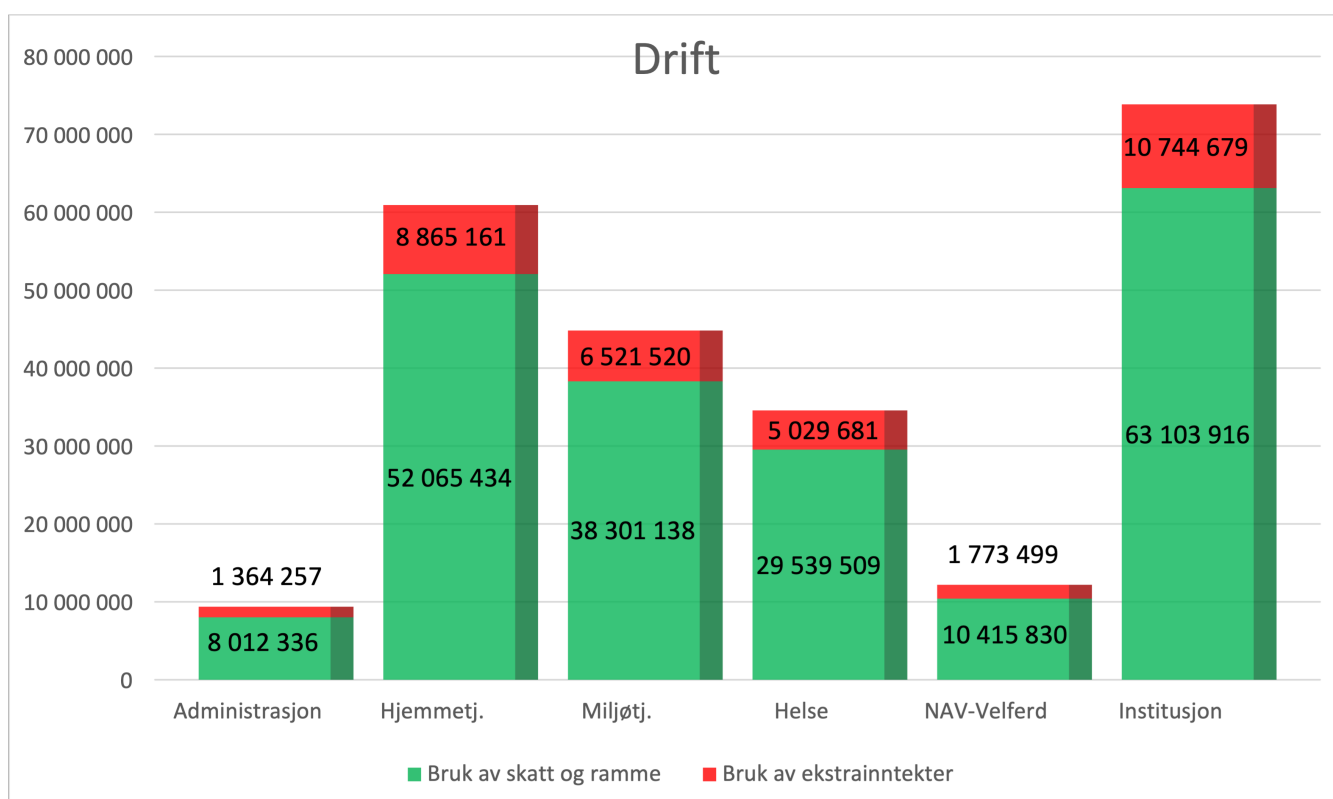

Figur 4.10: Drift: Barnehage

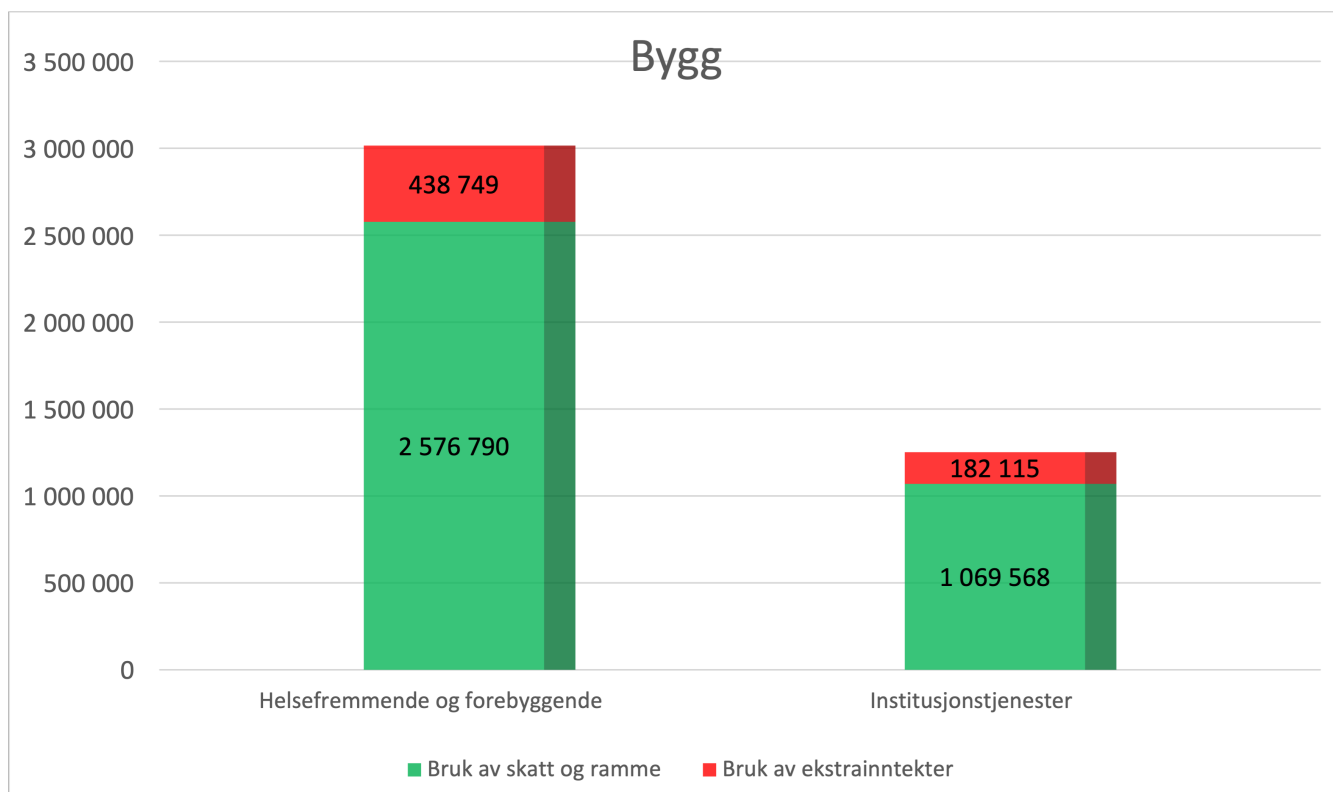

Figur 4.11: Bygg: Barnehage

4.4 Helse og velferd

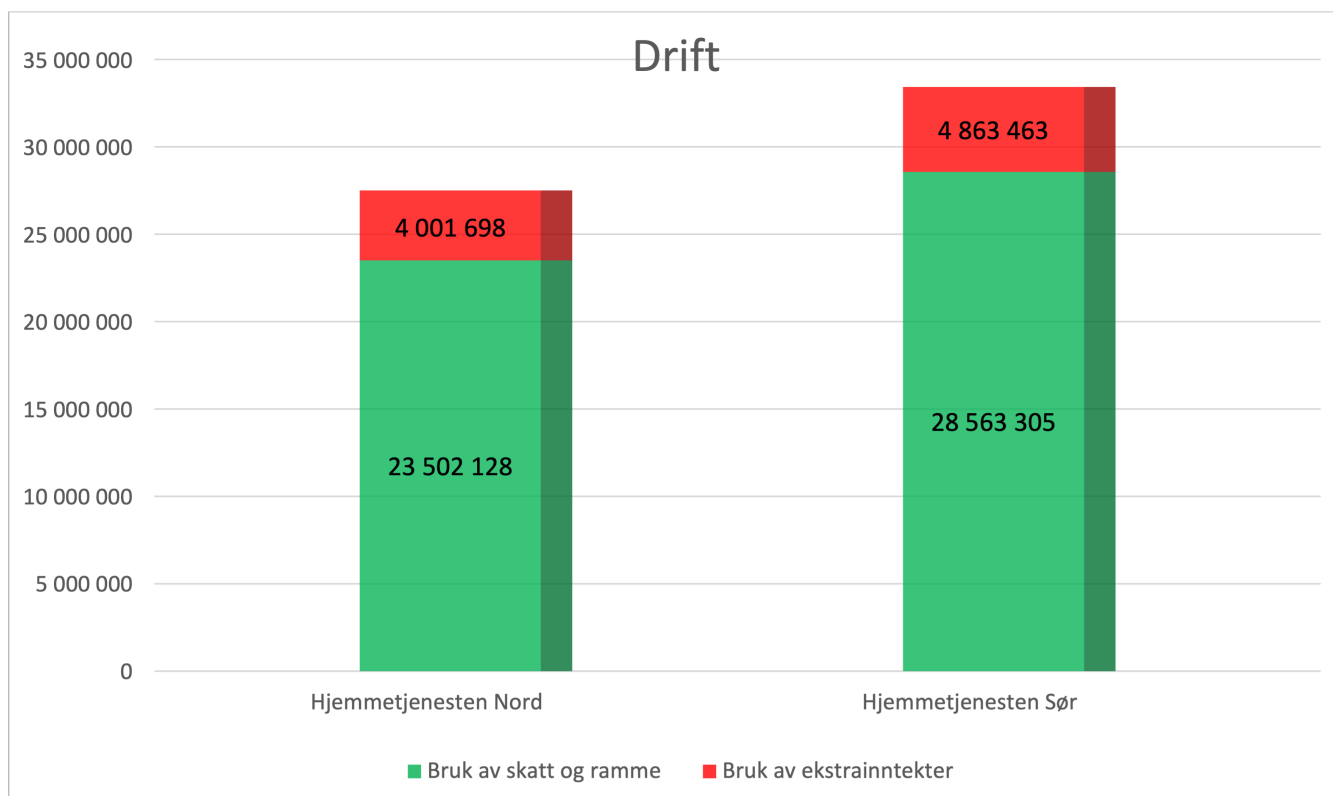

Figur 4.12: Drift: Helse

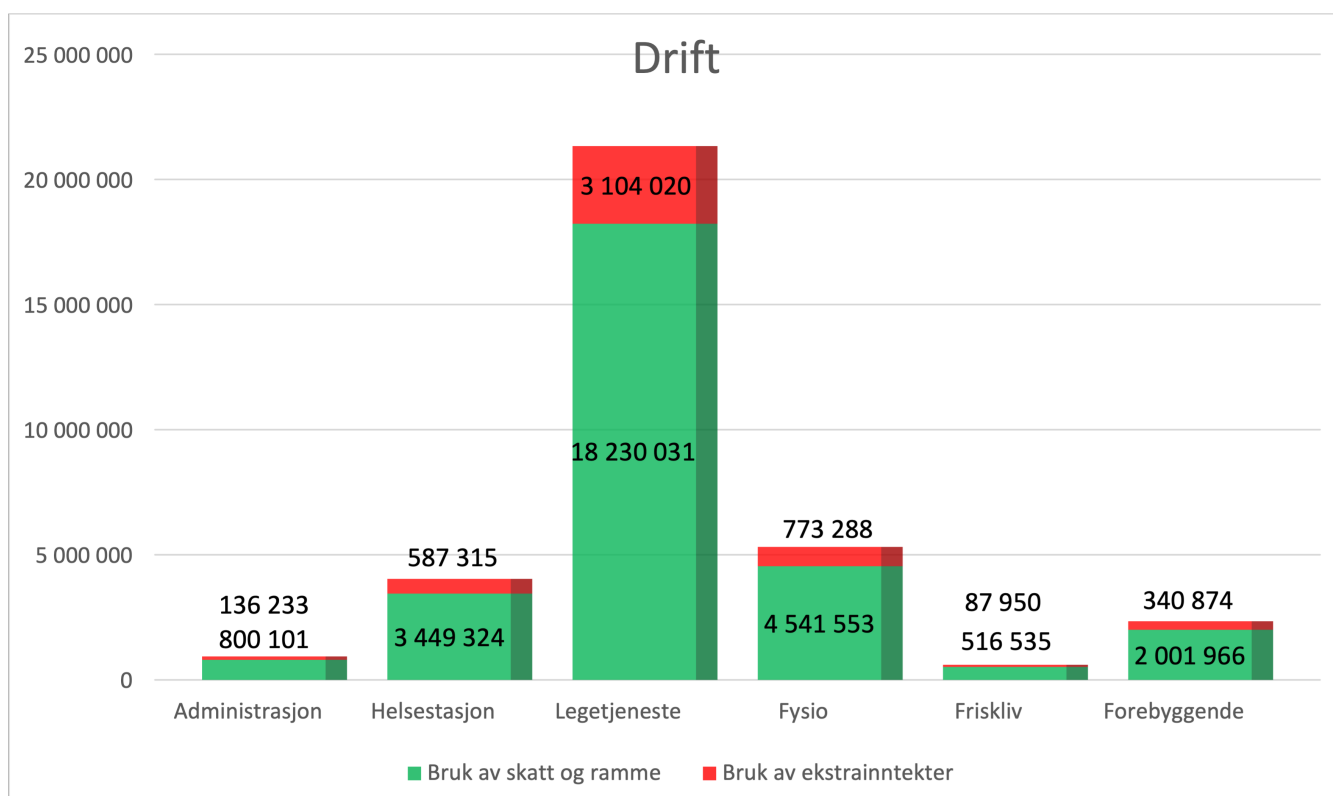
Figur 4.13: Bygg: Helse

4.4.1 Hjemmetjenesten

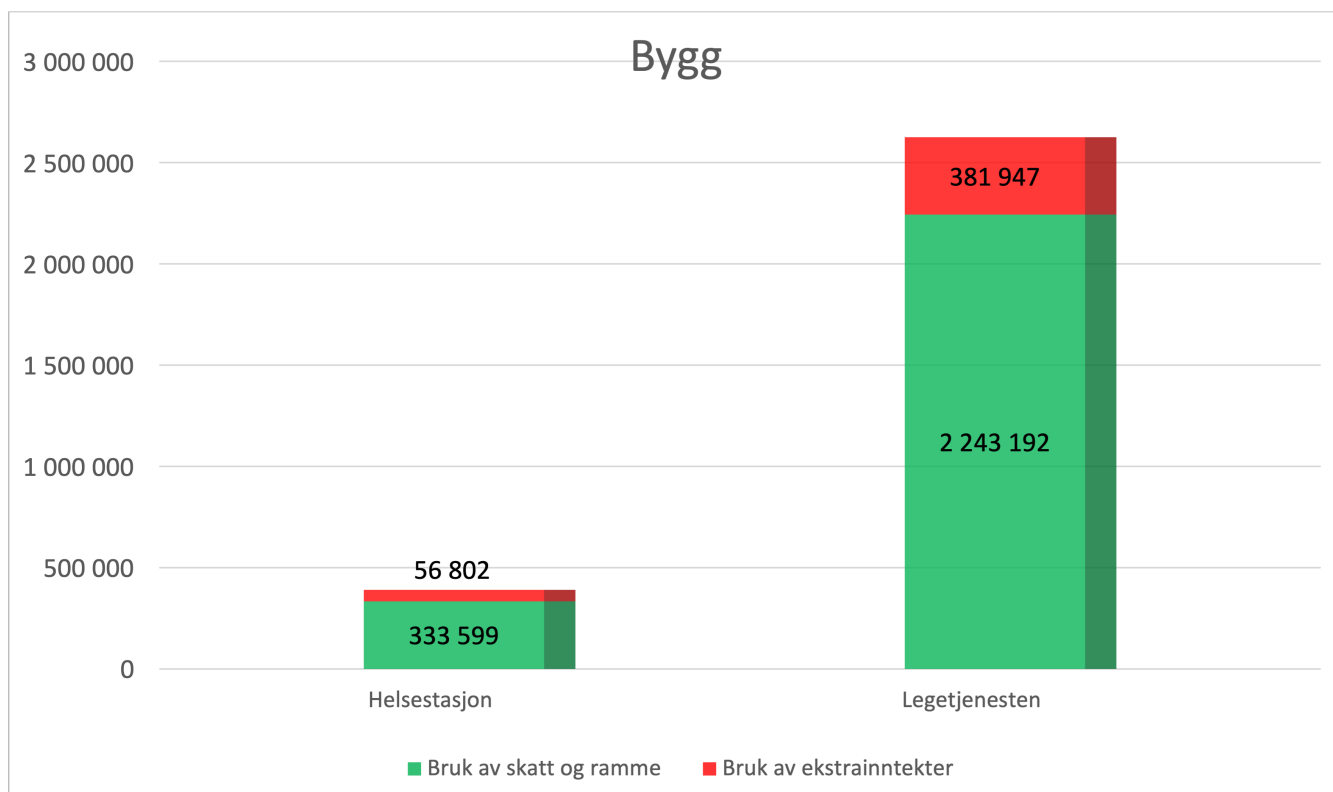

Figur 4.14: Drift: Hjemmetjenesten

4.4.2 Helsefremmende og forebyggende

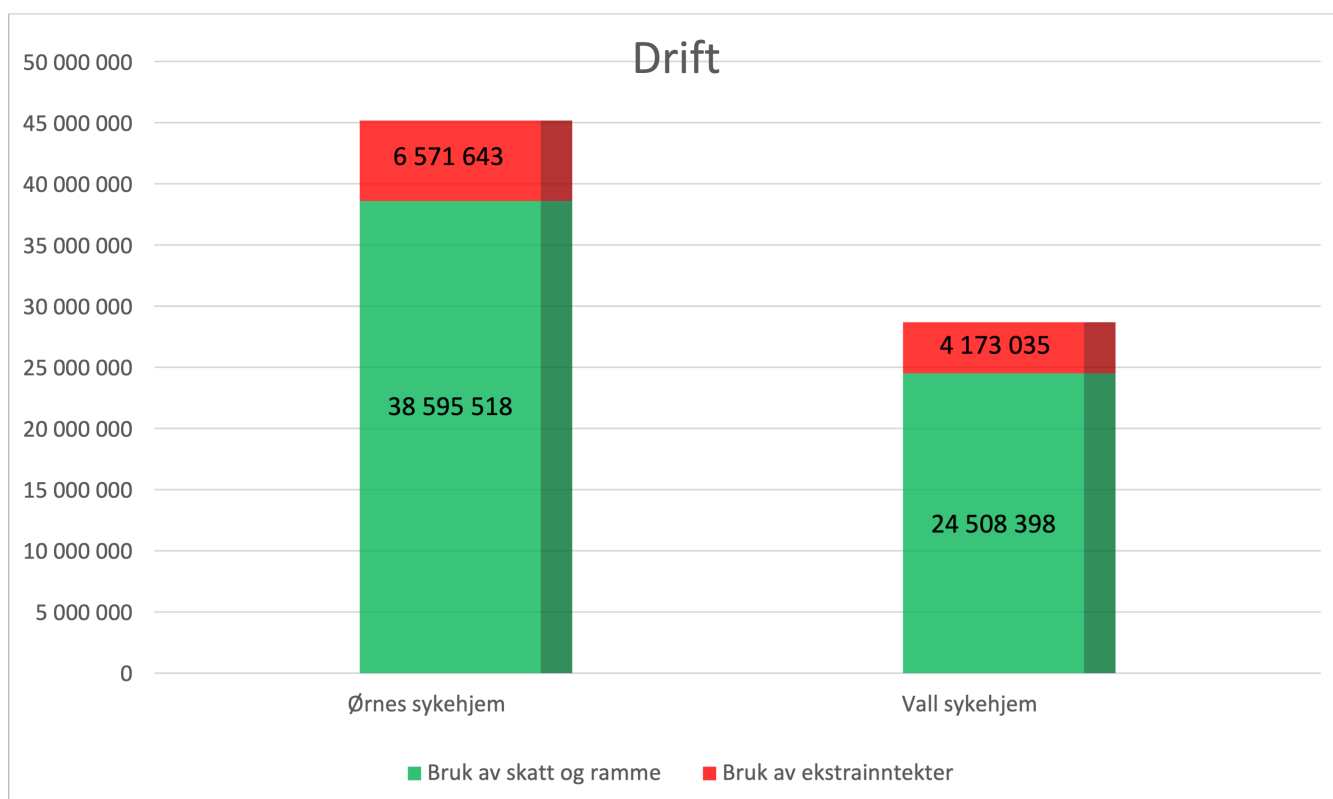
Figur 4.15: Drift: Helsefremmende og forebyggende

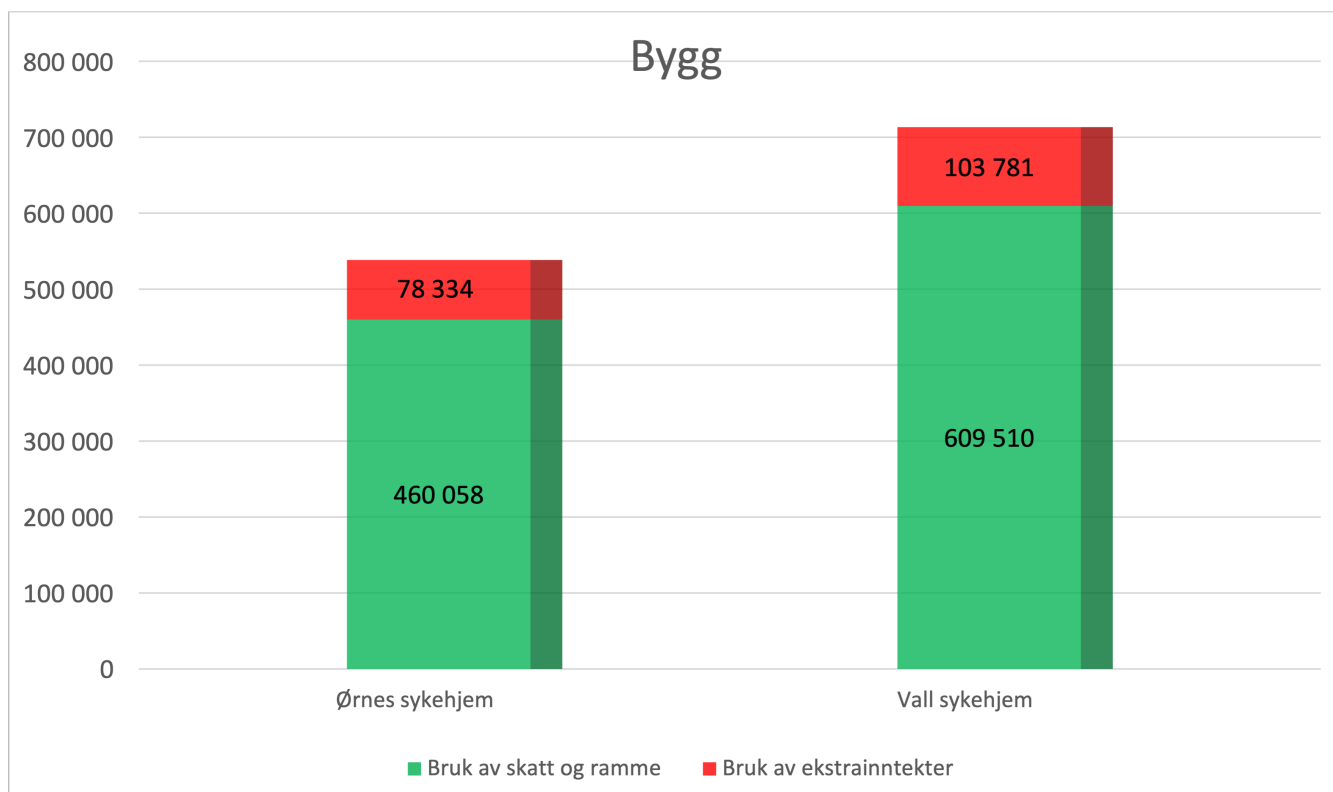
Figur 4.16: Bygg: Helsefremmende og forebyggende

4.4.3 Institusjonstjenester

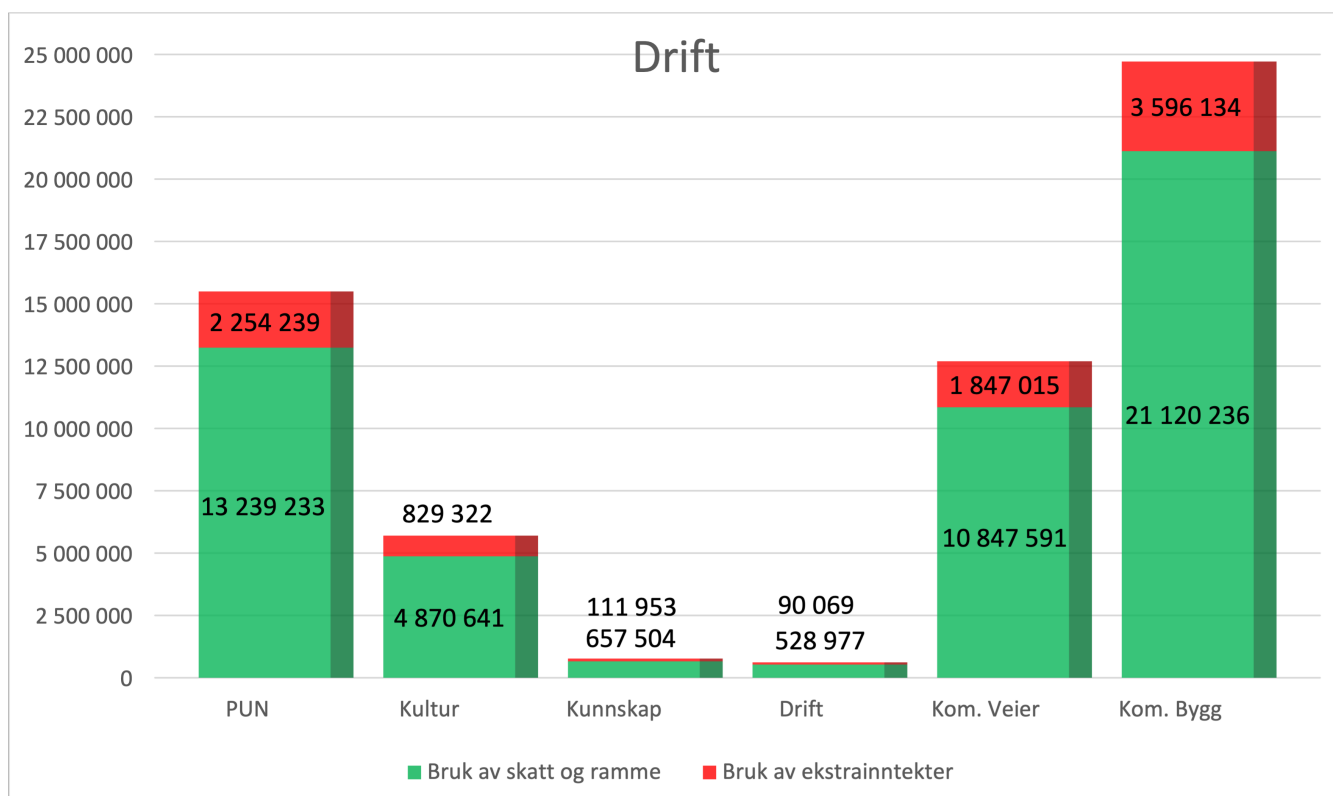

Figur 4.17: Drift: Institusjonstjenester

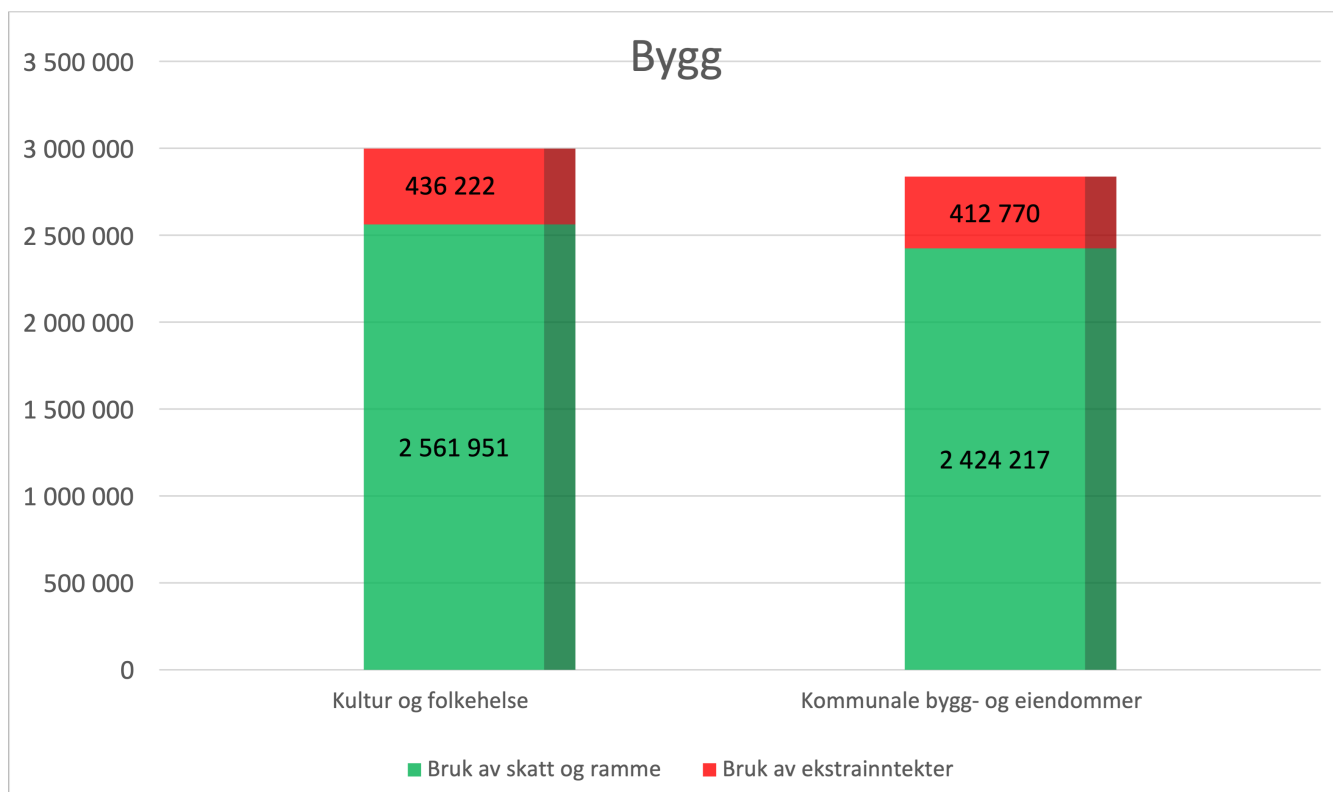

Figur 4.18: Bygg: Institusjonstjenester

4.5 Samfunn

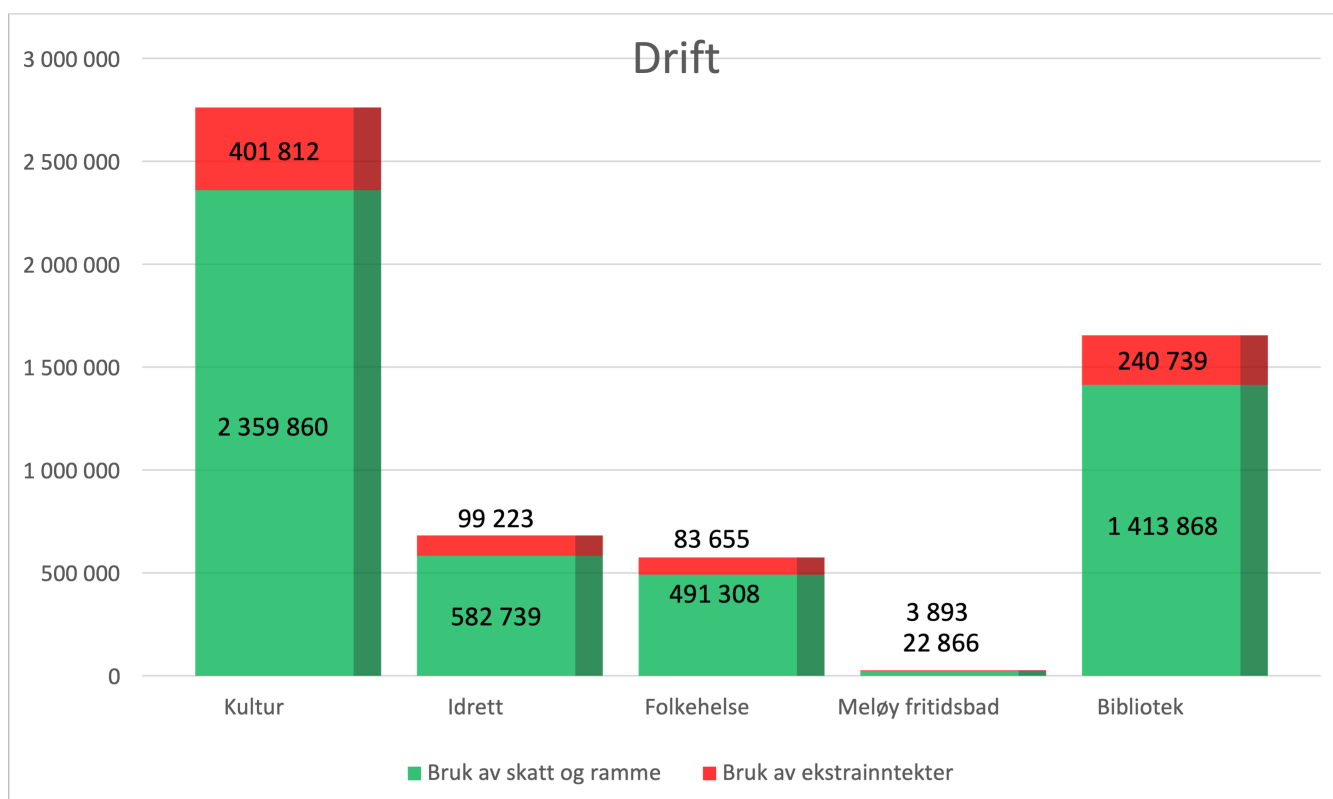

Figur 4.19: Drift: Samfunn

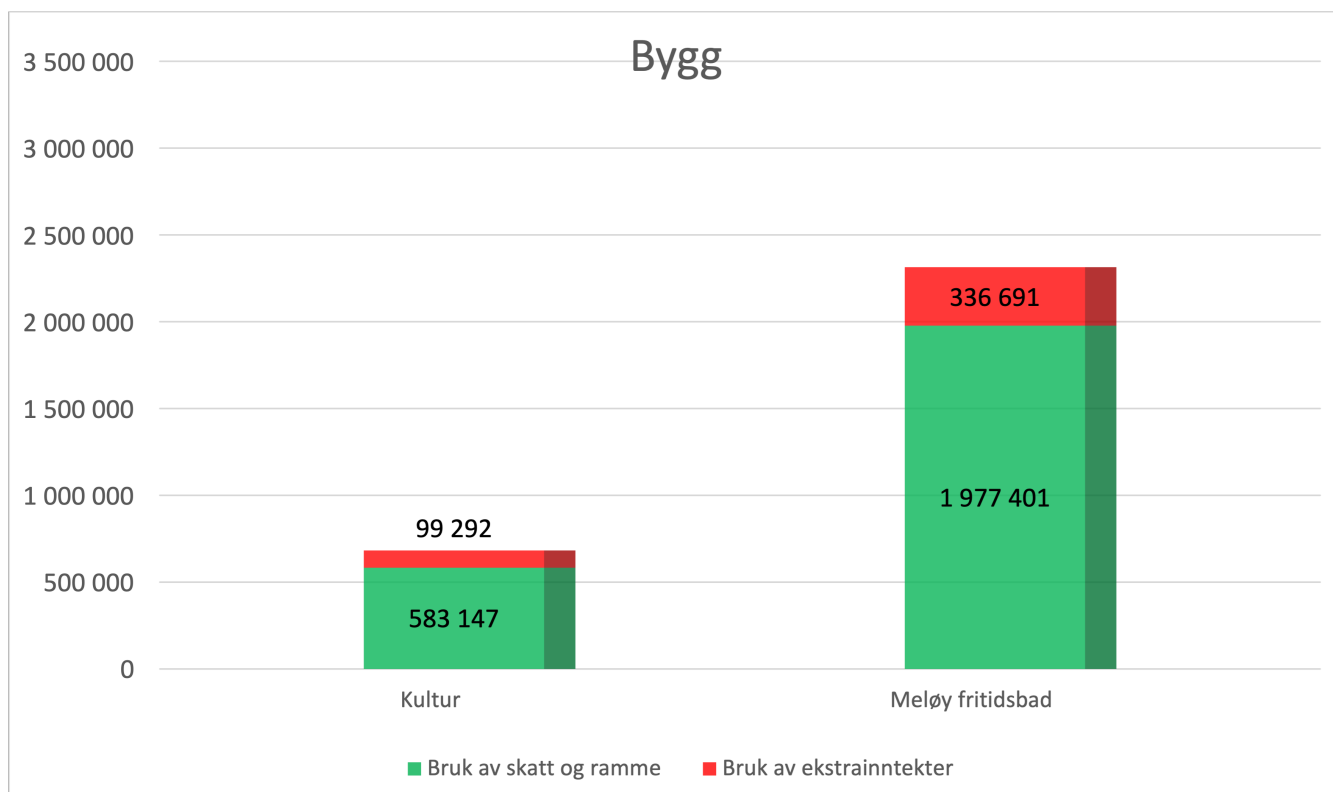

Figur 4.20: Bygg: Samfunn

4.5.1 Kultur og folkehelse

Figur 4.21: Drift: Kultur

Figur 4.22: Bygg: Kultur

4.5.2 Kommunale bygg og -eiendommer

Figur 4.23: Drift: Bygg

5 Meløy i forhold til landsgjennomsnittet

Dette kapitlet ser på Meløy og sammenligningsgruppa i forhold til langsgjennomsnittet. Delkapitlene viser henholdsvis frie inntekter, netto driftsutgifter og lønnsutgifter.

Grafene

I tabell 5.1, 5.2 og 5.3 indikerer 0 på den vertikale linjen (Y-aksen) landsgjennomsnittet. Meløy, Alstahaug, Brønnøy, Hadsel, KG 6 og KG 5 sine plasseringer er markert med piler på grafene.

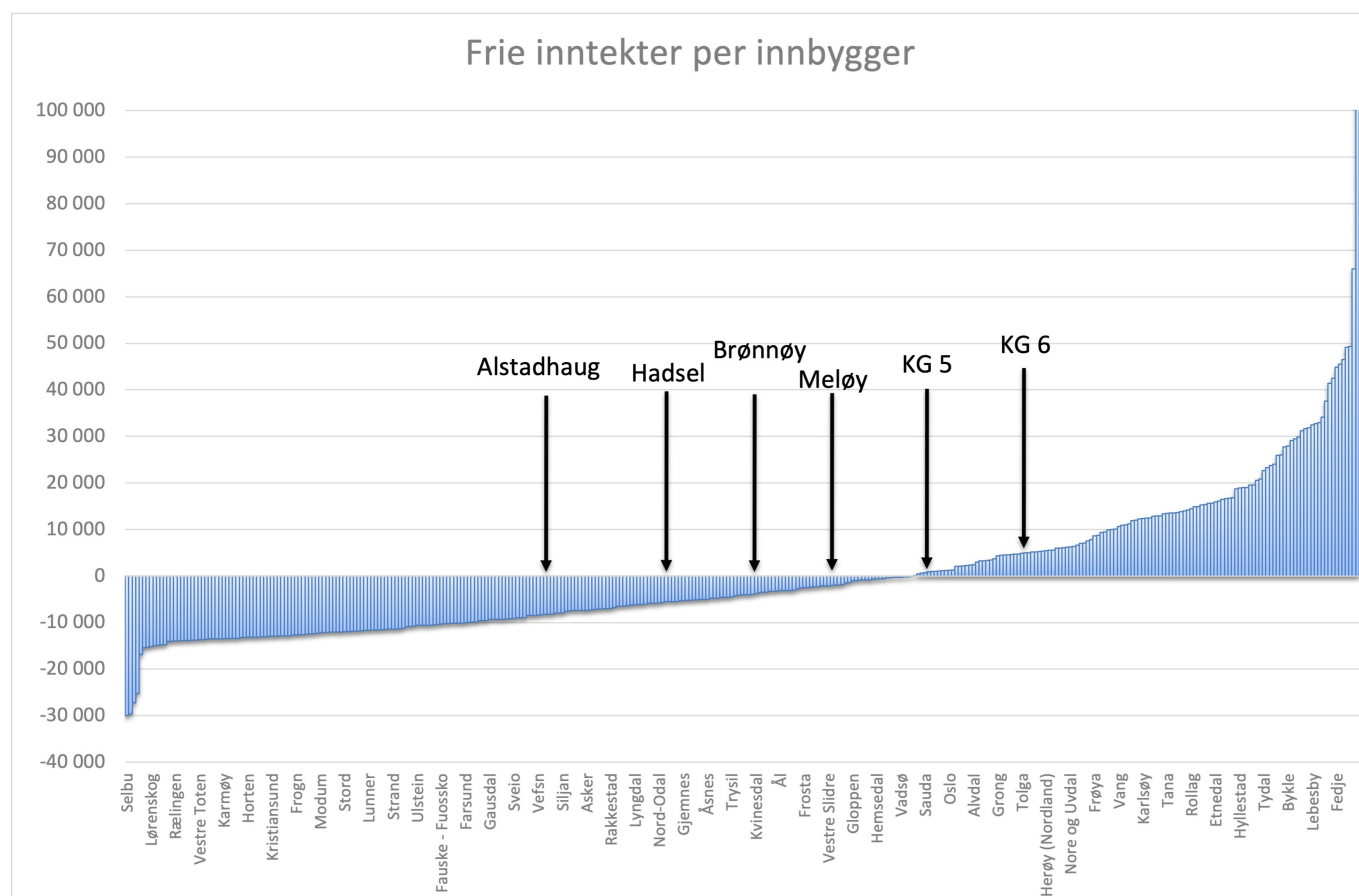
Tabellene

Tabellene under grafene viser verdiene til Meløy og sammenligningsgruppa. **Eksempel:** Tabellen under er et eksempel for å vise hvordan det er beregnet. De to første kolumnene er i kroner per innbygger, KPI. I eksempelet under er landsgjennomsnittet 100 000 per innbygger i frie inntekter, mens Meløy har 90 000 kroner per innbygger. Avviket blir derfor 10 000 kroner per innbygger. De to siste kolumnene er i faktiske kroner. Der er KPI-kolonnen ganget med Meløys innbyggertall, 6 247. Det vil si at hvis Meløy hadde ligget på landsgjennomsnittet i frie inntekter ville de fått 624 700 000 kroner. Den siste kolonnen viser avviket mellom Meløys sum og summen for gjeldende kommune eller KOSTRA-gruppe.

Tabell 5.1: Eksempel Frie inntekter

	KPI	Avvik fra LGJ	Sum for Meløy	Avvik fra Meløy
LGJ	100 000	0	$6\,247 \times 100\,000 = 624\,700\,000$	$624\,700\,000 - 562\,230\,000$
Meløy	90 000	- 10 000	$6\,247 \times 90\,000 = 562\,230\,000$	0
KG 6	80 000	- 20 000	$6\,247 \times 80\,000 = 499\,760\,000$	$499\,760\,000 - 562\,230\,000$

5.1 Frie inntekter

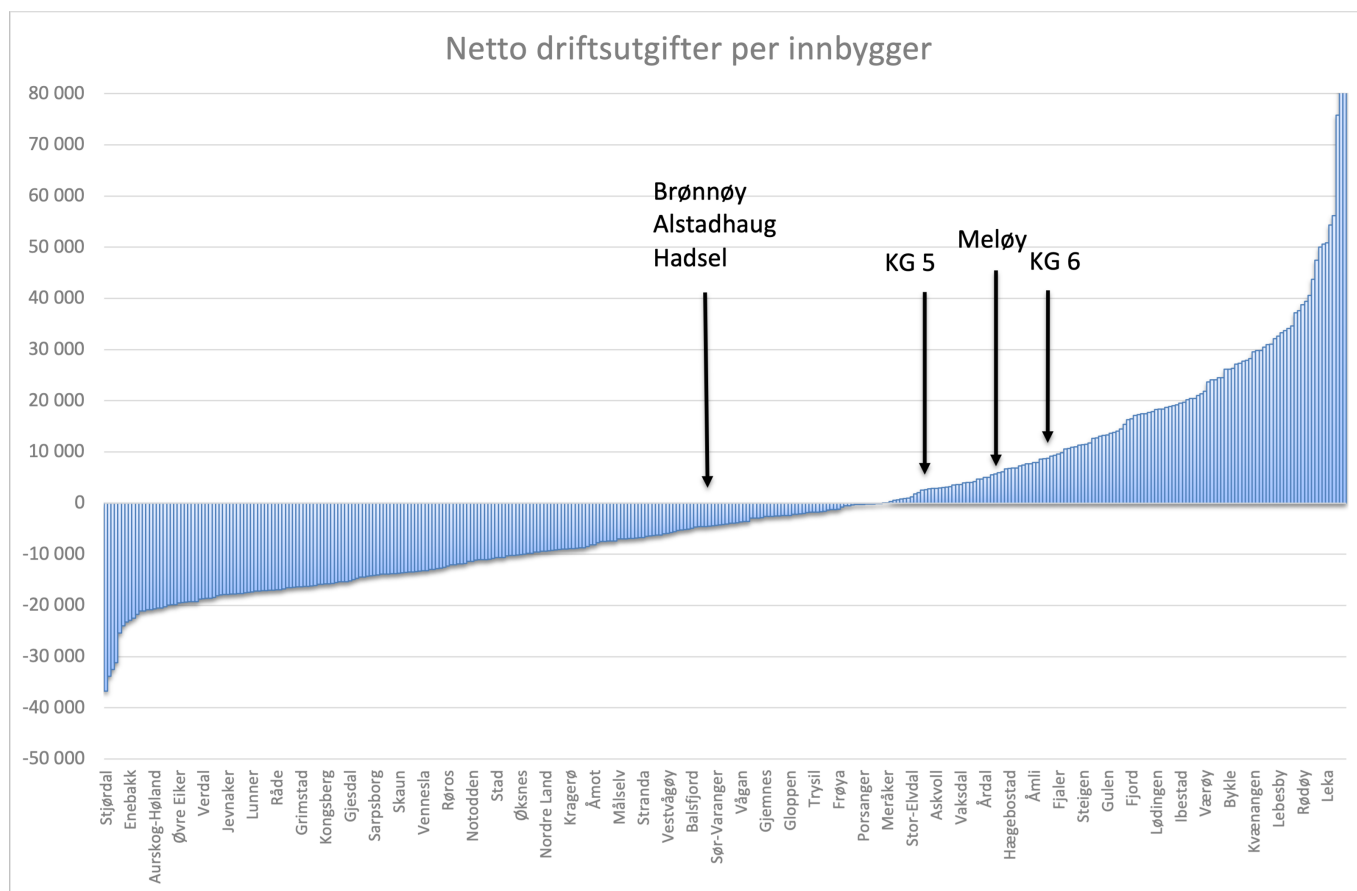

Figur 5.1: Landsgjennomsnitt frie inntekter

Tabell 5.2: Frie inntekter

	KPI	Avvik fra LGJ	Sum for Meløy	Avvik
Landsgjennomsnitt (LGJ)	69 525	0	434 324 355	2 394 281
Meløy	69 142	- 383	431 930 074	0
Alstahaug	61 293	- 8 232	382 897 371	- 49 032 703
Brønnøy	67 545	- 1 980	421 953 615	- 9 976 459
Hadsel	64 468	- 5 057	402 731 596	- 29 198 478
KG 6	75 141	5 616	469 408 281	37 478 207
KG 5	70 377	852	439 645 308	7 715 234

5.2 Netto driftsutgifter

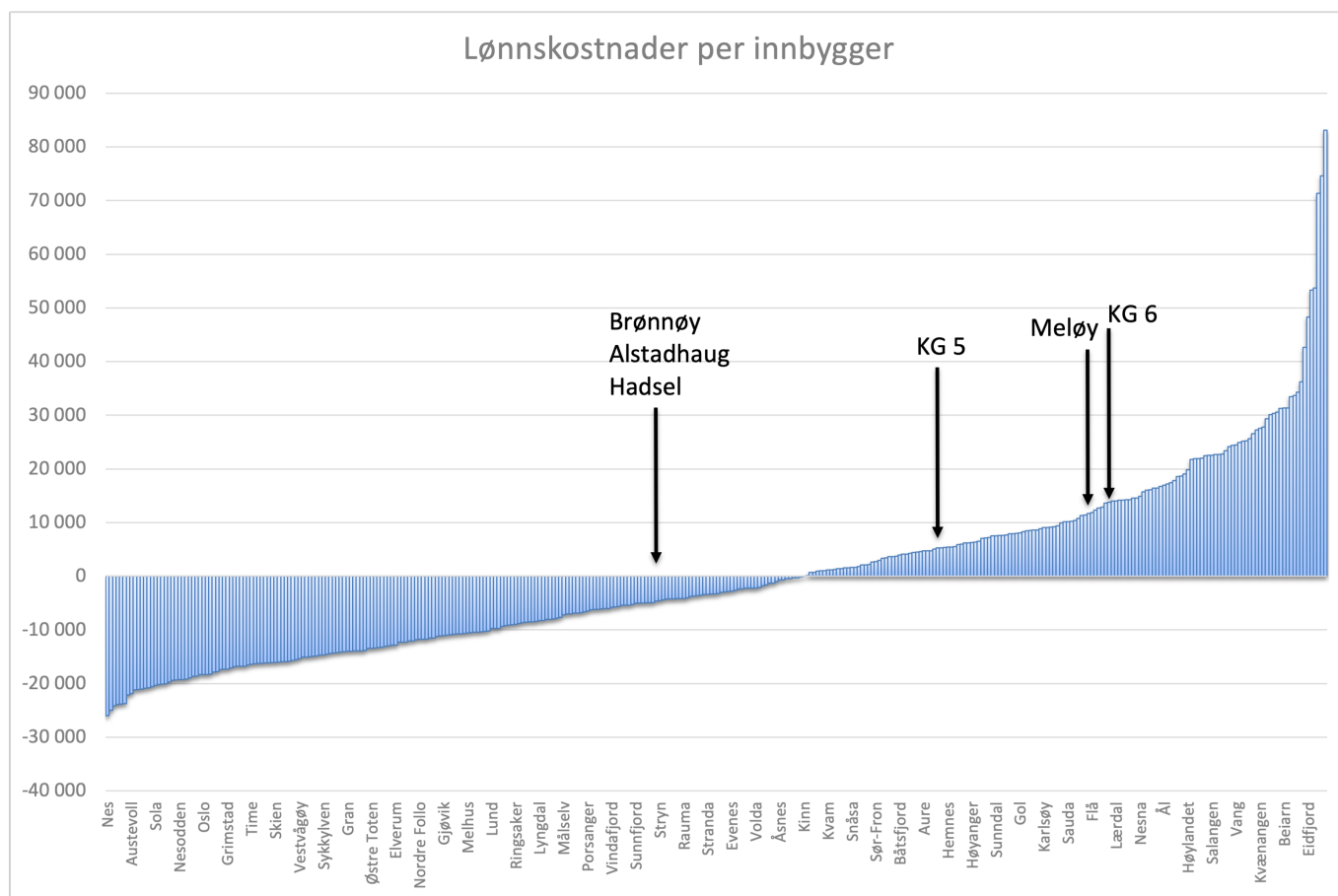

Figur 5.2: Landsgjennomsnitt netto driftsutgifter

Tabell 5.3: Netto driftsutgifter

	KPI	Avvik fra LGJ	Sum for Meløy	Avvik
Landsgjennomsnitt (LGJ)	76 731	0	479 340 643	- 42 730 357
Meløy	83 571	6 840	522 071 000	0
Alstadhaug	69 035	- 7 697	431 260 312	- 90 810 688
Brønnøy	71 439	- 5 293	446 277 859	- 75 793 141
Hadsel	72 047	- 4 684	450 078 617	- 71 992 383
KG 6	86 344	9 613	539 393 551	17 322 551
KG 5	78 847	2 117	492 567 485	- 29 503 515

5.3 Lønnskostnader

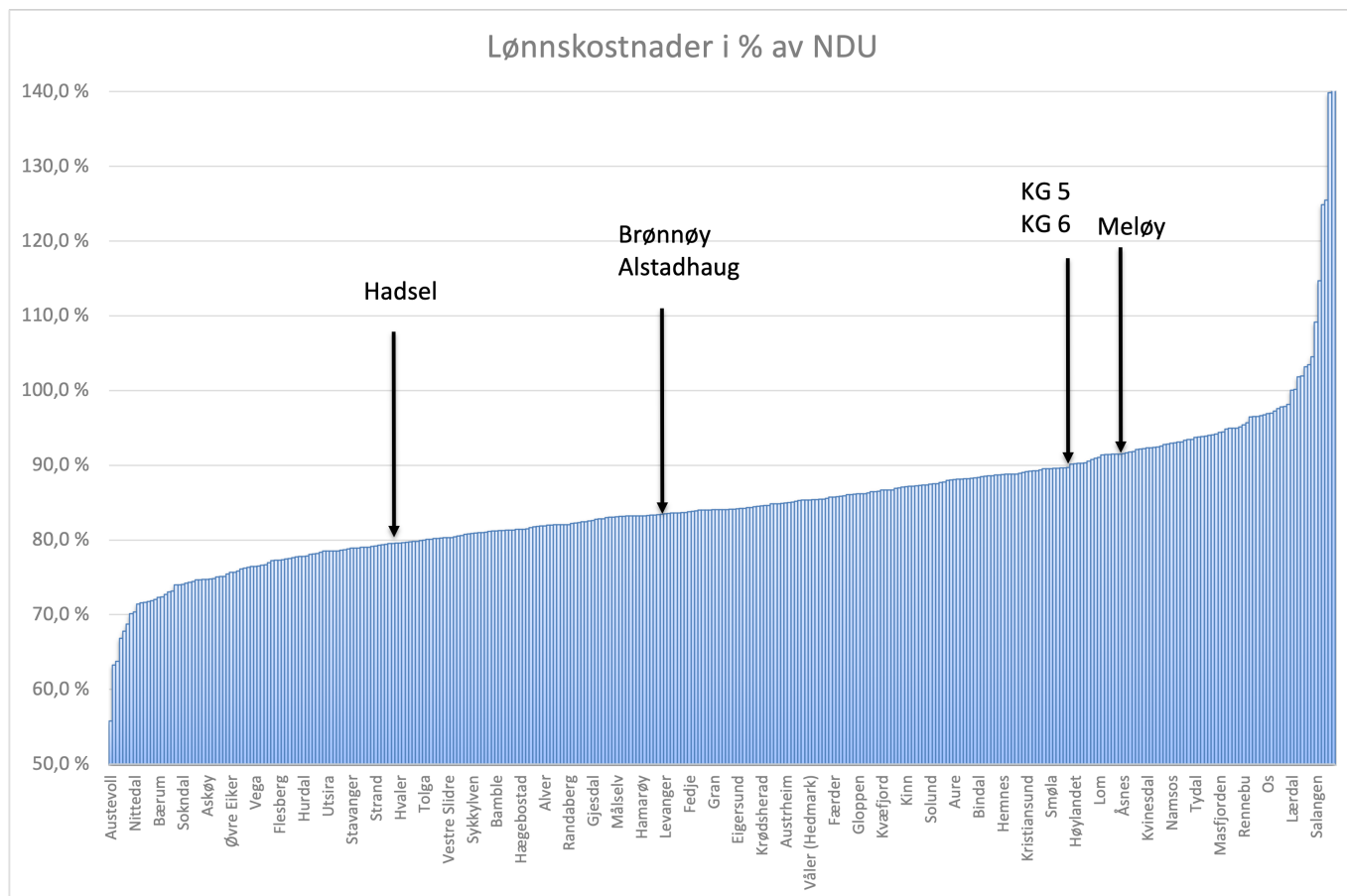

Figur 5.3: Landsgjennomsnitt for netto driftsutgifter

Tabell 5.4: Lønnsutgifter

	KPI	Avvik fra LGJ	Sum for Meløy	Avvik
Landsgjennomsnitt (LGJ)	64 852	0	405 129 463	- 74 126 902
Meløy	76 719	11 866	476 141 015	0
Alstadhaug	58 872	- 5 980	367 775 243	- 111 481 122
Brønnøy	60 621	- 4 231	378 701 394	- 100 554 972
Hadsel	57 198	- 7 654	357 315 846	- 121 940 520
KG 6	76 993	12 141	480 982 777	1 827 674
KG 5	69 734	4 882	435 627 186	- 43 629 179

Figur 5.4: Landsgjennomsnitt for lønnskostnader i prosent av NDU

Tabell 5.5: Lønnsutgifter i prosent av netto driftsutgifter

	Andel	Avvik fra LGJ
Landsgjennomsnitt (LGJ)	85 %	0
Meløy	92 %	7 %
Alstadhaug	86 %	1 %
Brønnøy	85 %	0 %
Hadsel	80 %	- 5 %
KG 6	90 %	5 %
KG 5	89 %	4 %

6 KOSTRA - analyser

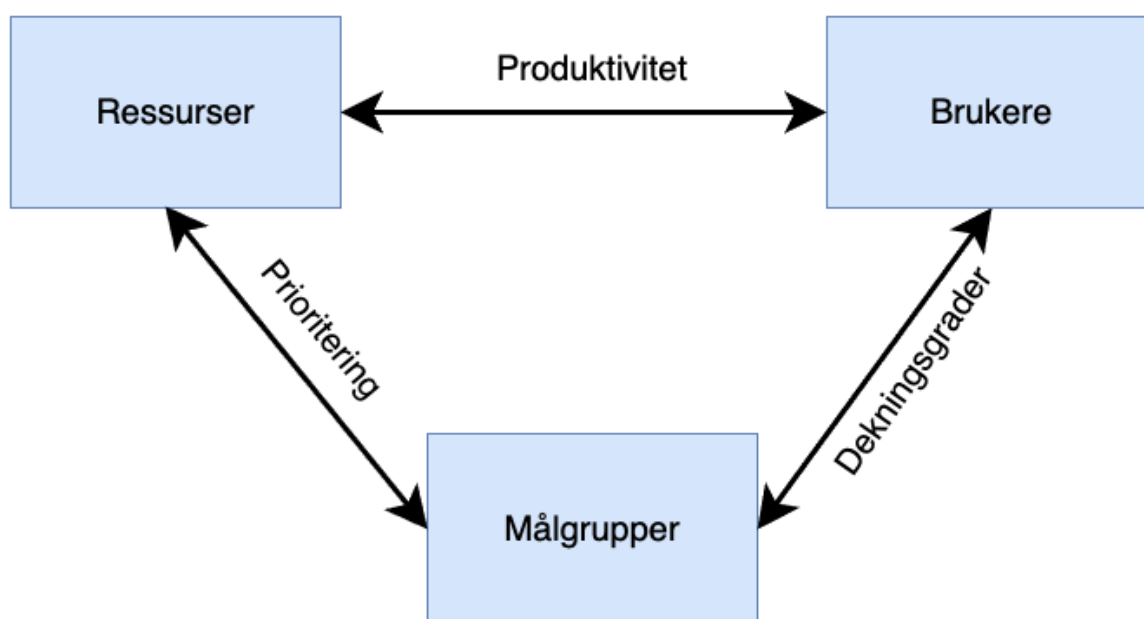
I dette kapittelet analyseres KOSTRA-tallene til Meløy mot KOSTRA-gruppe 5 og 6, og kommunene Alstahaug, Brønnøy og Hadsel. Her er analysene av tjenesteområdene oppvekst og omsorgstjenester sett i sammenheng med befolkningsfremskrivingen. Resten av tjenesteområdene har fått noen få kommentarer, eller er ikke kommentert i det hele tatt.

Forklaring av KOSTRA

Ressurser = Økonomisk innsats/ kostnader

Brukere = Antall brukere av en definert tjeneste

Målgrupper = Antall potensielle mottakere av en tjeneste

Figur 6.1: Illustrasjon KOSTRA

Tjenesteområdene

Tabell 6.1: Netto driftsutgifter per innbygger per tjenesteområde

Tjenesteområde, NDU/innbygger	Meløy	Alstadhaug	Brønnøy	Hadse	KG 6	KG 5
Administrasjon	8 966	5 255	3 521	4 948	8 298	6 543
Barnehage	8 523	7 903	8 712	8 775	8 420	8 039
Barnevern	1 984	3 687	2 251	1 885	2 594	2 210
Brann- og ulykkesvern	1 346	974	1 268	1 229	1 519	1 318
Eiendomsforvaltning	8 513	7 662	5 800	5 247	8 538	6 963
Fellesutgifter	-10	658	-646	549	-126	-8
Grunnskole	19 827	15 023	20 081	16 082	18 131	16 813
Helse- og omsorg	40 373	25 414	28 737	28 741	37 745	32 959
Kirke	866	790	632	785	1 202	1 106
Kommunale boliger	14	824	-765	894	311	112
Kultursektoren	2 058	4 344	1 956	1 888	3 288	3 027
Næringsforvaltning	-8 231	-90	239	751	-3 616	-654
Plan, byggesak og miljø	629	552	920	163	1 088	1 082
Politisk styring og kontrollvirksomhet	936	610	619	849	1 166	1 052
Samferdsel	2 482	894	1 318	1 496	2 698	2 081
Sosialsektoren samlet	4 330	3 559	3 402	3 135	2 752	3 050
Vann, avløp, renovasjon, avfall (VAR)	-611	-1 176	-319	-379	-436	-280
Sum	91 995	76 883	77 726	77 038	93 572	85 413

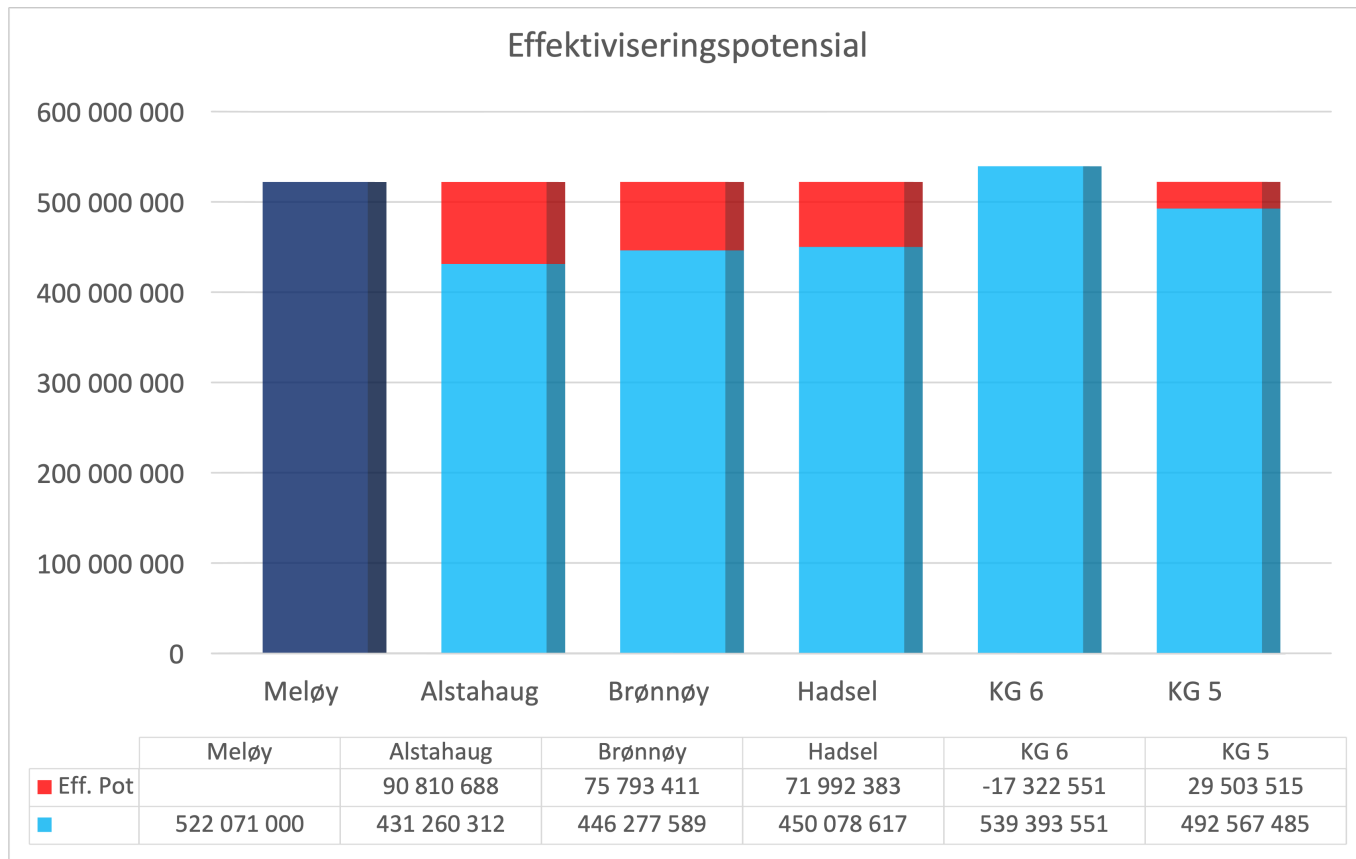
Tabell 6.2: Lønnskostnader fratrukket sykkelønn for tjenesteområde, per innbygger

Tjenesteområde, Lønn/Innbygger	Meløy	Alstadhaug	Brønnøy	Hadse	KG 6	KG 5
Administrasjon	4 595	3 640	2 451	3 527	5 597	4 343
Barnehage	8 854	3 975	4 606	2 522	7 928	7 378
Barnevern	1 215	973	2 818	0	1 463	1 242
Brann- og ulykkesvern	1 235	1 394	1 295	826	1 031	1 123
Eiendomsforvaltning	3 407	2 251	2 428	2 104	3 233	2 737
Fellesutgifter	36	656	-826	544	-240	-114
Grunnskole	17 007	12 735	16 629	14 722	15 826	14 523
Helse- og omsorg	37 367	26 613	27 523	26 898	35 684	31 903
Kirke	0	0	77	124	18	27
Kommunale boliger	110	879	310	559	302	329
Kultursektoren	1 186	2 293	1 113	1 045	1 929	1 743
Næringsforvaltning	392	172	334	385	733	736
Plan, byggesak og miljø	537	739	711	602	1 211	1 072
Politisk styring og kontrollvirksomhet	575	236	270	470	774	670
Samferdsel	407	763	702	642	510	453
Sosialsektoren samlet	1 990	2 086	1 899	2 048	1 694	1 796
Vann, avløp, renovasjon, avfall (VAR)	1 194	1 446	1 594	1 252	1 211	1 373
Sum	80 107	60 851	63 934	58 270	78 904	71 334

Tabell 6.1 og 6.2 viser NDR per innbygger og lønnskostnader fratrukket sykkelønn. Meløy bruker klart mest til helse og omsorg og deretter grunnskole. På den andre siden har Meløy svært lave utgifter til kommunale boliger i forhold til resten.

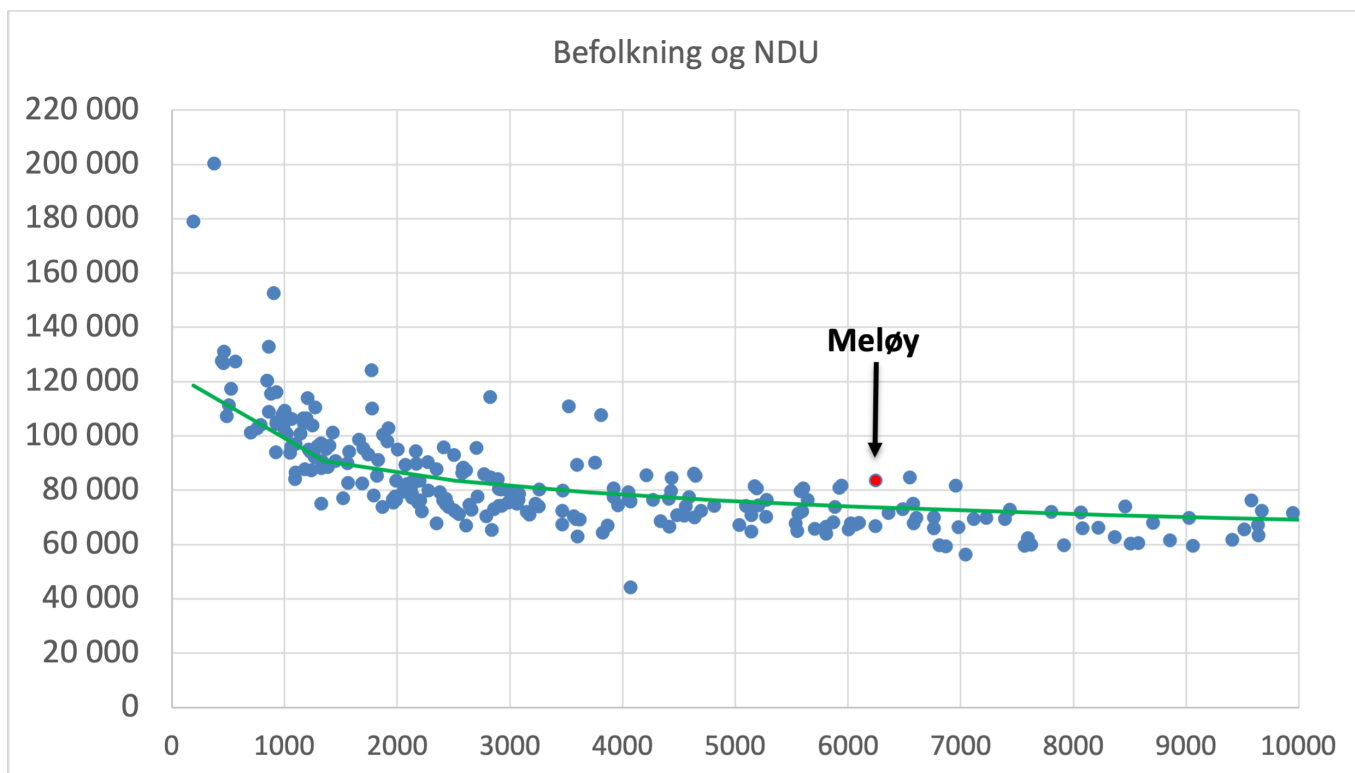
Effektiviseringspotensial

Effektiviseringspotensialet til er beregnet på samme måte som siste kolumne i tabell 5.3. Hvis Meløy skulle driftet på samme nivå som Alstahaug, så hadde det tilsvart en reduksjon på cirka 90 000 000 kroner.

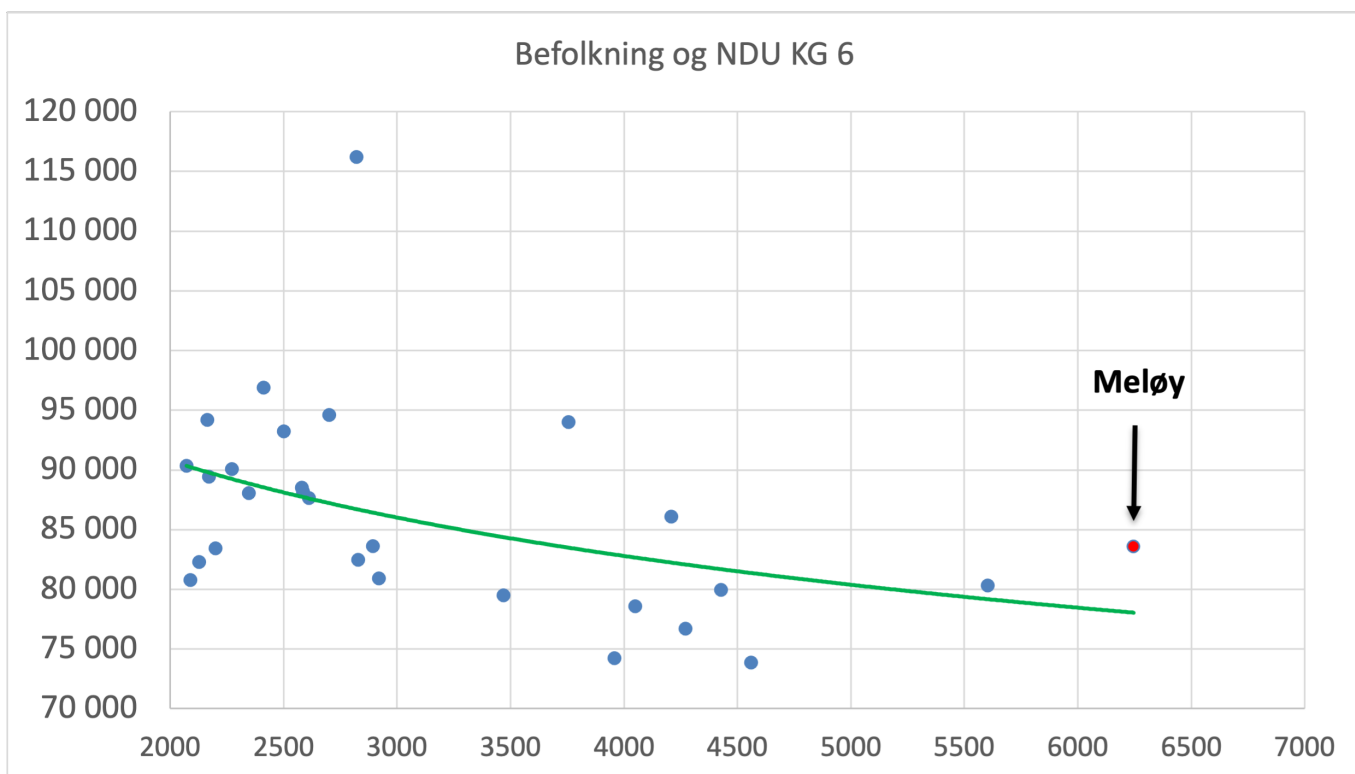

Figur 6.2: Landsgjennomsnitt netto driftsutgifter

Figur 6.3 og 6.4 på neste side viser netto driftsutgifter sett i sammenheng med befolkningstall. I KOSTRA-gruppe 6 er Meløy den desidert største og er over dobbelt så stor som gjennomsnittet av gruppa. Teoretisk sett burde Meløy kunne hente stordriftsfordeler, sammenlignet med resten av gruppen. Som figurene viser klarer ikke Meløy det. Den grønne linjen illustrerer trendlinjen for observasjonene. Hvis Meløy skulle vært på trendlinjen i figur 6.3 måtte de redusert netto driftsutgifter med cirka 10 000 kroner per innbygger.

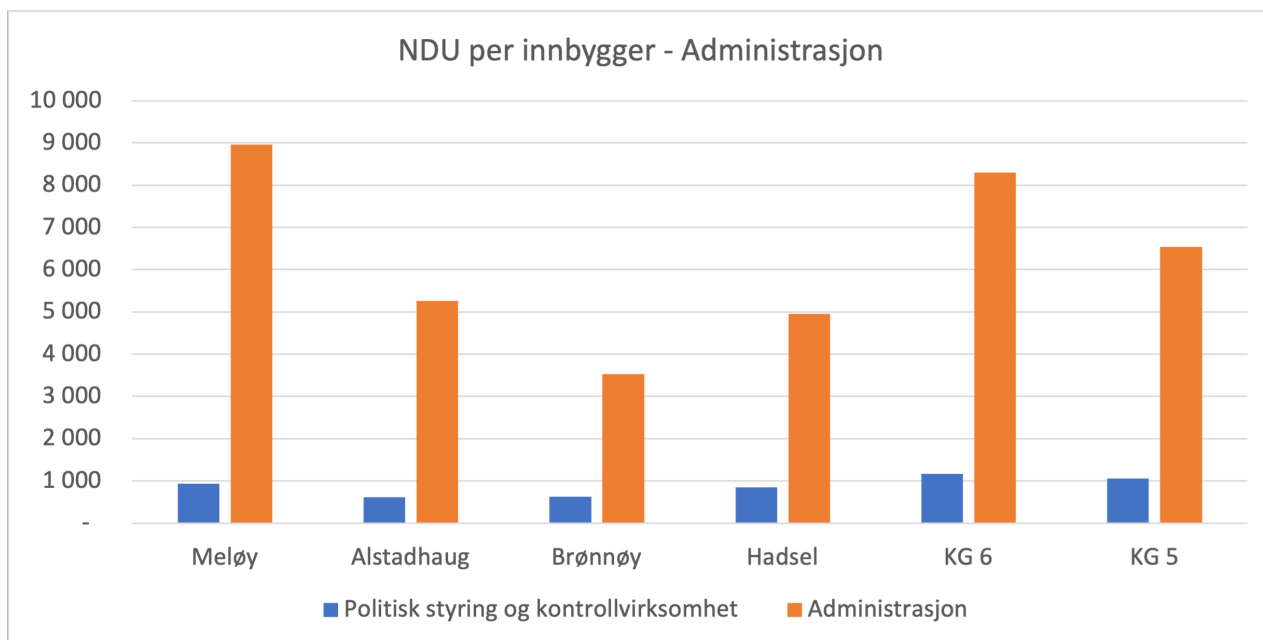

Figur 6.3: Alle kommuner fra 0 - 10 000 innbyggere

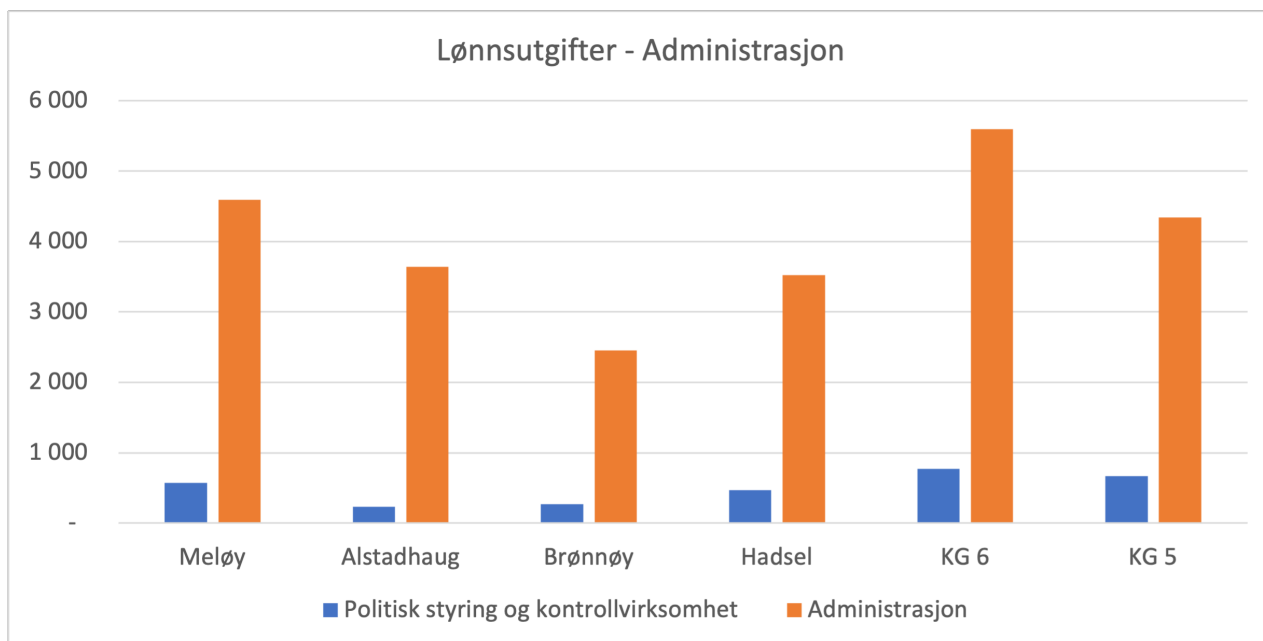

Figur 6.4: KOSTRA-gruppe 6

6.1 Administrasjon og styring

Figur 6.5: Netto driftsutgifter per innbygger for administrasjon

Figur 6.6: Lønnsutgifter per innbygger for administrasjon

Effektiviseringspotensialet

Effektiviseringspotensialet beregnes på følgende måte:

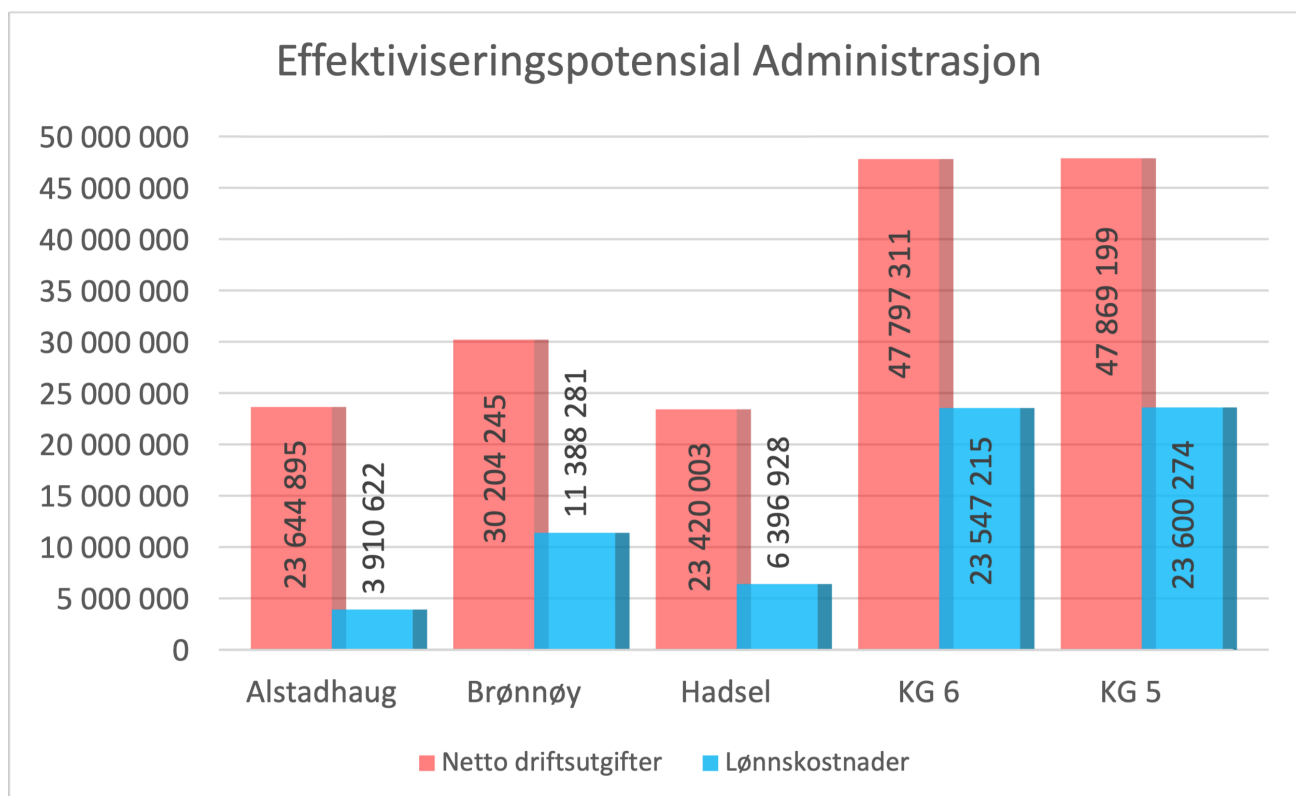
Eksempel Brønnøy:

Beløp per innbygger Meløy - Beløp per innbygger Brønnøy = Utgiftsdifferanse

Utgiftsdifferanse x Meløys innbyggertall = Effektiviseringspotensial

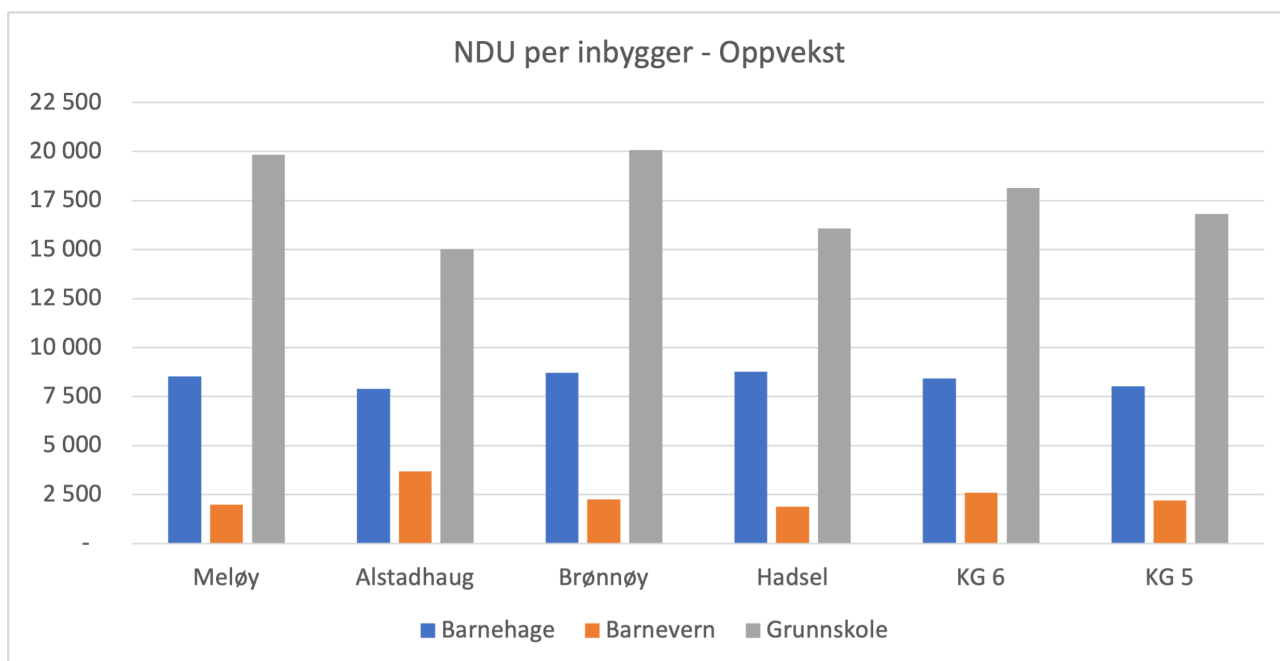
$$(7\,867\text{ KPI} - 3\,032\text{ KPI}) \times 6\,247 = 30\,204\,245\text{ Kroner}$$

Med andre ord må Meløy kutte 30 204 245 kroner i administrasjonssektoren hvis de skal drive på samme nivå som Brønnøy. Et negativt tall betyr at Meløy har et merforbrukspotensiale.

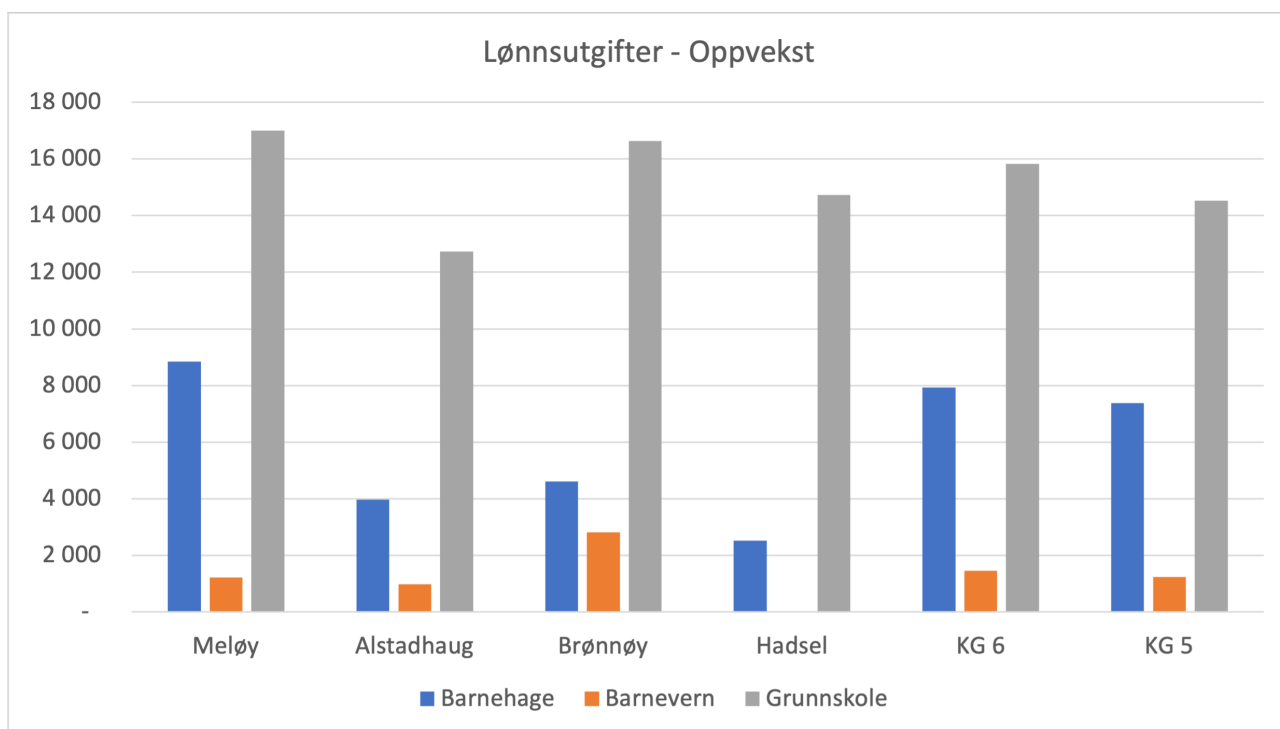

Figur 6.7: Administrasjons effektiviseringspotensial

6.2 Oppvekst

Figur 6.8: Netto driftsutgifter per innbygger for oppvekst

Figur 6.9: Lønnskostnader per innbygger tjenesteområdet oppvekst

6.2.1 Skole

Tabell 6.3: Statistikk grunnskole

Grunnskole	Meløy	Alstadhaug	Brønnøy	Hadsel	KG 6	KG 5
Elever						
1. årstrinn	72	79	97	86	844	1 166
2. årstrinn	64	91	96	101	876	1 135
3. årstrinn	60	88	82	93	884	1 191
4. årstrinn	76	79	95	96	893	1 174
5. årstrinn	73	77	105	83	940	1 396
6. årstrinn	55	78	123	95	933	1 259
7. årstrinn	55	81	85	83	943	1 271
8. årstrinn	80	78	108	113	1 015	1 330
9. årstrinn	64	87	81	72	1 007	1 287
10. årstrinn	87	77	94	90	1 002	1 403
Antall elever	686	815	966	912	9 337	12 612
Lærere						
Universitets- og høyskoleutdanning. med en lærerutdanning	80	84	89	92	1 216	1 478
Universitets- og høyskoleutd. med annen pedagogisk utdanning	9	7	7	10	145	155
Universitets-/høyskoleutdanning, uten pedagogisk utdanning	20	12	27	10	234	277
Videregående utdanning eller lavere	26	9	11	12	174	158
Antall lærere	135	112	134	124	1 769	2 068
Annet						
Barn i SFO	94	142	158	169	1 621	1 993
Elever som får særskilt norskopplæring, %	6,6	3,4	3,6	6,1	4,3	5,2
Elever som får spesialundervisning, %	12,3	5,3	12,4	13,8	9,6	9,7
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng	40,5	44,4	44,7	44,4	42,5	42,6
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i regning 8.trinn, %	50,0	71,6	61,2	67,7	63,5	69,6
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i lesing 8.trinn, %	52,2	70,8	67,0	77,4	70,1	71,5
Gruppestørrelse	8,6	11,8	11,4	10,7	8,6	10,4
Gruppestørrelse 2	11,8	14,0	13,8	14,8	10,7	13,1

Tabellen over viser statistikk for den kommunale grunnskolen i Meløy og sammenligningsgruppa. Meløy har færrest elever sammenlignet med Alstadhaug, Brønnøy og Hadsel, med 686 elever i den kommunale grunnskolen. Det tilsvarer 7,3 % av KG 6s elevmasse. Til tross for at Meløy har det laveste elevtallet har de flest ansatte lærere, 135, hvorav 46 av disse er uten pedagogisk utdanning. Dette skyldes at det er for lite faglærte til å fylle grunnbemanningen. Det at Meløy scorer lavest på nasjonale prøver og gjennomsnittlige grunnskolepoeng kan nok settes i sammenheng den store andelen ufaglært undervisningspersonell.

Tabell 6.4: Økonomi grunnskole

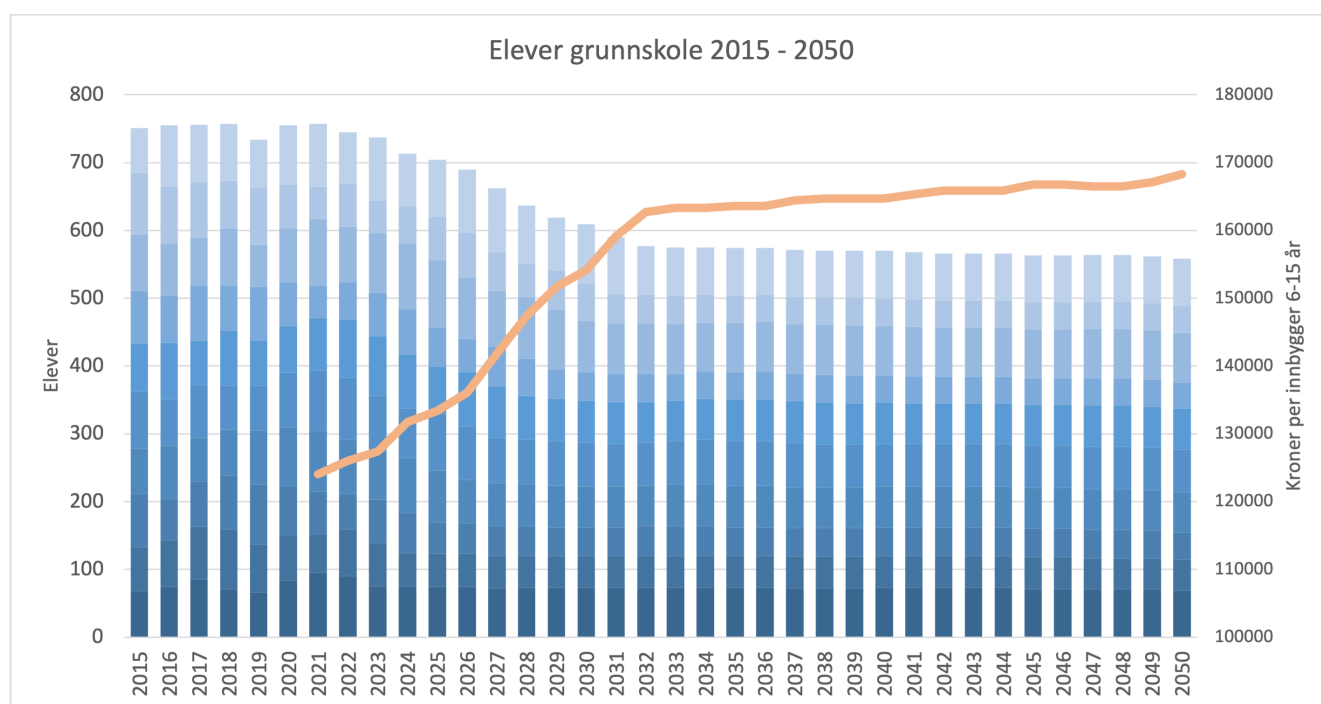
Grunnskole	Meløy	Alstadhaug	Brønnøy	Hadsel	KG 6	KG 5
Netto driftsutgifter	93 404	83 631	122 916	105 129	1 241 850	1 478 185
Netto driftsutgifter i prosent av totalte utgifter, %	18	16	22	18	16	16
Netto driftsutgifter per innbygger	14 952	11 311	15 752	13 035	13 977	12 820
Netto driftsutgifter per innbygger 6 - 15 år	124 043	102 238	123 658	115 273	127 947	113 759
Netto driftsutgifter per innbygger 6 - 9 år	304 248	246 699	316 794	277 385	340 793	305 221
Lønnsutgifter	142 590	101 676	116 448	120 151	135 375	119 397

Meløy har nest lavest netto driftsutgifter på grunnskole, men har nest høyest driftsutgifter per elev 6-15 år. 18 prosent av driftsinntektene til kommunen går til grunnskole, noe som avviker lite fra sammenligningsgruppa. Det Meløy skiller seg ut på er lønnsutgifter til grunnskolesektoren.

Tabell 6.5: Fremskrivning NDU grunnskole

	2020	2025	2030	2040	2050
NDU 6-15	124.043	133.198	154.429	165.242	168.880
NDU 6-9	304.248	399.767	416.727	416.727	437.962

Tabell 6.5 viser fremskrevne netto driftsutgifter per 6-9 og 6-15 år, med 2020-drift. Fremskrivningen er gjort med samme befolkningsfremskrivning som tidligere. I figur 6.10 er det for perioden 2015 - 2020 den faktiske elevmassen som ligger til grunn, mens framskrivningen er gjort med bakgrunn i befolkningsfremskrivningen for aldersgruppen 6-15 år. Den oransje linjen på figuren viser fremskrivningen av netto driftsutgifter per innbygger 6-15 år med 2020 drift.

Figur 6.10: Elever 2015-2050

6.2.2 Barnehage

Tabell 6.6: Statistikk barnehage

Barnehage	Meløy	Alstadhaug	Brønnøy	Hadsel	KG 6	KG 5
Økonomi						
Netto driftsutgifter barnehager, per innbygger 1-5 år	173 990	159 226	190 947	191 791	187 878	168 730
Netto driftsutgifter barnehager i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	10	11	12	12	10	10
Korrigerte brutto driftsutgifter til barnehager per korrigerte oppholdstimer i kommunale barnehager	81	70	84	89	84	79
Korrigerte brutto driftsutgifter per korrigerte oppholdstimer i kommunale barnehager	68	56	64	65	71	66
Dekningsgrader						
Andel barn 1-2 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-2 år	74	93	92	93	84	80
Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år	89	96	95	98	93	91
Andel barn 3-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 3-5 år	98	99	96	100	98	97
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage	100	46	51	25	90	88
Antall barn korrigert per årsverk til grunnbemanning, alle barnehager	5	6	6	5	5	5
Andel barnehagelærere i forhold til grunnbemanning	33	46	39	45	40	44
Andel barn i kommunale barnehager som får spesialpedagogisk hjelp	6	4	5	6	4	4
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn 1-5	83	94	88	100	88	86
Antall						
Antall barn i barnehage (Korrigert)	355	484	450	497	4 859	6 391
Ansatte i barnehager, alle stillingstyper	117	59	69	38	1 479	1 742
Ansatte i barnehager, barn som krever ekstra ressursinnsats	16	6	12	6	116	137
Årsverk til grunnbemanning	82	87	80	94	1 012	1 215
Barnehager	7	9	8	11	125	134

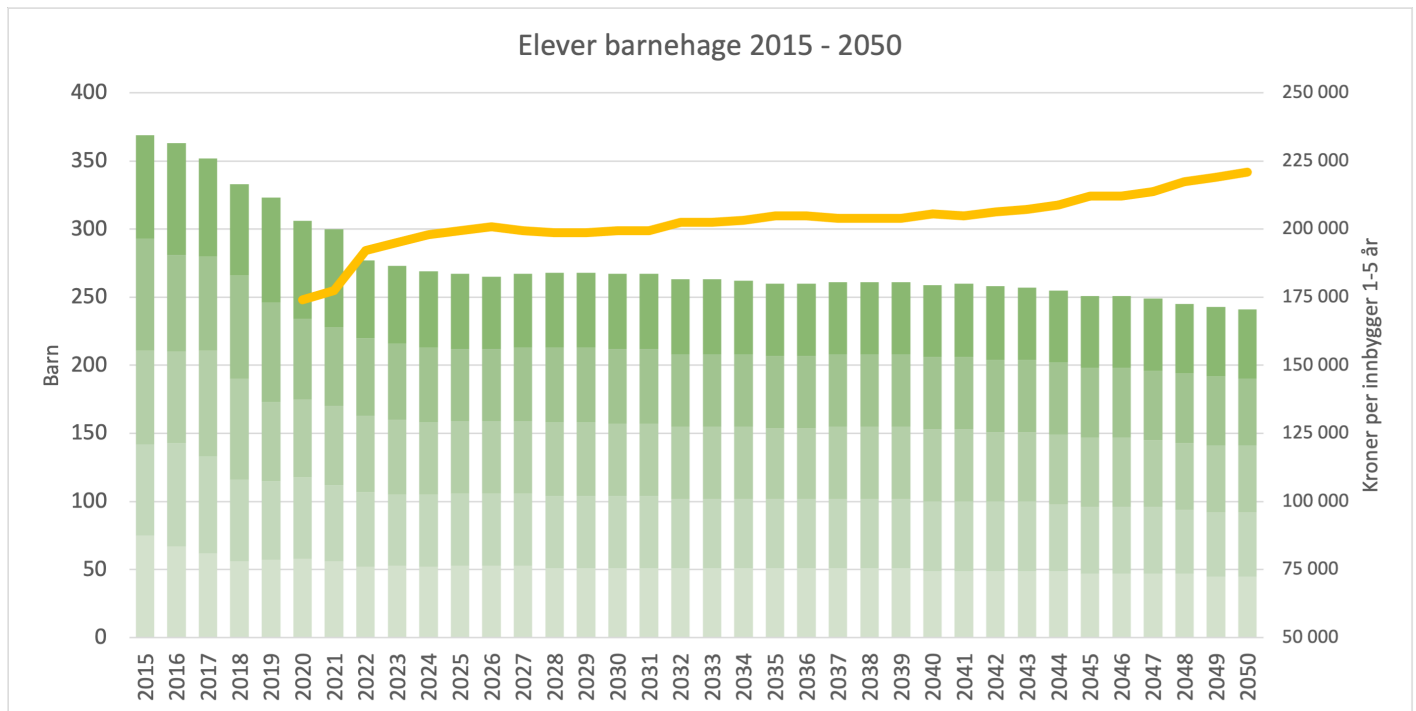
Meløy bruker 10 prosent av netto driftsutgifter på barnehage. Dette tilsvarer 173.990 per innbygger i aldersgruppen 1-5 år, som er cirka på snittet av sammenligningsgruppa. Meløy har også lavest andel barnehagelærere i forhold til grunnbemanning.

Tabell 6.7 viser fremskrivingen av netto driftsutgifter per 1-5 år, med 2020 drift. I 2025 vil netto driftsutgifter være cirka 25.000 kroner høyere, målt per innbygger 1-5 år. I 2050 vil de være enda 20.000 høyere.

Tabell 6.7: Fremsriving NDU barnehage

	2020	2025	2030	2040	2050
NDU, 1-5 år	173.990	199.404	199.404	205.563	220.917

Fremskrivingen i figur 6.11 er gjort på samme måte som i figur 6.10. Figuren viser at det har vært en kraftig nedgang, 17 prosent, i befolkningen 1-5 år fra 2015 til 2020, men fra 2022 vil nedgangen flate ut. Den oransje linjen er utviklingen i netto driftsutgifter fra tabell 6.7.

Figur 6.11: Barnehagebehov 2015-2050

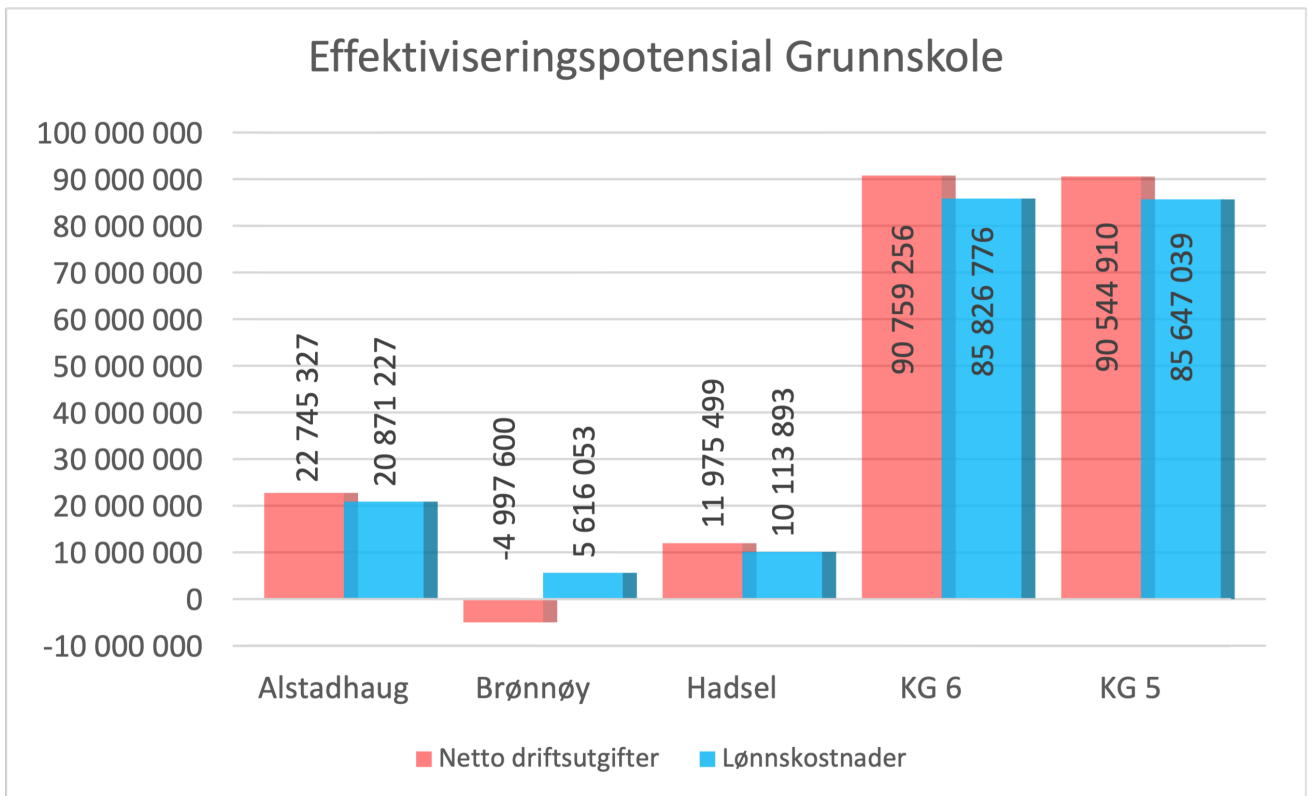
6.2.3 Barnevern

Tabell 6.8: Statistikk barnevern

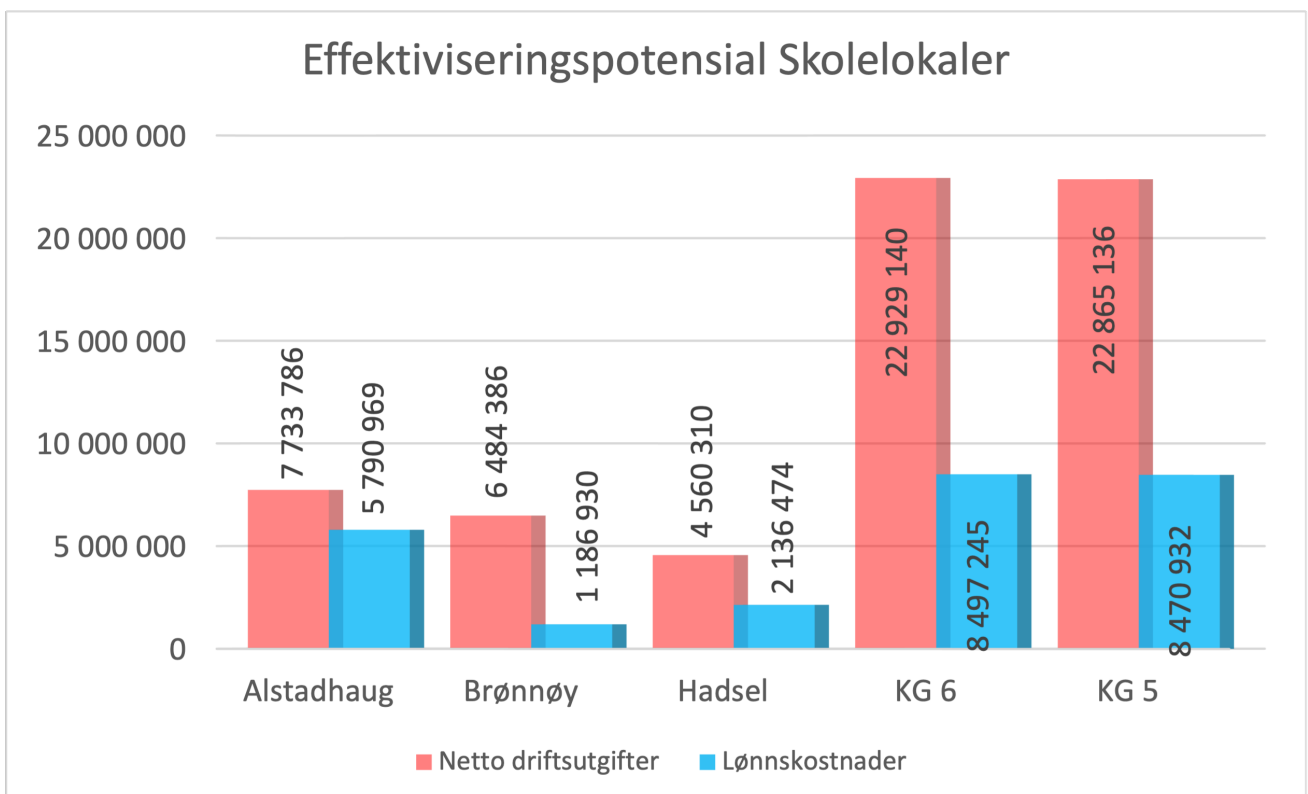
Barnevern	Meløy	Alstadhaug	Brønnøy	Hadsel	KG 6	KG 5
Økonomi						
Netto driftsutgifter til barnevernstenesta per innbygger 0-22 år	7 582	14 288	8 478	14 288	10 611	8 698
Brutto driftsutgifter per barn med undersøking eller tiltak	77 750	38 777	131 902	38 777	66 063	90 459
Brutto driftsutgifter per barn som ikkje er plassert av barnevernet	35 033	26 686	54 604	26 686	46 913	43 819
Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet	293 955	519 553	605 963	519 553	373 091	396 244
Annet						
Barn med undersøking eller tiltak per årsverk	12	25	15	25	15	17
Undersøkingar med handsamingstid innan 3 månader	100	63	89	63	90	91
Barn med melding ift. innbyggjarar 0-17 år	6	8	6	8	6	5
Prosentdelen barn med undersøking ift. innbyggjarar 0-17 år	4	7	5	7	6	5
Barn med barnevernstiltak ift. innbyggjarar 0-22 år	3	5	4	5	5	5

Meløy har lavest netto driftsutgifter til barnevern av sammenligningsgruppa og lavest brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevern, til tross for flest undersøkinger med behandlingstid på tre månader.

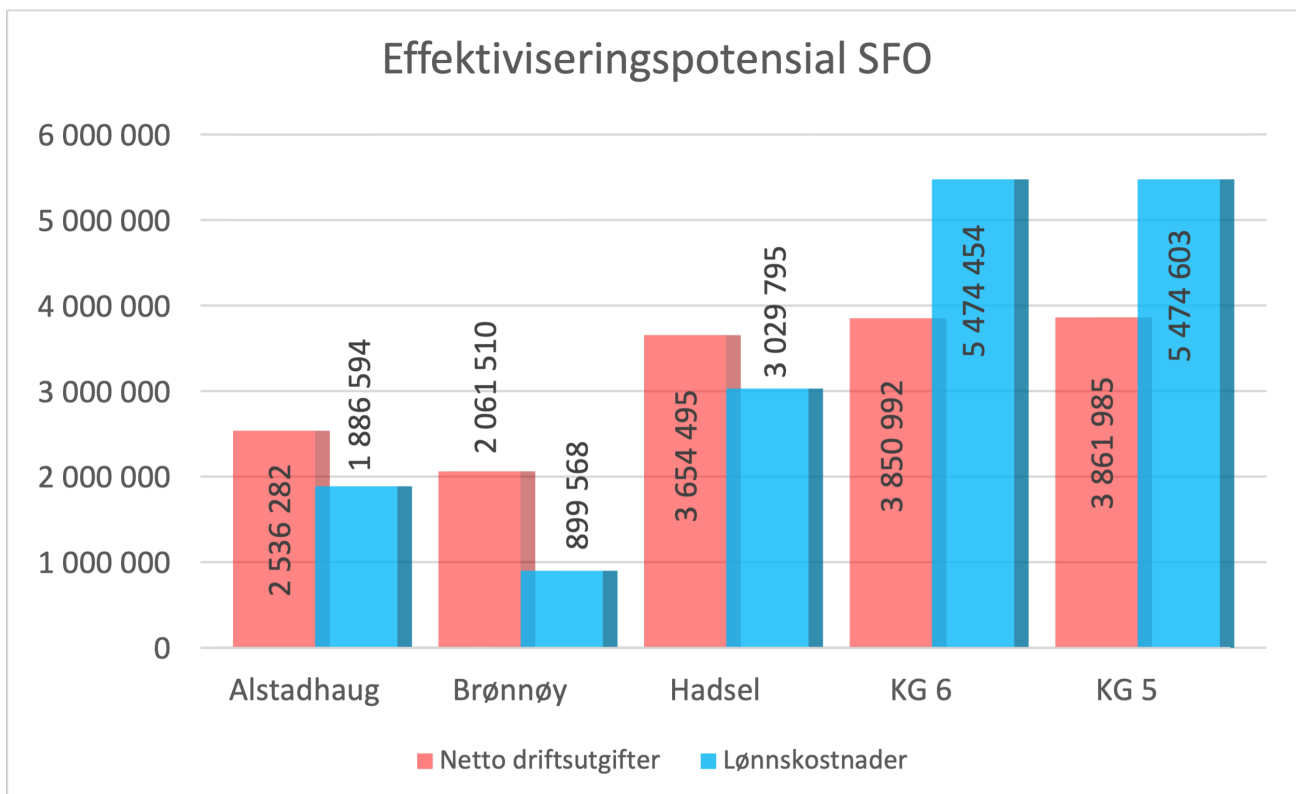
Effektiviseringspotensialet

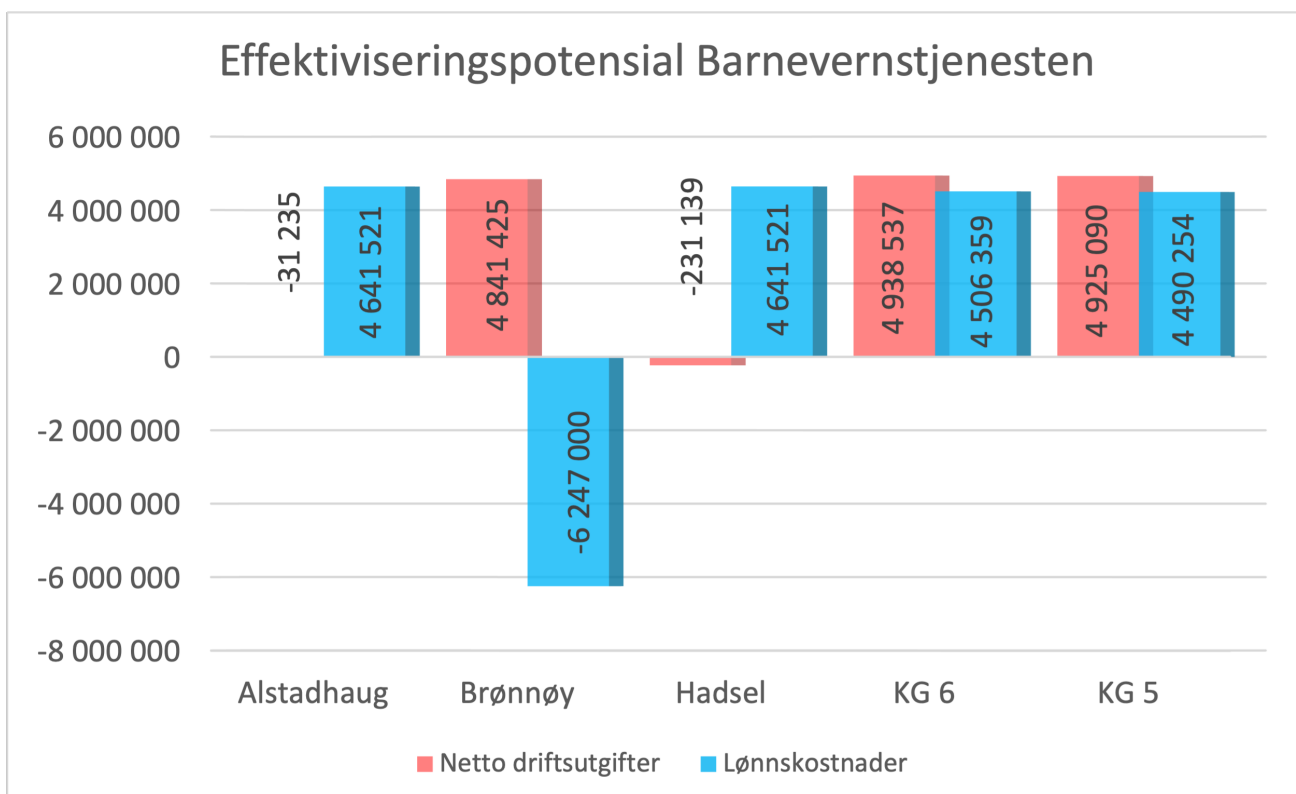
Figur 6.12: Effektiviseringspotensial Grunnskole

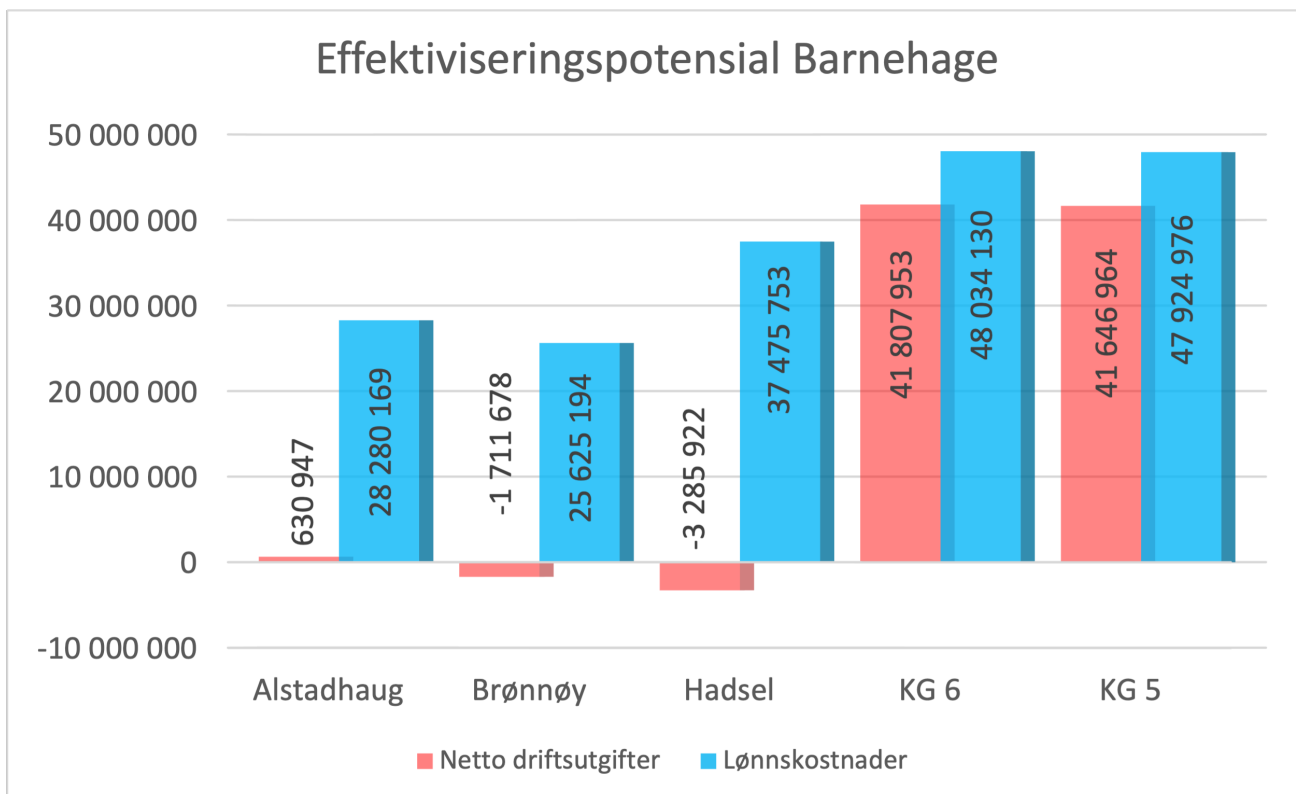
Figur 6.13: Effektiviseringspotensial Skolelokaler

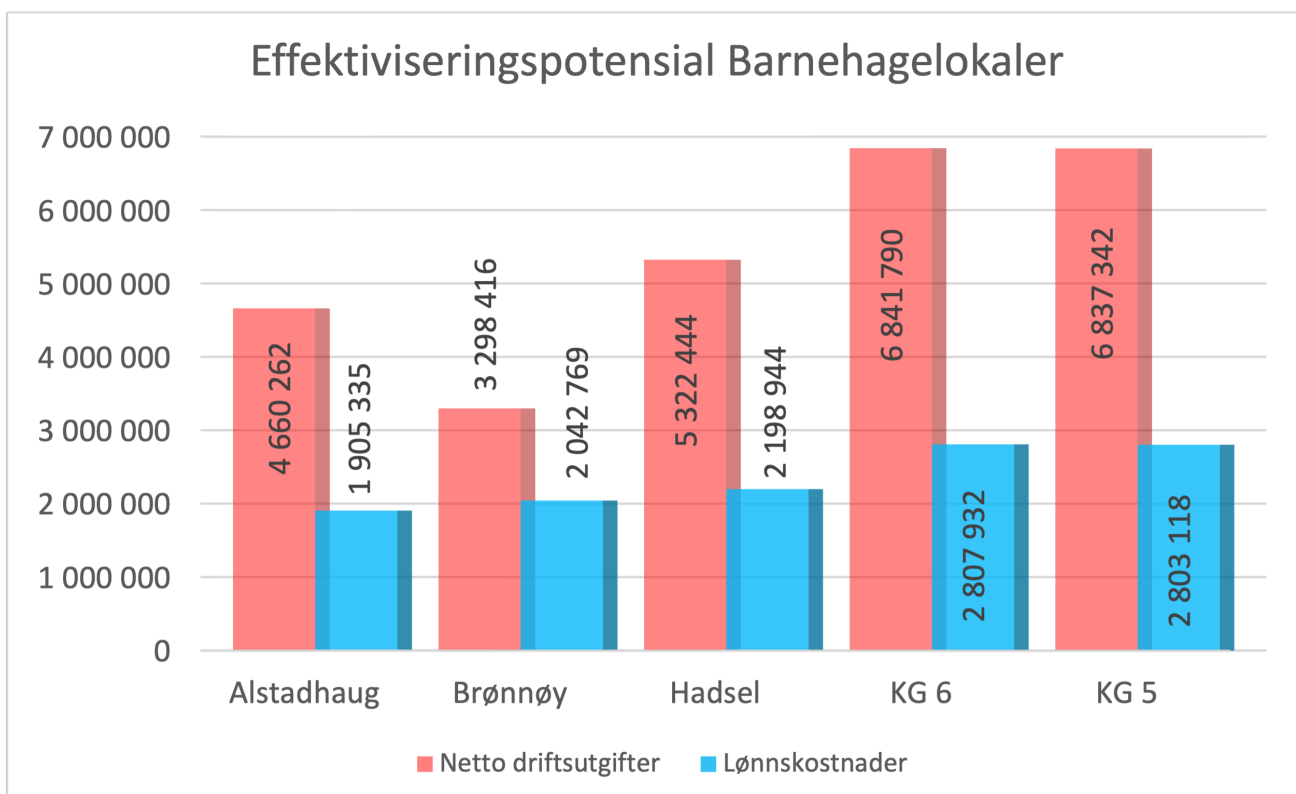
Figur 6.14: Effektiviseringspotensial SFO

Figur 6.15: Effektiviseringspotensial Barnevern

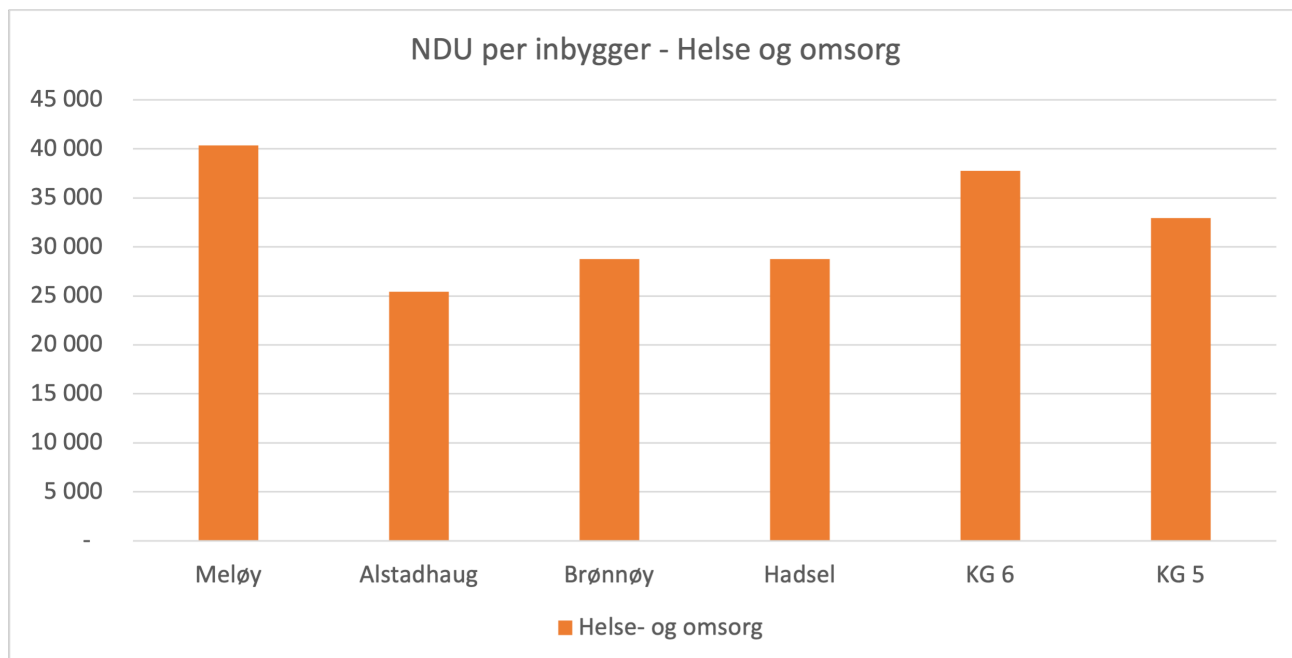

Figur 6.16: Effektiviseringspotensial Barnehage

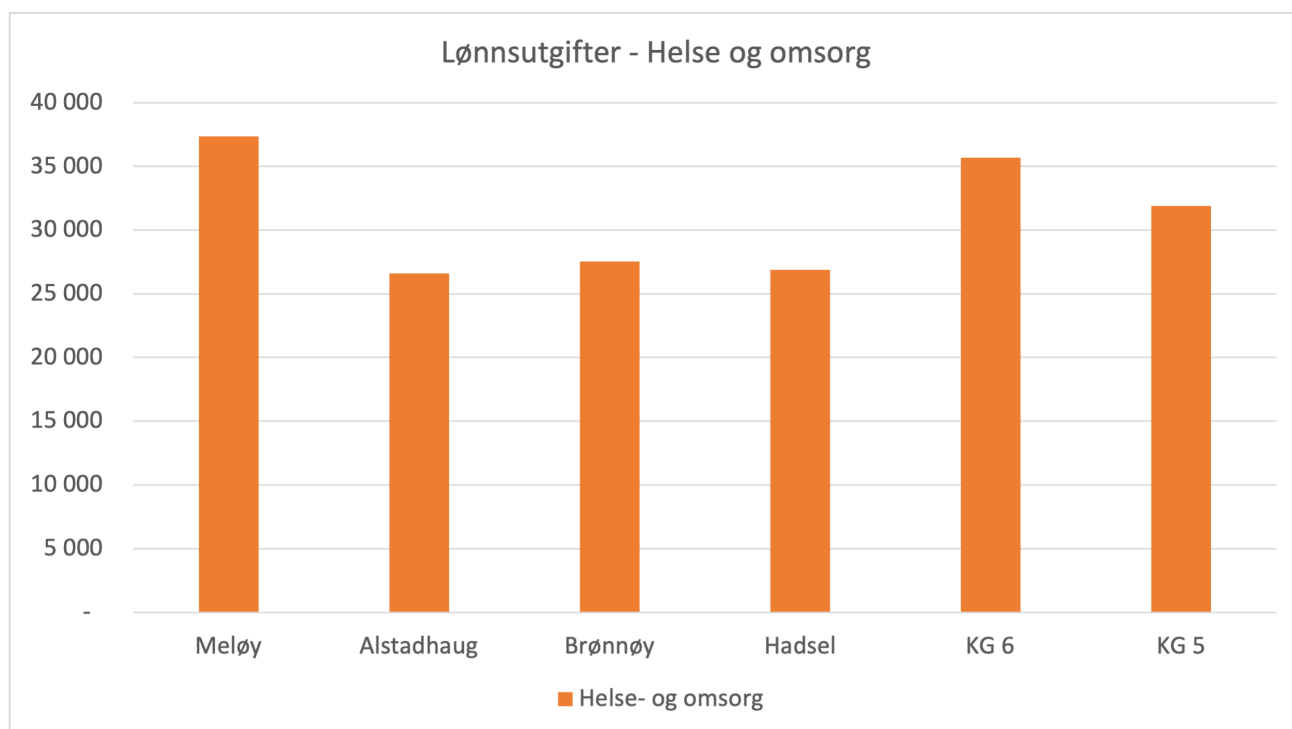

Figur 6.17: Effektiviseringspotensial Barnehagelokaler

6.3 Helse og velferd

Figur 6.18: Netto driftsutgifter for helse og omsorg

Figur 6.19: Lønnskostnader per innbygger for helse og omsorg

6.3.1 Omsorgstjenester

Tabell 6.9: Statistikk omsorgstjenester

Omsorgstjenester	Meløy	Alstadhaug	Brønnøy	Hadsel	KG 6	KG 5
Økonomi						
Utgifter kommunale helse- og omsorgstjenester per innbygger	45 495	32 768	35 155	34 871	45 310	41 204
Lønnsutgifter fratrukket sykelønnsrefusjon, BPI	37 367	26 613	27 523	26 898	35 684	31 903
Brutto driftsutgifter på funksjon/tjenesteområde, BPI	45 495	32 768	35 155	34 871	45 310	41 204
Netto driftsutgifter på funksjon/tjenesteområde, BPI	40 373	25 414	28 737	28 741	37 745	32 959
Korrigerte brutto driftsutgifter på funksjon/tjenesteområde, BPI	43 678	30 223	32 547	32 101	41 700	36 935
Brutto investeringsutgifter på funksjon/tjenesteområde, BPI	15 817	187	8 661	4 807	4 239	1 560
Netto driftsutgifter til omsorgstjenester i prosent av kommunens samlede NDU, %	41	32	35	34	37	36
Utgifter per oppholdsdøgn i institusjon, kr	4 487	4 481	4 705	4 068	4 269	3 799
Dekningsgrader						
Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helseutdanning	76	76	77	76	77	78
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester	39	25	44	31	37	34
Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år	51	56	56	45	43	44
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på sykehjem	14	9	9	6	13	13
Andel brukertilpassede enerom m/ eget bad/wc	87	96	100	70	92	95
Andel private institusjonsplasser	0	0	0	0	0	1
Andel innbyggere 67-79 år med dagaktivitetstilbud	1	0	1	1	1	1
Andel hjemmebesøk av helsesykepleier til nyfødte	100	100	104	46	92	90
Annet						
Antall institusjonsplasser	85	58	56	43	1 094	1 382
Brukere helsetjenester i hjemmet i løpet av året	649	369	656	467		
Årsverk helse og omsorg per 10 000 innbygger	533	392	376	415	484	447

Meløy bruker mye penger på

omsorgstjenester og bruker mest på	2015	2016	2017	2018	2019	2020
8/9 økonomiindikatorer i tabell 6.9.						
Lønn i 1.000	74.061	85.453	89.346	95.325	109.322	107.384
Brønnøy har høyest utgifter per						
Brukere	384	206	276	295	440	470

oppholdsdøgn i institusjon. Tabell

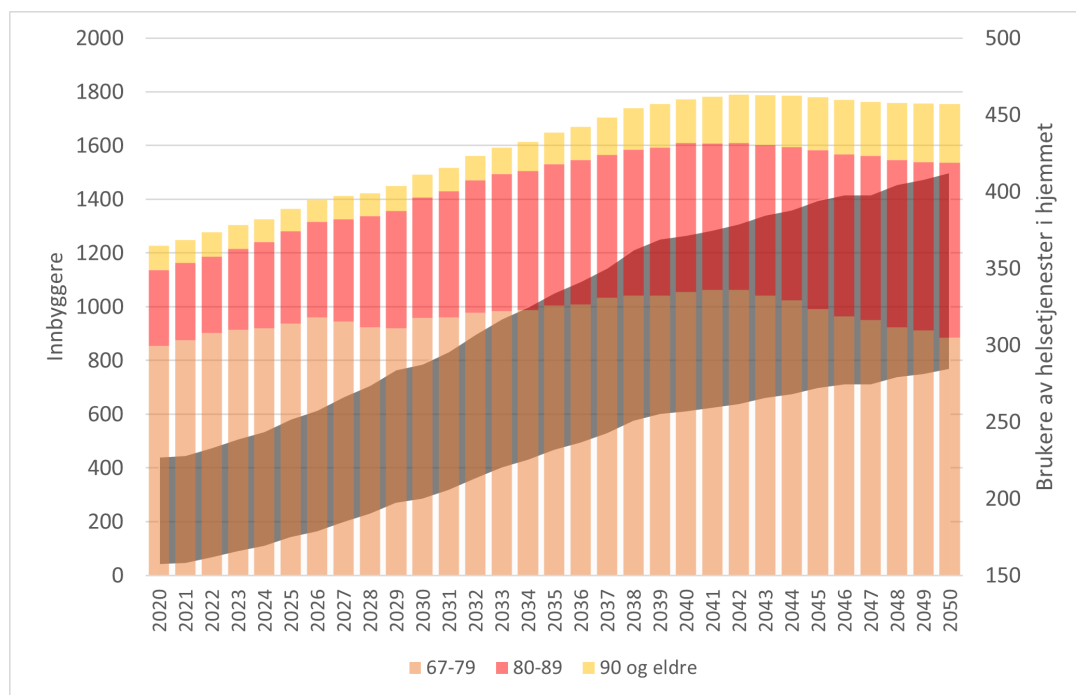
Tabell 6.10: Helsetjenester i hjemmet

6.10 viser hvordan antall brukere og

lønnsutgiftene for tjenestetypen helsetjenester i hjemmet har vokst siden 2015. Behovet for denne typen tjeneste vil med stor sannsynlighet øke. Fra 2009-2020 mottok i gjennomsnitt 17 prosent av aldersgruppen 67 år og eldre i Meløy helsetjenester i hjemmet. Landsgjennomsnittet for samme periode var 12 prosent. For Meløy vil andelen øke, blant annet fordi aldersgruppen 67 år og eldre blir eldre, i tillegg er andelene som mottar helsetjenester i hjemmet innenfor aldersgruppen er ulike:

67-79 år	9,1 prosent mottok helsetjenester i hjemmet
80-89 år	26,8 prosent
90 år og eldre	42,8 prosent

Disse gjennomsnittene, med tilhørende standardavvik, er brukt for å beregne det fremskrevende behovet (mørkt område) i figur 6.3.1. Denne framskrivningen gjelder kun for aldersgruppen 67 år og eldre. Figuren viser at ressursbehovet for denne aldersgruppen vil bli betydelig større enn hva det er idag.

Figur 6.20: Fremskrevet behov for helsetjenester i hjemmet for aldersgruppen 67 år og eldre

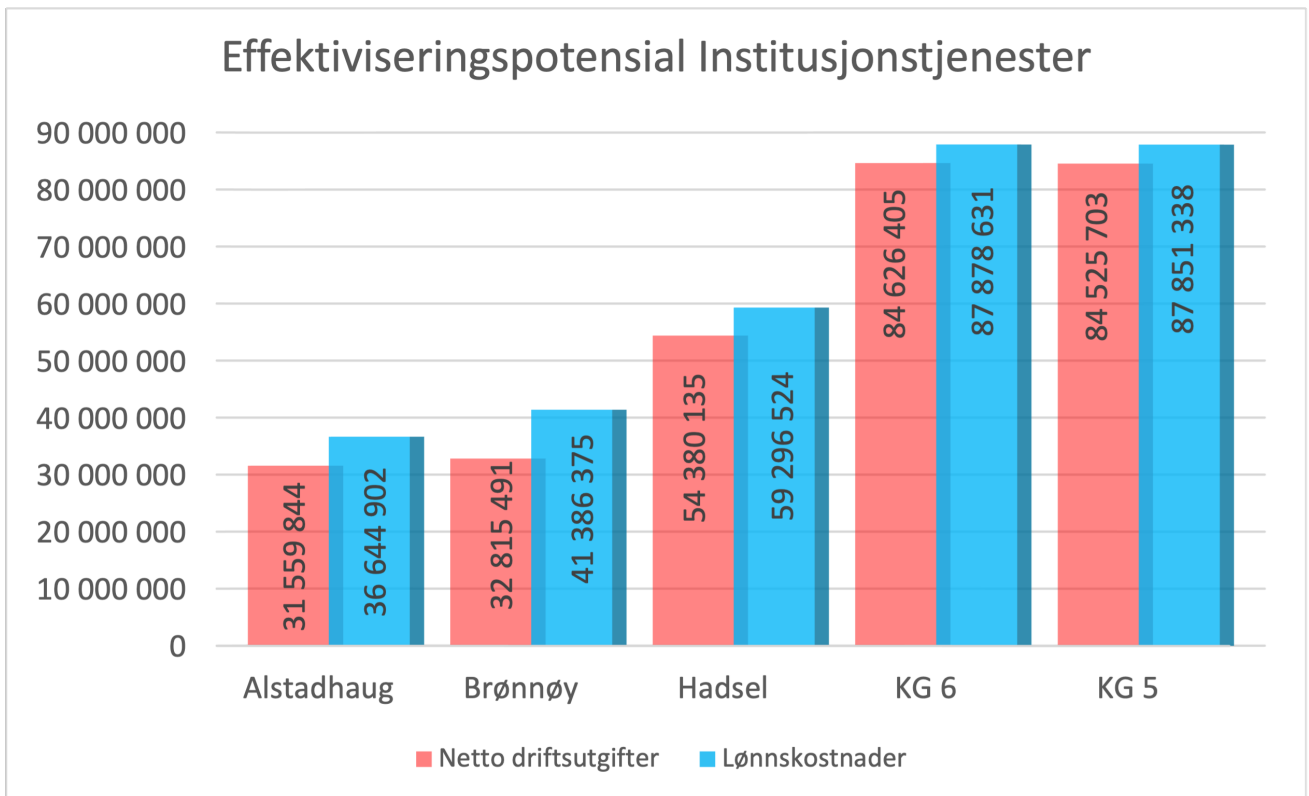
6.3.2 Kommunehelsetjenesten

Tabell 6.11: Statistikk kommunehelsetjenesten

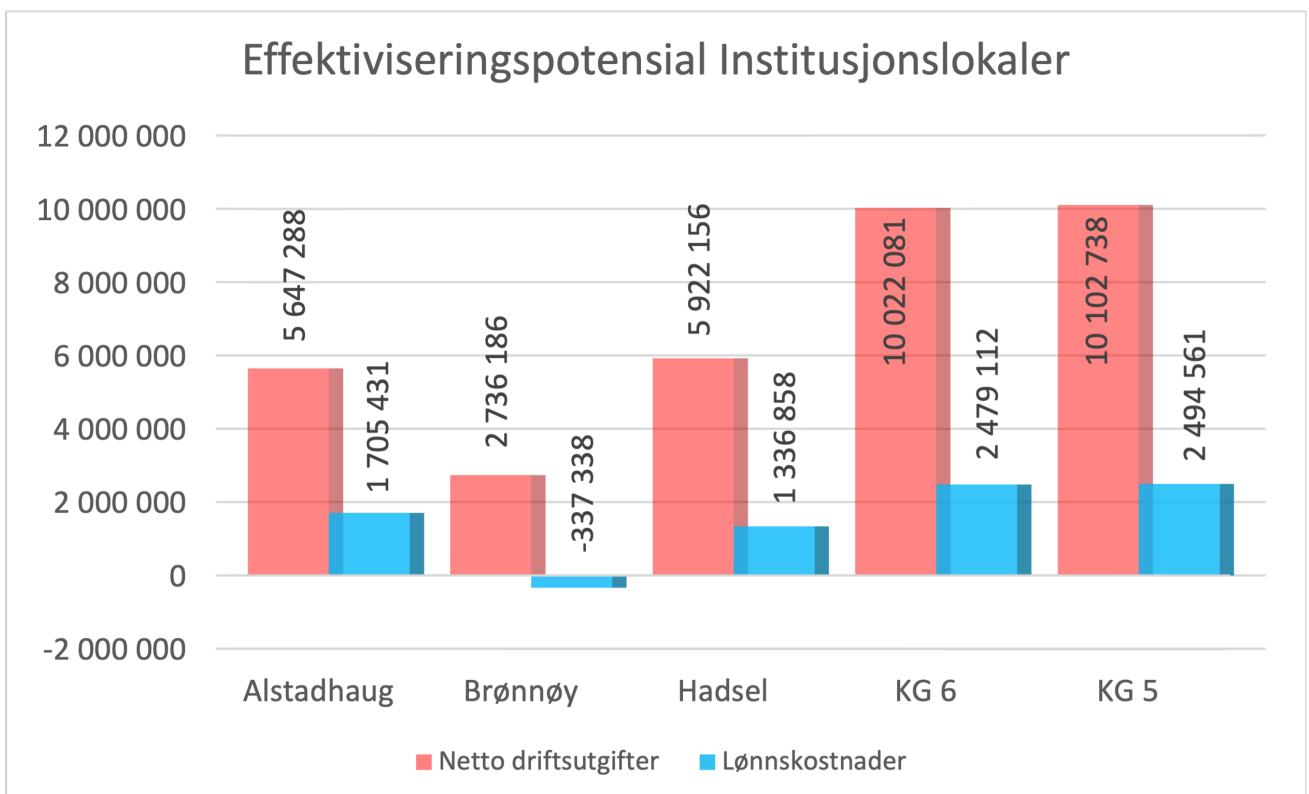
Kommunehelsetjenesten	Meløy	Alstadhaug	Brønnøy	Hadsel	KG 6	KG 5
Økonomi						
Lønnsutgifter fratrukket sykelønnsrefusjon, BPI	4 931	2 476	4 202	3 050	5 280	3 835
Netto driftsutgifter på funksjon/tjenesteområde BPI	6 027	3 096	3 806	4 409	5 754	4 439
Annet						
Avtalte legeårsverk på 10 000 innbyggere	14	13	16	20	16	15
Avtalte fysioterapeutårsverk på 10 000 innbyggere	14	15	14	12	12	12
Avtalte årsverk i helsestasjon- og skolehelsetjenesten per 10 000 innbyggere 0-20 år	82	48	55	52	60	57
Avtalte årsverk i helsestasjon- og skolehelsetjenesten per 10 000 innbyggere 0-5 år	205	191	251	205	254	234
Legetimer per uke per beboer i sykehjem	0,3	0,4	0,5	0,6	0,5	0,5
Andel hjemmebesøk av helsesykepleier til nyfødte	100	100	104	46	92	90

Meløy har høyest netto driftsutgifter til kommunehelsetjenesten, målt i beløp per innbygger, til tross for lavest antall legeårsverk per 10.000 innbygger. Meløy har færrest legetimer per uke per beboer i sykehjem, men har høyest antall årsverk til helsesykepleier per 10.000 innbygger i alderen 0-20.

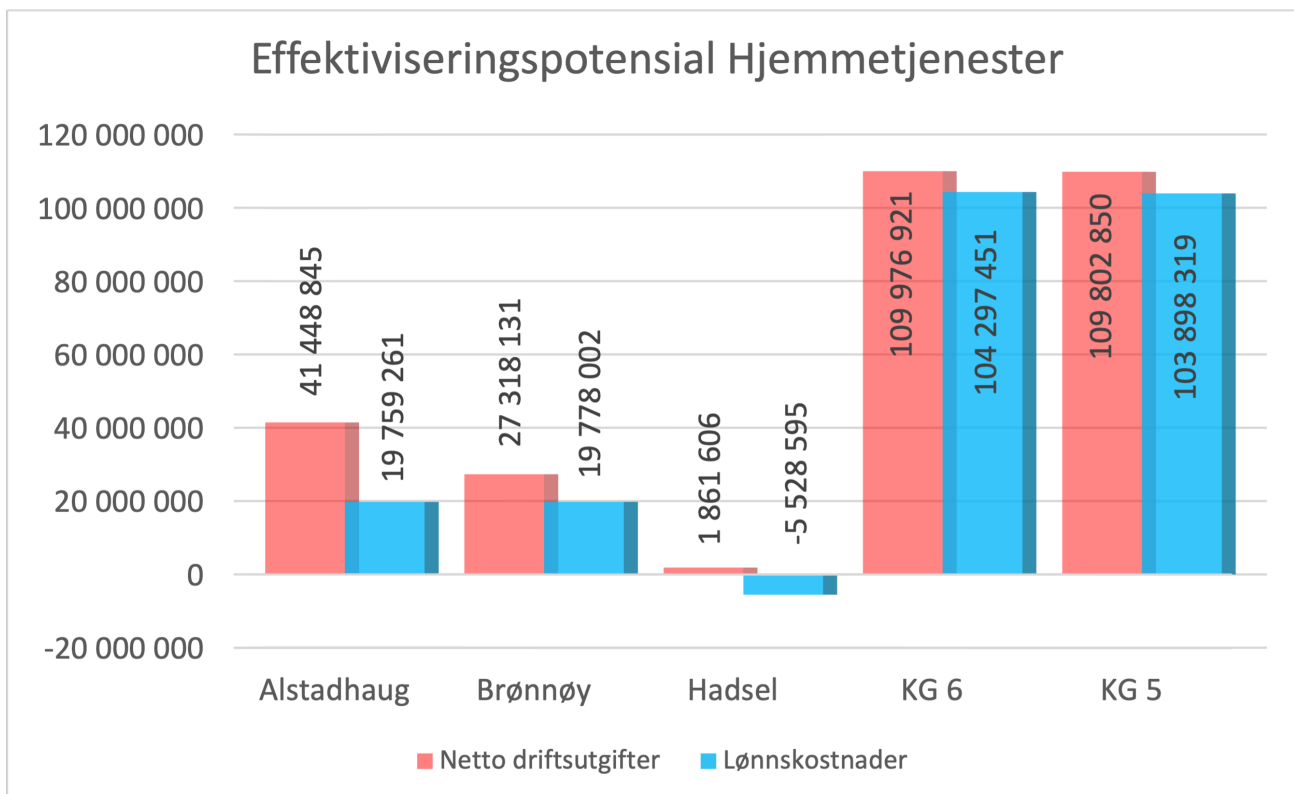
Effektiviseringspotensialet

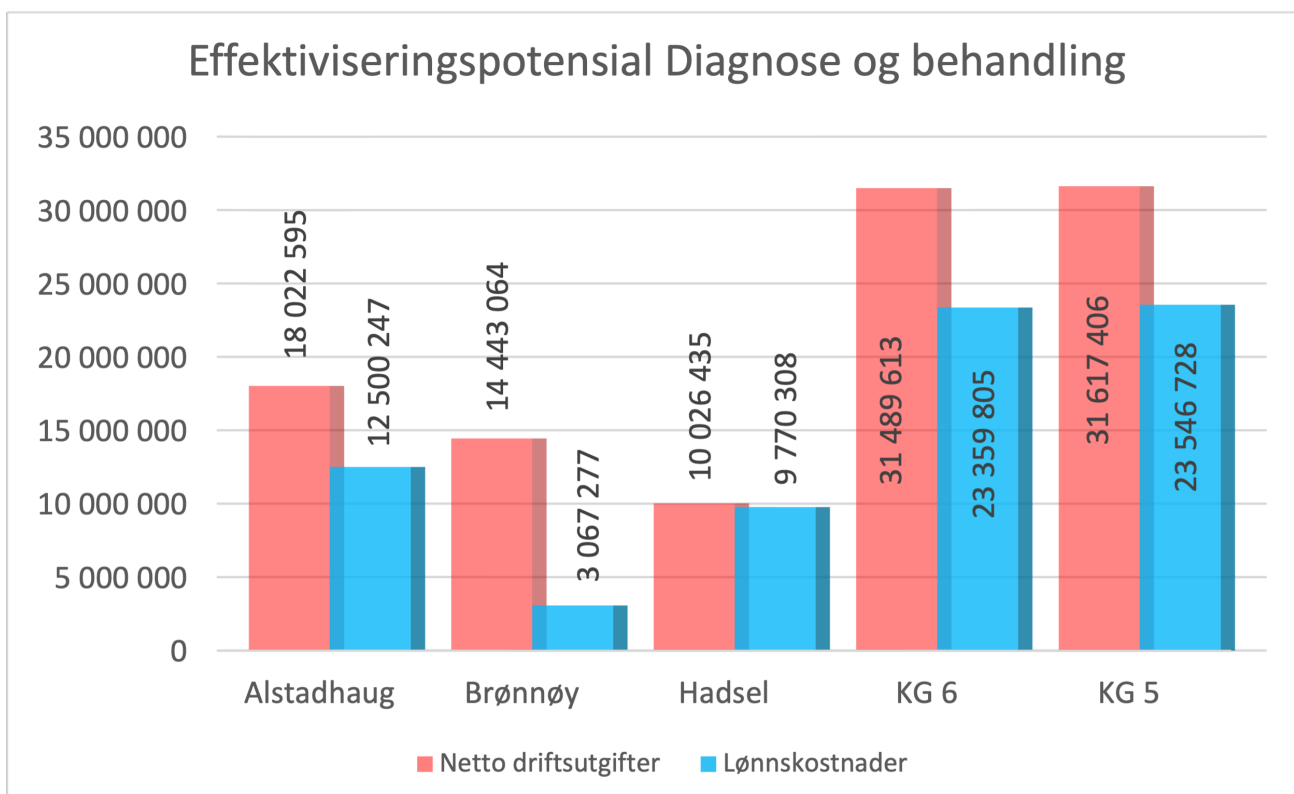
Figur 6.21: Effektiviseringspotensial Institusjonstjenester

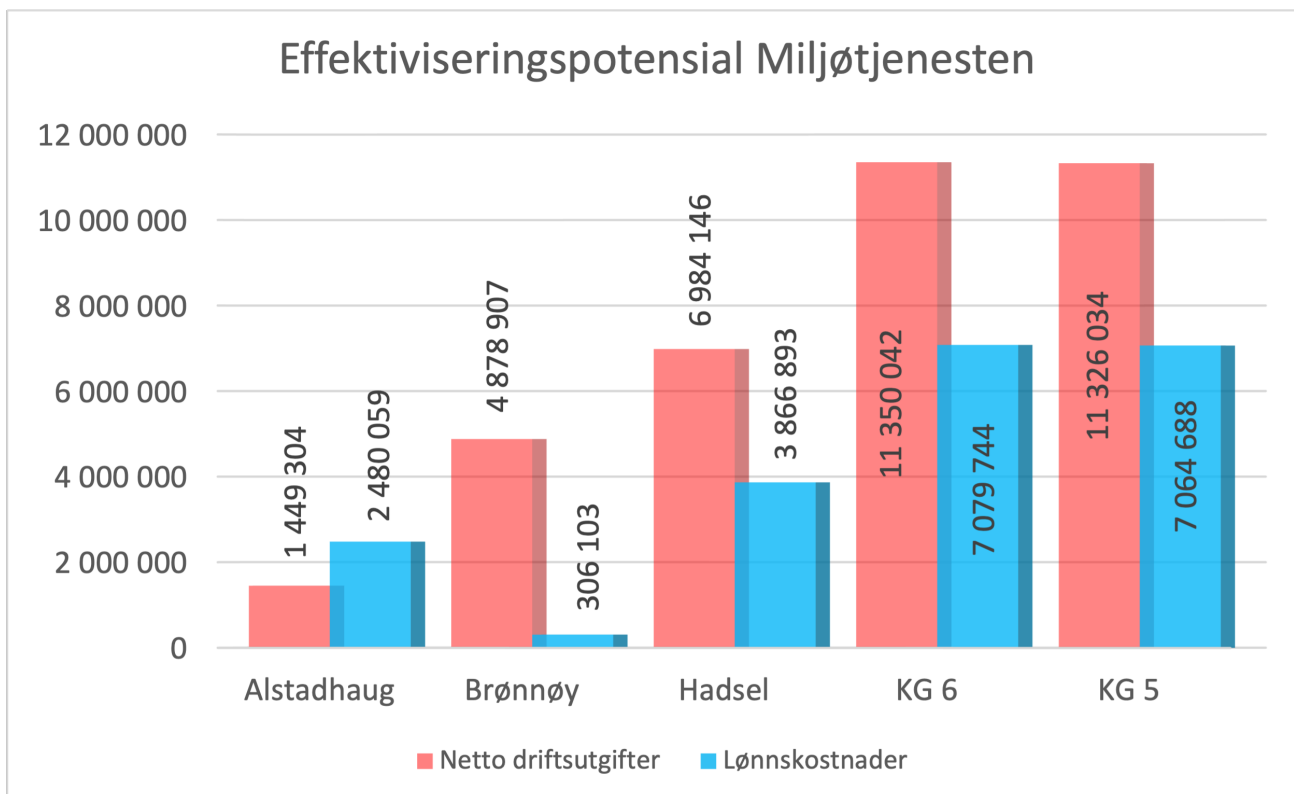
Figur 6.22: Effektiviseringspotensial Institusjonslokaler

Figur 6.23: Effektiviseringspotensial Hjemmetjenester

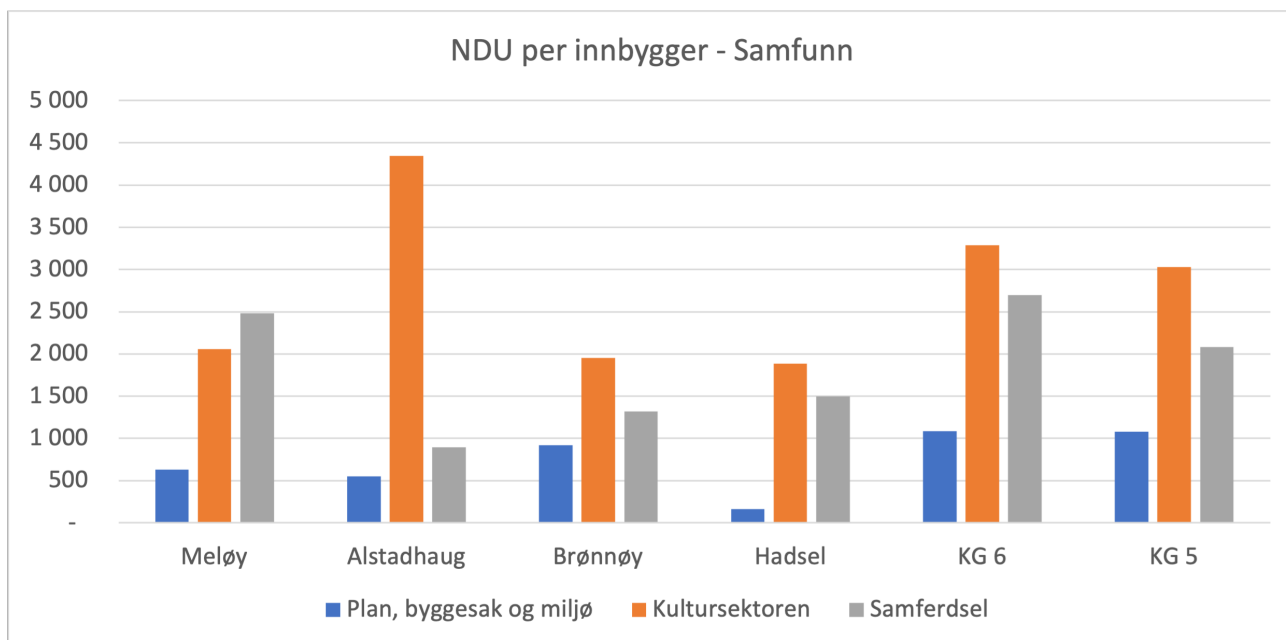

Figur 6.24: Effektiviseringspotensial Diagnose, behandling, habilitering og rehabilitering

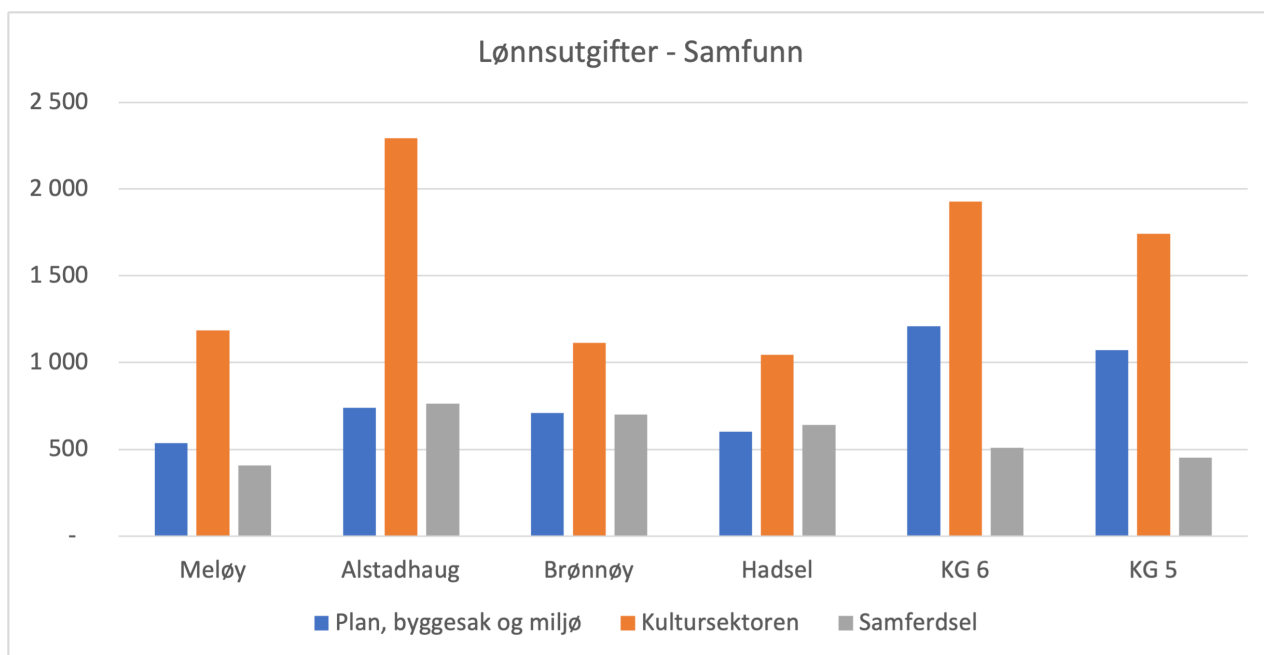

Figur 6.25: Effektiviseringspotensial Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid

6.4 Samfunn

Figur 6.26: Netto driftsutgifter per innbygger for samfunn

Figur 6.27: Lønnskostnader per innbygger for samfunn

6.4.1 Kultur

Tabell 6.12: Statistikk kultur

Kultur	Meløy	Alstadhaug	Brønnøy	Hadsel	KG 6	KG 5
Økonomi						
Netto driftsutgifter til kultursektoren i prosent av kommunens totale NDU	3	6	3	3	4	4
Netto driftsutgifter til idrett i prosent av kommunens totale NDU	1	2	1	1	1	1
Netto driftsutgifter til barn og unge i prosent av kommunens totale NDU	0	1	1	1	1	1
Netto driftsutgifter til kultursektoren per innbygger	2 058	4 344	1 956	1 888	3 288	3 027
Netto driftsutgifter til allmenn kultur per innbygger	1 013	2 764	652	665	1 545	1 518
Brutto investeringsutgifter til kultursektoren per innbygger	229	0	2 546	3 768	1 780	1 105
Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger	322	312	212	184	415	442
Annet						
Besøk i folkebibliotek per innbygger	1	0	1	1	2	3
Utlån per innbygger	1	3	2	1	2	3
Barn 6-15 år i kommunens kulturskole, %	9	18	5	19	24	21
Besøk per kinoforestilling	23	15	25	16	20	13

Omtrent 3 prosent av Meløys netto driftsutgifter går til kultursektoren, mens 1 prosent går til idrett. Dette er tilnærmet likt sammenligningsgruppa, kun Alstadhaug skiller seg ut med å bruke dobbelt så mye på kultur. Dette kan man også se på netto driftsutgifter til kultursektoren. Kun Brønnøy har en lavere andel i kommunens kulturskole enn Meløy.

6.4.2 Plan, byggesak og miljø

Tabell 6.13: Statistikk Plan, byggesak og miljø

Plan, byggesak og miljø	Meløy	Alstadhaug	Brønnøy	Hadsel	KG 6	KG 5
Andeler						
Andel av søknader om tiltak i freda eller verneverdige områder / bygninger som ble innvilget	0	50	0	0	48	48
Andel av innvilgete byggesøknader som skjer gjennom vedtak om dispensasjon fra plan	0	18	7	0	19	14
Andel av kommuneplanene som ble møtt med innsigelser	0	0	0	0	33	80
Andel av reguleringsplanene som ble møtt med innsigelser	0	0	0	0	27	33
Andel av søknader om nye bygninger i LNF-/LNFR-områder som ble innvilget	0	100	0	0	99	98
Andel av søknader om nye bygninger i LNF-/LNFR-områder som ble innvilget	0	100	0	0	99	98
Annet						
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 12 ukers frist	0	31	0	39	31	36
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 3 ukers frist	5	21	12	10	17	14
Byggesøknader i alt behandlet	150	98	140	178	2 672	3 489
Reguleringsplaner vedtatt i alt	2	4	2	4	47	48
Behandlede byggesøknader med 3 ukers frist	0	35	81	44	925	1 072
Selvkostgrad i byggesaker	48	84	0	101	58	68
Tilsyn for byggevirksomhet som er unntatt søknadsplikt	2	4	0	1	11	4

6.4.3 Samferdsel

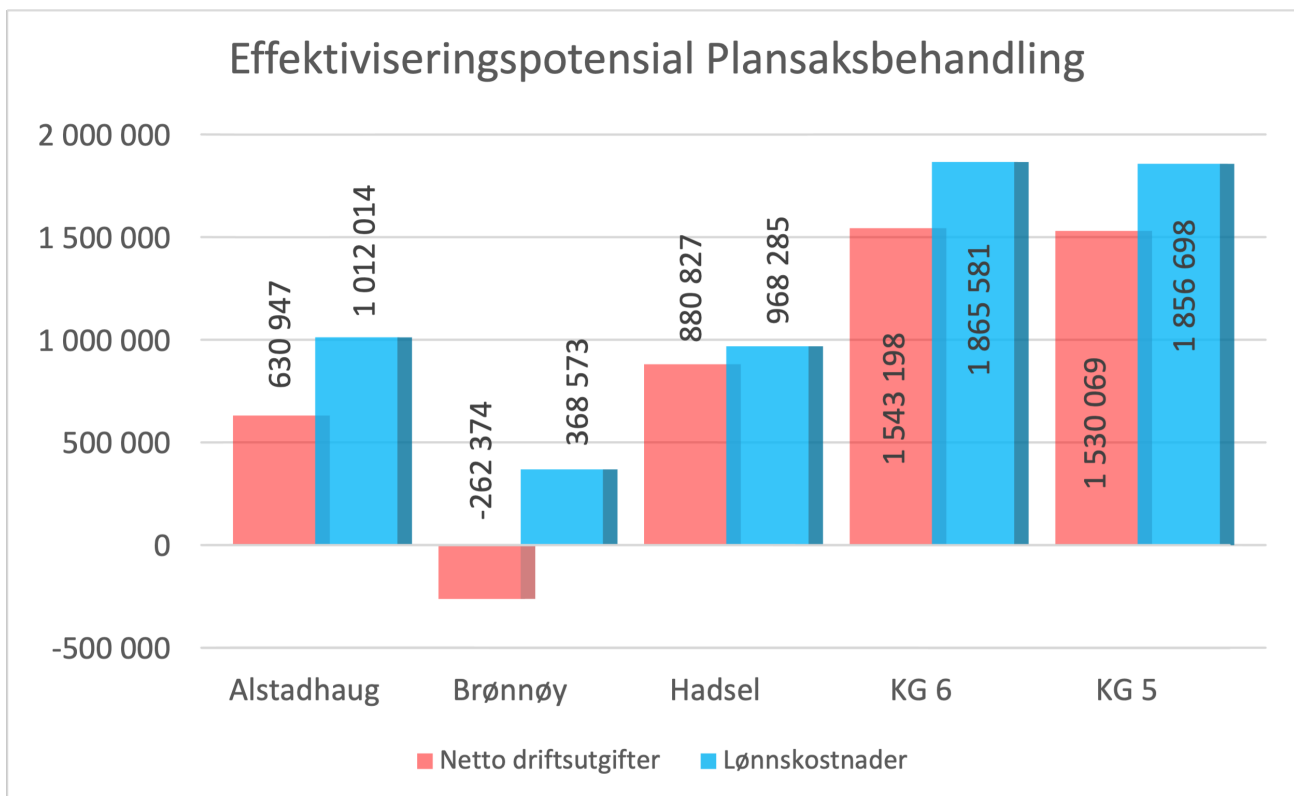
Tabell 6.14: Statistikk samferdsel

Samferdsel	Meløy	Alstadhaug	Brønnøy	Hadsel	KG 6	KG 5
Økonomi						
Brutto driftsutgifter til samferdsel per innbygger	2 563	5 478	2 155	2 623	3 178	2 386
Brutto driftsutgifter til gatebelysning langs kommunale veier og gater per kilometer belyst vei	30 000	14 712	16 127	12 000	18 311	13 973
Brutto investeringsutgifter til kommunale veier og gater per innbygger	3 757	1 287	788	2 859	1 945	1 012
Netto driftsutgifter til kommunale veier og gater per innbygger	2 324	1 303	1 229	1 549	2 555	2 026
Brutto investeringsutgifter til kommunale veier og gater per innbygger	3 757	1 287	788	2 859	1 945	1 012
Annet						
Antall km tilrettelagt for syklende som er et kommunalt ansvar	3	2	5	6	121	226
Andel km tilrettelagt for syklende som kommunen har ansvaret for av alle kommunale veier	3	2	4	7	6	10
Andel kommunale veier og gater med belysning av alle kommunale veier og gater	54	78	41	55	41	47
Utgifter til vedlikehold av kommunale veier og gater av totale nto. dr.utg. til kommunale veier og gater	28	-33	36	8	29	29
Andel kommunale veier og gater uten fast dekke av alle kommunale veier og gater	0	52	46	31	33	36

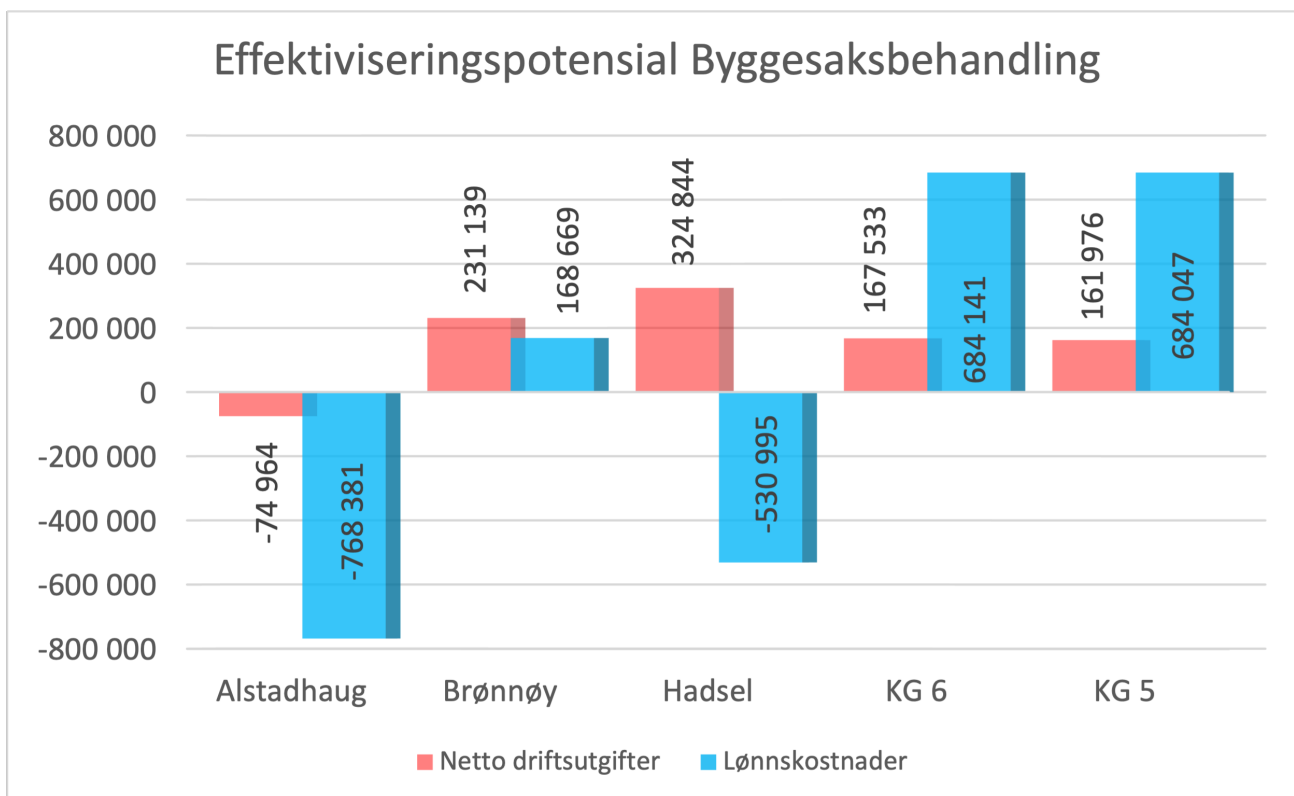
Meløy er lik sammenligningsgruppa i brutto driftsutgifter til samferdsel per innbygger, men bruker nesten dobbelt så mye som resten på gatebelysning langs kommunale veier. 54 prosent av kommunale veier og gater er belyst i Meløy.

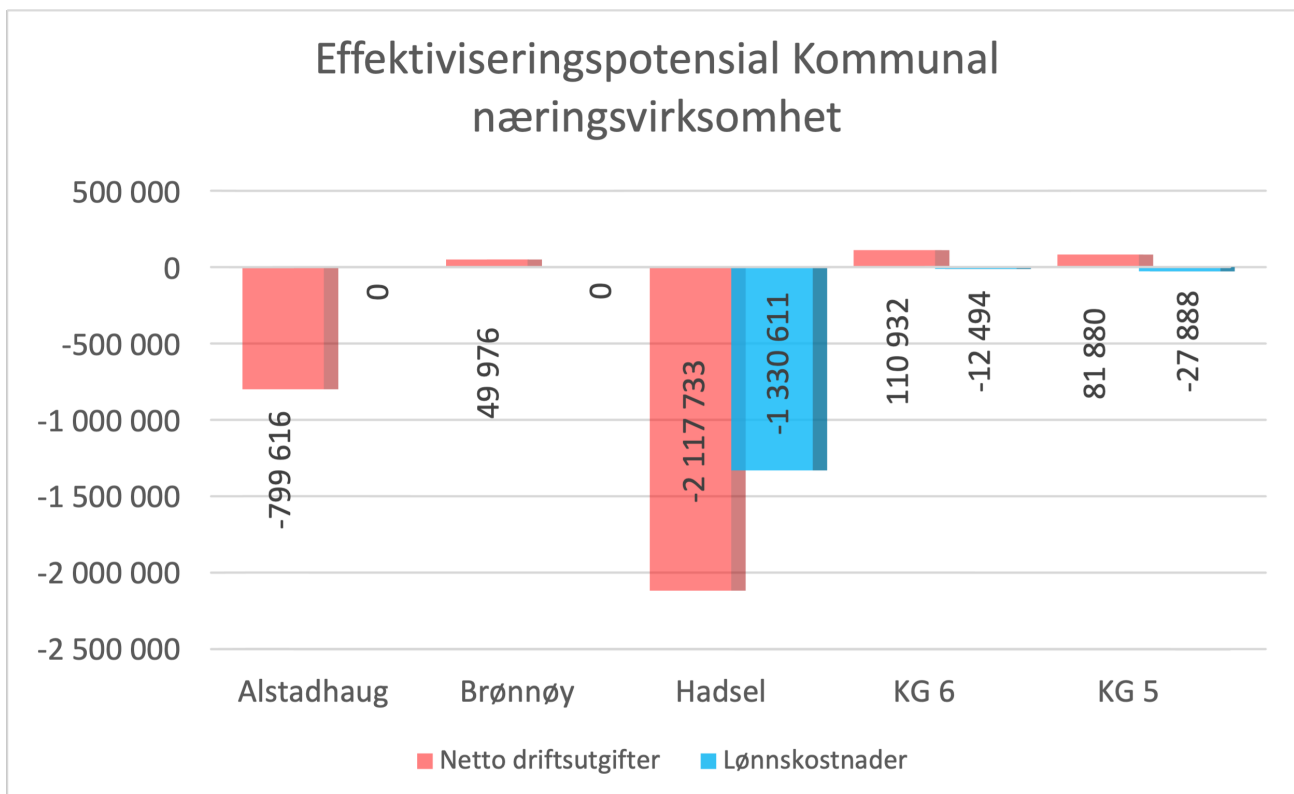
Effektiviseringspotensialet

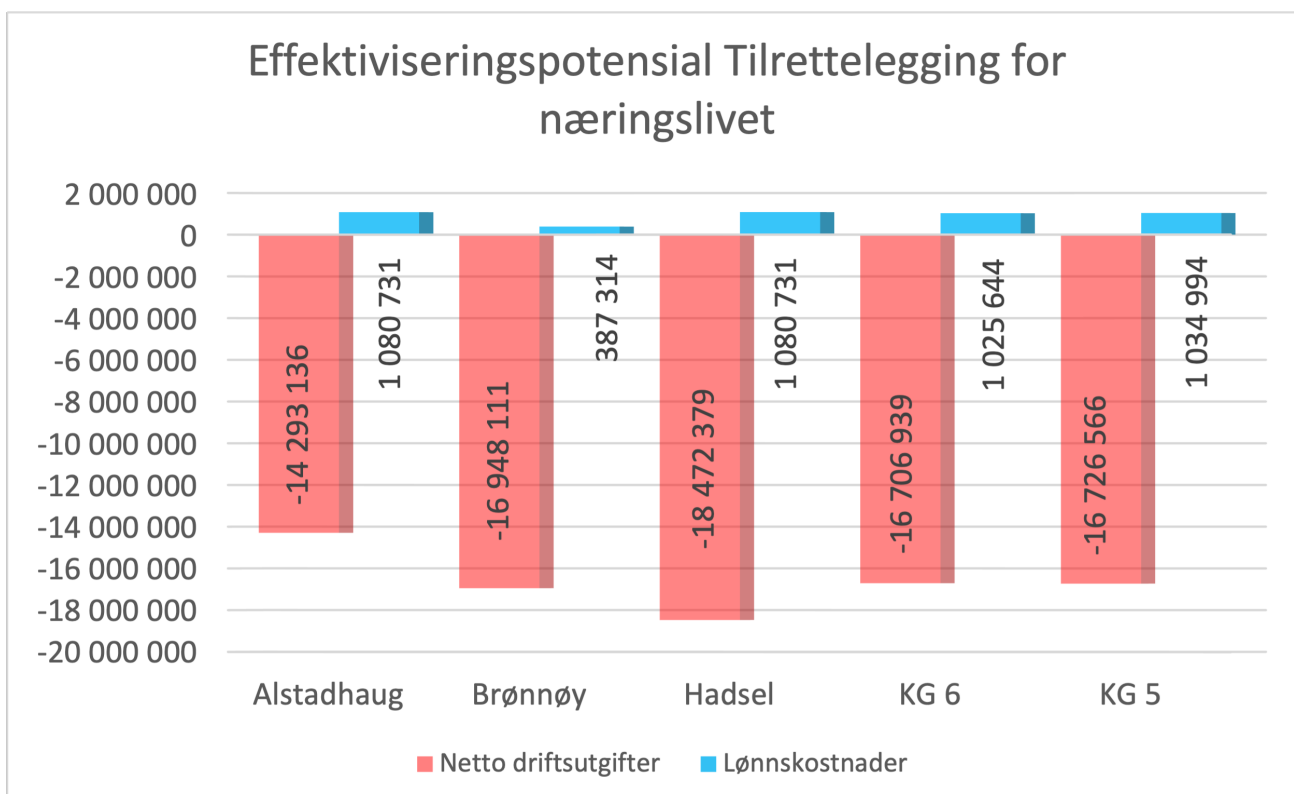
Figur 6.28: Effektiviseringspotensial Plansaksbehandling

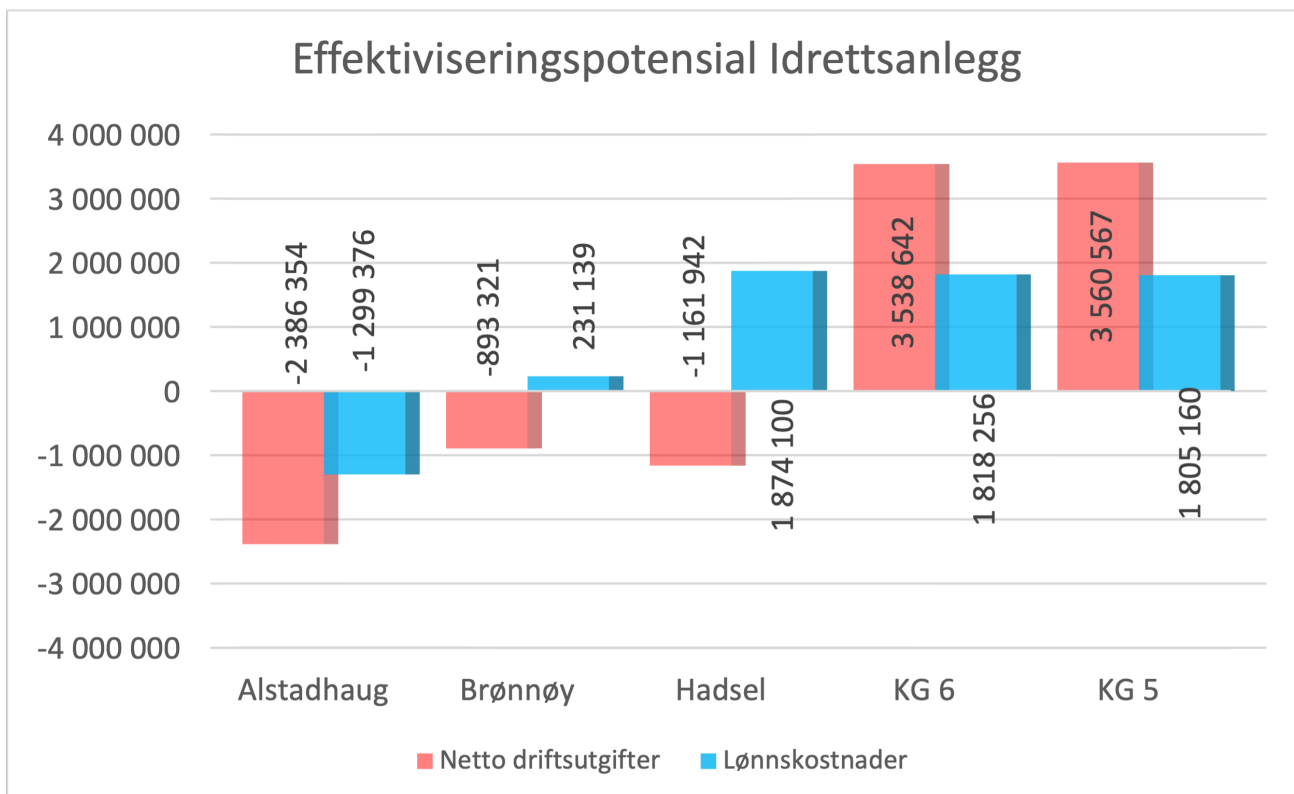
Figur 6.29: Effektiviseringspotensial Byggesaksbehandling

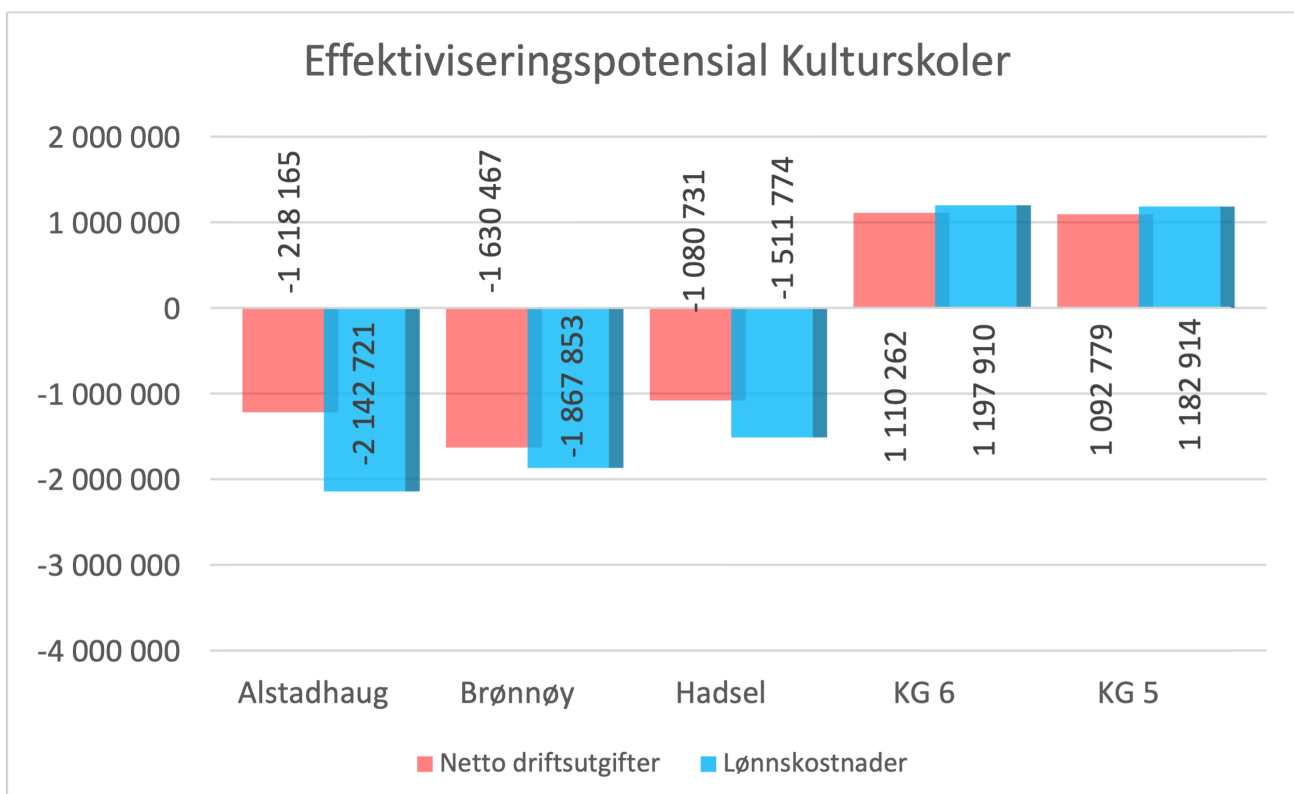
Figur 6.30:

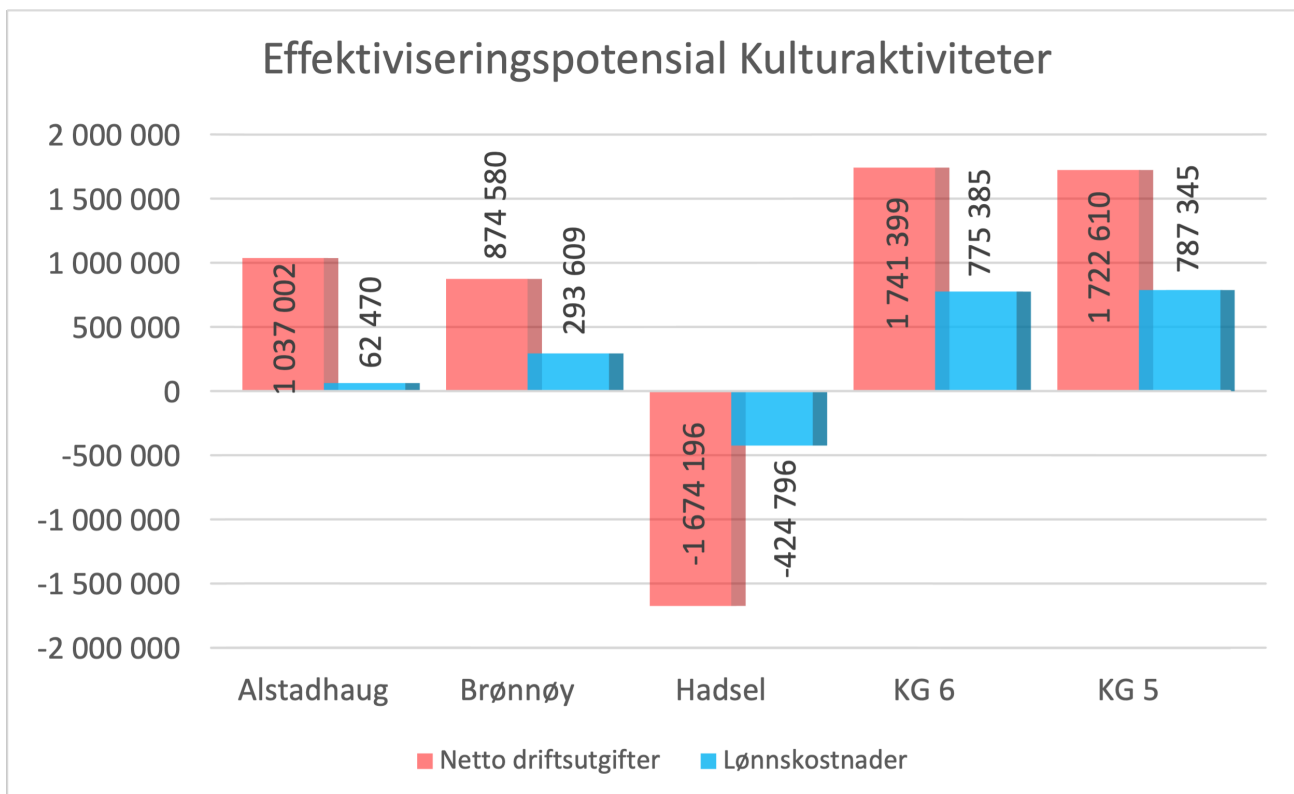
Figur 6.31:

Figur 6.32:

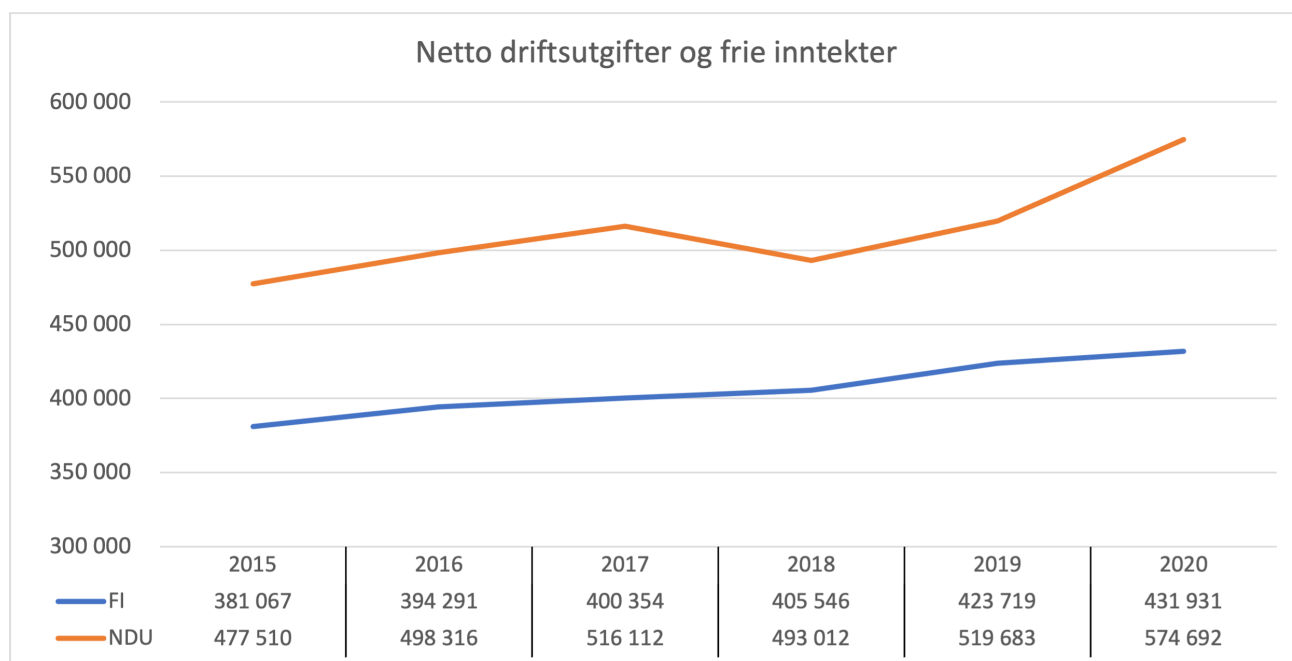

Figur 6.33:

Figur 6.34:

7 Oppsummering

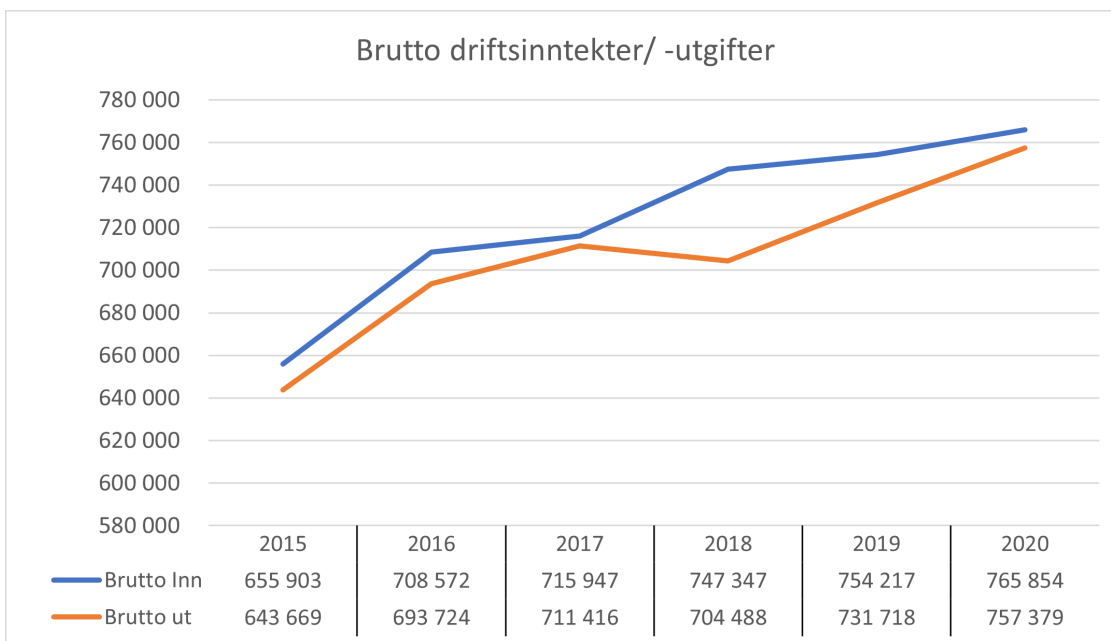

Figur 7.1: Utvikling frie inntekter og brutto driftsutgifter

Figur 7.1 viser hvordan netto driftsutgifter i Meløy har vokst, sammenlignet med de frie inntektene. Utviklingen viser at Meløy gjør seg stadig mer avhengig av sine ekstraintekter. Siden 2015 har netto driftsutgifter hatt en gjennomsnittlig årlig vekst på 3,9 prosent, mens de frie inntektene har hatt en vekst på 2,5 prosent.

De frie inntektene dekker 83 prosent av netto driftsutgifter, se tabell 1.2. Dette viser hvor avhengig Meløy er av sine ekstraintekter for å få driften til å gå opp. Fra 2016 til 2020 økte netto inntekter fra konsesjonskraft fra 16,6 millioner til 37,6 millioner, en økning på 125 prosent. Hvis konsesjonskraftinntektene reduseres med 10 prosent, tilsvarer det omtrent nettoeffekten av en renteøkning på 1 prosentpoeng (3,7 millioner kroner). En reduksjon på konsesjonskraftinntektene tilbake til 2019-nivå, i tillegg til 1 prosentpoeng renteøkning, vil tilsvare omtrent 11 millioner kroner.

I rapporten har det blant annet blitt fokusert på å illustrere påvirkningen fremtidige befolknings- og demografiendringer har på Meløy. Det har blitt vist på forskjellige måter hvordan dette vil påvirke kommunens inntekter, utgifter og behov. Dette gjelder i hovedsak helse- og omsorgstjenestene og oppvekstsektoren, fordi der påvirkes behovet av demografien.

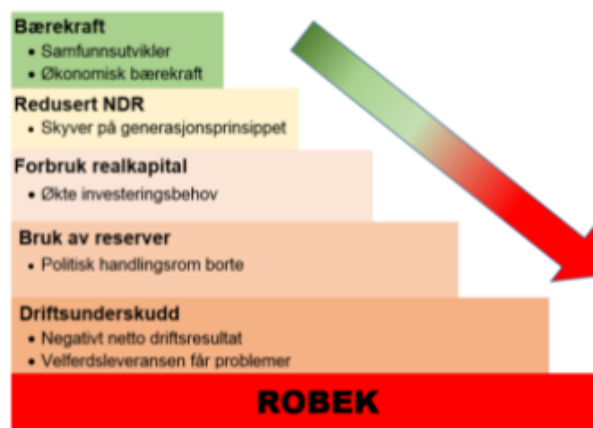

Figur 7.2: Brutto driftsinntekter og -utgifter

I 2020 klarte Meløy 2 av 3 KØB-mål. I 2019 og 2020 hadde Meløy en lånegjeld som er høyere enn 80 prosent av driftsinntektene. Dette til tross for at Meløy aldri har hatt høyere inntekt enn nå.

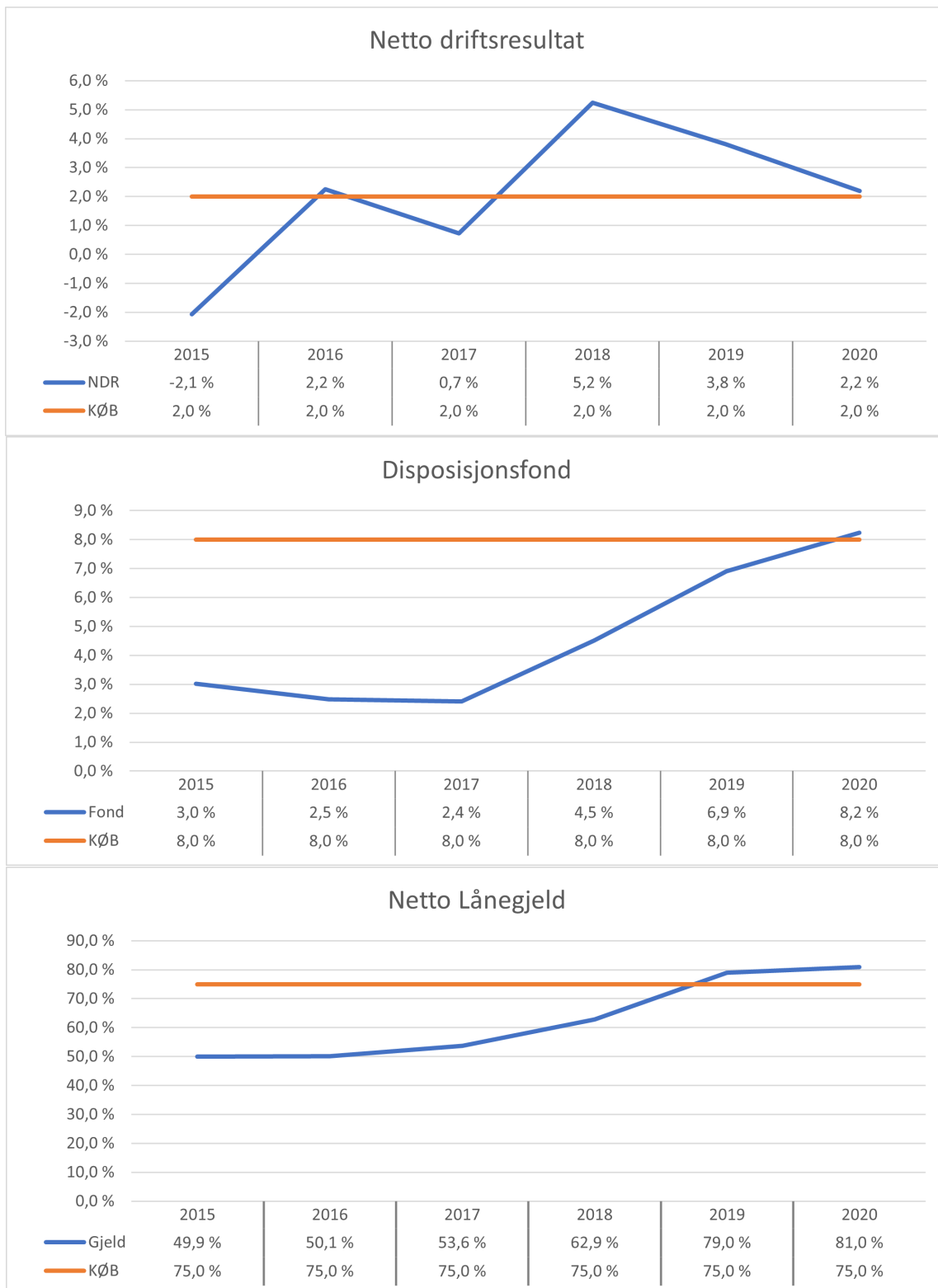
Figur 7.3 er en illustrasjon av bærekraftstrappa.

Den viser veien fra økonomisk bærekraft og utvikling til ROBEK. Hvis utgiftene fortsetter å vokse mer enn inntektene, vil merforbruket på kort sikt, og definitivt på lang sikt, innebære likviditetsproblemer for kommunen. Er utgiftene eller utbetalingene større enn innbetalingene eller inntektene over tid, vil kommunen få betalingsproblemer. Spørsmålet er bare hvor raskt likviditetsproblemer oppstår. Å lene seg for mye på ekstraintektene i driftsbudsjettet innebærer en risiko, fordi dette ikke er en fast inntekt.

Figur 7.3: Bærekraftstrappa

73 544 784 av ekstraintektene måtte til for å dekke Meløys netto betalbare utgifter. Dette tilsvarer cirka 15 prosent av netto betalbare utgifter for 2020. Meløy kan ikke forvente like høye konsesjonskraftinntekter i framtiden og må derfor ikke gjøre seg for avhengig av disse inntektene.

Figur 7.4: KØB-resultater 2015 - 2020

GLOMFJORD NEVERDAL ENGAVÅGEN REIPÅ STØTT
MELØYA BOLGA ÅGSKARDET HALSA ØRNES

RAUS OG
KRAFTFULL

meloy.kommune.no